

LUKI

Luki'a mago lota ali'ya'mo ne'aliya vekamo mai'niye. Agaemo Polo'a avagi huno umenitata hu'niye. Agaemo Yu vekamo o'mai'nifa Galiki vekamo mai'niye. Inagi Luki'a mani alagepa faigoko gemo Yesu Kalaisife'mo ava gemo avo'mo kae'niya gemo Galiki vaya'mogi ali'a lekana paige muki alu nofi vaya alu nofi vaya'mogimo ali'a lekana paige hugae. Luki'a mani avo'mo kaeno'ae'mo Ala kava ne'mo Auneme'amo'mo Yesu'mo lokiya vaino ate'nigeno alagepa faigoko ge'amo kagemi ya'apimo ohane'niya vaya'aife'mo aeno hakalo huno hapa pai'niye. Luki'a Goti'mo hosu vaya'mo fiku hapa maeno ne'apamiya kava'amo takesi monimo ne'aliya vekalegamo huge lageso hu'niya mafa'nelegamo huge kogu a kanomo mafa'ne'amo fali'niya mafa'nelegamo huge kumaya vekamo Yesu'e'mo malipu yosale'mo fali'niya vekalegamo huge huno hu'niya kavafe'mo avo'mo kae'niye.

Luki'a Tiyofalasitegamo avo'mo kaeno atale'nigeno u'niya gemae

¹⁻² Ala vekamo Tiyofalasiga afiyo. Mago kava'mo lagaetegamo ago afole ai'nigeta alagi lagesa afita fatago nehune. Aepa fai'niya afinateti'mo mago vaya'mogimo ageme ageme ute'apae'mo ani kavafe'mo ava gemo ae'a hakalo hu'a hapa pai'nae. Ani vaya'mogimo hapa pai'nage'apae'mo asole vaya'mogi afite'a amalageka hu'a ani kavafe'mo ava gemo apaote

apaote hu'a avo'mo kaete'a ali'a magokepi male'a avo'mo kae male'nae.

³ Nagae'e'mo yatala afina'mo muki kavafe'mo ava gemo alagepa hu'na ago afi'nova'mofe'mo afole aite afole aite huno afole ai'niya kavafe'mo avo'mo kaegauve, hu'na nagesa afi'nove.

⁴ Aliko lekana paika afitekae'mo, ali'a naya male'naya gemo alagi lama gemae, huka ageka aeto hisanafe'mo avo'mo nekaove.

Enisole vekamo'a Sekalaiyasife'mo Yoni'a alika ategane, huno ha pai'niya gemae

⁵ Heloti'a kini vekamo mai'neno Yutiya kotegamo mai'naya vaya'aite'mo yagaino ne'apategeno'ae'mo mago vekamo mono huno ne'apateya vekamo agi'amo Sekalaiyasi'a mai'niye. Agaemo Amaiya mono hu'a ne'apataya nofi vayapati vekamo mai'nigeno a'amo Ilisamete'a ani kava'mo huno mono hu'a ne'apataya nofi vaya'mo Eloni nofi vayapati a kanomo mai'niye.

⁶ Ani yalavela'moganimo Goti aulagale'mo alagepa kava'mo hute'ana muki Goti ke'aepa ge'amo akame hute'ana alagepa hu'ana mai'na'ae.

⁷ Mai'na'a'monanafa Ilisamete'a anamo a'mo mai'neno mafa'nemo alino o'ate'nige'ana ago anau anekalomo lete'ana mai'na'ae.

⁸ Mago alu vaya alu vaya'mo ago mono hutage'apae'mo Sekalaiyasi vaya'amo mono ne-haya afina'mo afole ai'nigeno Goti aulagale'mo mono huno apate'niye.

⁹ Mono hu'a ne'apataya vaya'ai kava'mo huno Sekalaiyasi'a alagepa atumo ne'aiya

ya'mo hi'yalamute'mo male'neno atafi'mo
 kaesiyafe'mo kayo'mo lo ae'a male'naya
 yapati'mo yatala kayo'mo ali'niya vekamo
 lekana pai'a ate'nae. Lekana pai'a ate'nageno
 Ala kava ne'mo alopa mono no'afi'mo
 alagepa atumo ne'aiya ya'mo male'neno ata
 kaesiyafe'mo hai'nige'apae'mo

¹⁰ asole vaya'mo kumatega mai'ne'a
 nunumu'mo hu'nae.

¹¹ Sekalaiyasi'a haino ageyana Ala kava ne'mo
 enisole veka'amo'a alagepa atumo ne'aiya ya'mo
 male'ne'a ata nekaya hi'yalamute'mo lamaga
 haopale'mo he tino mai'nigeno age'niye.

¹² Ageteno'ae'mo hau aiteno koli
 hu'niya'monanafa

¹³ enisole vekamo'a, Sekalaiyasiyo, koli
 osuvo. Nunumu'mo hu'nana gemo Goti'a
 ago afi'niyanageno akamo Ilisamete'mo ve
 mafa'nemo alino ategaiye. Agi'amo Yoni'ae
 huka ato.

¹⁴ Mafa'nekamo alino atesigekae'mo kamo-
 gaga aika kavayagunagu nehisanage'apae'mo
 muki'amogimo apamogaga aigae.

¹⁵ Goti aulagale'mo ala agi vekamo maigiye.
 Lokiya ani'mo nete'a negi ne'malaya agufa
 ani'mo o'negaiye. Ita'amo'mo alino atesiya afi-
 nateti'mo Aote Auneme'amo'mo aipafi'mo havai
 teno maigiye.

¹⁶ Agaemo muki Isaleli vaya'mo alino aino
 atagineno apatesige'apae'mo Goti'a Ala kava
 ne'apimotegamo ugae.

¹⁷ Agaemo Auneme'amo'mo lokiya'amo
 aliteno Ilaiya'a hu'niya agufa kava huno uno

hogotesigeno Ala kava ne'mo agae akame'mo huno egaiye. *Agaemo vaya'ai apaipamo alino aino afe leno apatesige'apae'mo mafa'ne'apie'mo alagepa apaipamo kali'a apategae.* Agaemo ge no'afisaya vaya'ai apaipamo alino afe leno apatesige'apae'mo fatago vaya'mogi ne'aliya agufa apaipa apakesa aligae. Agaemo Ala kava ne'mo vaya'amo agaetefe'mo alo huno apategaiye, huno ha pai'niye.

¹⁸ Sekalaiyasi'a enisole vekae'mo, kagaemo ne-hana lama gee'mo haiya kava hu'na alagi lama gemo nehane, hu'na afiguve. Nagaemo ago ko-suna le'nogeno a'nimo ago anekalo le'niye, huno ha pai'nigeno'ae'mo,

¹⁹ nagaemo Gemaliyo'namae. Muki afina'mo Goti haopale'mo ali'ya'amo alisuvafe'mo he ti'na ne'mauve. Goti'a kagaemo kamogaga aisana gemo kaha paisuvafe'mo alino nate'nige'na ka-gaetegamo emi'ne'nove.

²⁰ Emine'nova'monanafa ge'nie'mo kagesa afika fatago osu'nana'mofe'mo kagemo o'aika afa'a maime maime ne'visanageno lekana pai'niya afina'mo ge'nimo afole aigiye, huno ha pai'niye.

²¹ Kumatega mai'naya vaya'mogimo Sekalaiyasife'mo agava mai'ne'apae'mo, na kava higeno'ae'mo alopa mono nopi'mo yatala afina'mo mai'niye, hu'a hu'nae.

²² Nopati'mo emineno'ae'mo ge osuno ayatetike'mo avame name kava'mo hu'nige'a agete'apae'mo, agaemo alopa mono nopi'mo alagamuna agegekana huno aeto agufa

kava'mo age'neno'ae'mo nehiye, hu'a age'nae.
Ayatetike'mo avame name kava'mo huteno ge
osuno afa'a mai'niya'mofe'mae.

²³ Henaga'amo mono nopi'mo ali'ya'mo alino
hano huteno no'alegamo u'niye.

²⁴ Ani kana'amo utegen a'amo Ilisamete'a
aipagu'e'mo mai'neno'ae'mo faefu'a kaimo fala
kino mai'neno'ae'mo,

²⁵ Ala kava ne'mo'a nageme nageme huno eno
hemenimo naha maeno vaya'ai apaulagale'mo
navagage nehiya kava'nimo aeno kalo paeno
atale'niye, huno hu'niye.

Yesu'mo alika ategane, huno ha pai'niya gema

²⁶ Ilisamete'mo sigisi kaimo aipagu'e'mo
mai'nigeno Goti'a enisole veka'amo Gemaliyo'a
alino ate'nigeno Galeliya kotega Nasalasa
taonifi'mo emine'niye.

²⁷ Ani taonifi'mo mago a'mafa'nemo agi'amo
Maliya'a ve'e'mo magokepi lokaeno ohavae'niya
a'mafa'nemo Nevini nofi vayapati vekamo
Yosefe'a aliguve, huno huteno lekana pai
male'niya a'mafa'nemo mai'niye.

²⁸ Enisole vekamo'a agaetegamo emineno, vase
hutalo, huno ge amamaeten'o'ae'mo, Ala kava
ne'mo'a kagae'e'mo magokepi lokaeno mai'neno
muki asole a'ne anagapati'mo lekana paino
kateteno kaha mae'niya ane, huno ha pai'niye.

²⁹ Maliya'a ani gemo afiteno'ae'mo lusi kava
huno koli huteno'ae'mo, ani gemo aepa'amo na
agufa gemo nehiye, huno agesa afino mai'niye.

³⁰ Enisole vekamo'a, Maliyao, koli osuvo. Goti'a
lekana paino kateteno kaha mae'niye.

³¹ Afiyo, kaipagu'e'mo maiteka ve mafa'nemo alika ategananagi ani mafa'nemo agi'amo Yesu'ae huka ato.

³² Ala agi vekamo mai'nisige'a agi ae'apae'mo, hogote vekamo aeno apaka se'niya vekamo mafa'ne'amo mai'niye, hu'a hugae. Aginago vekamo Nevini'a Isaleli vaya'ai ala'apimo mai'neno yagaino ne'apateya kava huno Ala kava ne'mo Goti'a, ala'apimo mai'neno yagaino apatesiya vekae, huno ategaiye.

³³ Agaemo Yekopunofi vaya'ale'mo yagaino apateno hano osuno yagaino apateno maigiye, huno ha pai'niye.

³⁴ Maliya'a, Vele'mo o'mai'nogi haiya kava huno afole aigiye, huno ha pai'nigeno'ae'mo,

³⁵ Aote Auneme'amo'mo Goti himamu'amo hiyakana huno kagaete'mo eminesigeka alika atesana mafa'nee'mo, aote vekamo Goti Mafa'ne'ae, hu'a agi aegae.

³⁶ Afiyo, negafokamo'mo Ilisamete'a anamo'mo maime eno anekalomo le'niya'monanafa sigisi'a kaimo aipagu'e'mo mai'niye.

³⁷ Goti'a mago kava'mo afa'a osisiya agufa kava'mo ohane'nifa muki kava'mo afa'a hugiye, huno ha pai'nigeno

³⁸ Maliya'a, Goti ali'ya'amo ne'aluva a'mafa'nemo mai'novanageno muki hu'nana kava'mo nagaete'mo afa'a afole aigiye, huno ha pai'nigeno enisole vekamo ataleno u'niye.

*Maliya'a uno Ilisamete'e'mo lokae'ana
mai'na'a gemae*

³⁹ Aise afina'mo utegeno Maliya'a malage huno
he tino aise aulafi hane'niya kote'mo uno Yutiya
kotega mago taonifi'mo ava'yi huteno

⁴⁰ Sekalaiyasi nopi'mo haino Ilisametefe'mo ge
amamae'nigeno

⁴¹ Ilisamete'a ne'afigeno'ae'mo aipafi'mo
mai'niya mafa'nemo'a fanagu panage hu'nigeno
Aote Auneme'amo'mo Ilisamete aipafi'mo havai
te'niye.

⁴² Ilisamete'a alopa gefati'mo ge huno'ae'mo,
Goti'a mago a'ne anaga'aitegamo nosiya
agufa kava'mo huno kagaemo lusi kava huno
kaha maeno kamiteno kaipafi'mo mai'niya
mafa'ne'e'mo ha mae'niye.

⁴³ Ina agufa a kanomo mai'novana na kava
higeka Ala kava ne'nimo ita'amoga nagaetegamo
e'nane.

⁴⁴ Afijo, ge namamae'nana gemo
ne'afugenno'ae'mo naipafi'mo mai'niya
mafa'nemo'a amogaga aiteno fanagu panage
hu'niye.

⁴⁵ Ala kava ne'mo'a kaha pai'niya gee'mo
kagesa afika fatago hutekae'mo, afa'a afole
aigiye, huka hu'nana a'mo mai'nananageka afa'a
kamogaga aigane, huno ha pai'niye.

*Maliya'a Goti agi'ale'mo alino asaga hu'niya
gemaе*

⁴⁶ Maliya'a huno'ae'mo,
Naipafi'mo Ala kava ne'mo agi'ale'mo ali'na
asaga hu'na ne'atove.

⁴⁷ Naune'name'mo Goti'a agufamo alino katino
ne'ateya vekae'mo amogaga ne'aiye.

48 Ina agufa ali'ya'mo ne'aluva a'mafa'ne'amo mai'nogeno nagaefe'mo agesa afi'niya'mofe'mo, Goti'a ha mae'nigeno alagepa huno mai'niye, hu'a hugae. Hemenimo mai'naya vaya'mogi'e henaga'amo muki ali'a apatesaya vaya'mogi'e'mo ani gemo hugae.

49 Aote ala agi vekamo ayamufa'age vekamo'a lusi kava huno naha mae'niya'mofe'mo nava gemo hugae.

50 Agaefe'mo koli hute'a aiyafi'mo mai'naya vaya'aife'mo hau huno apateme apateme uno hau huno ne'apate.

51 Ayateti'mo lokiya kava'mo huteno ala vaya'mo mai'none, hute'a, ina kava'mo hugune, ma kava'mo hugune, hu'a apakesa ne'afiya vaya'mo hapa faino apatalege'a u'e'a nehae.

52 Agaemo lokiya vaya'mo yagai'a ne'apataya vaya'mo alino afepi apateteno ina agufa vaya'mo alino asaga huno ne'apate.

53 Apaka neteya vaya'mo alagepa ya'mo lusi kava huno alino ne'apamige'a ne'a apamu nehae. Ne'apamiya'monanafa kagemi ya'apimo hane'niya vaya'mo o'apamino hapa faino apatalege'a afa'a ne'veae.

54-55 Agaemo Emalehamufe'mo ge huteno aginago vaya'aife'mo, nahau hu'na lapatete'na lapa maege lapa maege hu'na lapa maegauve, huno hapa paite hapa paite huno hapa pai'niye. Hemenimo laginago vaya'aife'mo hapa pai'niya gee'mo agesa afino ho huteno Isalelinofi vaya'mo ali'ya'amo ne'aluna vaya'amo laha mae'niye, huno hu'niye.

56 Maliya'a Ilisamete'e'mo lole'e mago'e kaimo lokae'ana maite'ana ataleno no'alegamo u'niye.

Ilisamete'a Yoni'mo alino ate'niya gemaе

57 Ilisamete'a mafa'nemo alino atesiya afina'mo ago afole ai'nigeno ve mafa'nemo alino ate'niye.

58 Ko'alega vaya'mogi'e agai'a vaya'amogi'e'mo ani gemo afite'apae'mo, Ala kava ne'mo'a hau huno ateteno lusi kava huno ha mae'niye, hu'a hute'a Ilisamete'e'mo magokepi apamogaga ai'nae.

59 Magoke salemo utegeno Yu vaya'ai kava'mo hu'a ani mafa'nemo agufamo lagausayafe'mo e'apae'mo, afo'amo agile'mo ategaune, hu'a hu'nageno'ae'mo

60 Ita'amo'mo, ha'ao, Yoni'ae, huta ategaune, huno hapa pai'nige'apae'mo,

61 negafokamogipati'mo ani agufa apakimo ohane'niye, hu'a ha pai'nae.

62 Apayateti'mo avame name kava'mo hute'a, haiya agimo mafa'nekamo ategane, hu'a afo'amofe'mo ge hu'a afi ge'nageno'ae'mo,

63 mago avo'mo kaesuva ya'mo alitapa namiyo, huno hapa pai'nige'apae'mo ali'a ami'nageno avo'mo kaeno'ae'mo, agi'amo Yoni'ae, huno avo'mo kae'nige'apae'mo hapau ai'nae.

64 Ani afina'mo malage huno agemo aino halo ai'nigeno Goti agi'ale'mo alino asaga hu'niye.

65 Ani ko'ale vaya'mogi afite'a koli hu'nageno ani kavafe'mo ava gemo muki haopale Yutiya aulafi kotegamo aino atagu faeno u'niye.

66 Ava gemo afite'apae'mo ali'a apaipafi'mo malete'a, henaga'amo haiya agufa mafa'nemo maigiye, hu'a hu'nae. Ala kava ne'mo'a alagepa huno ha maeteno yagaino ate'niye.

Sekalaiyasi'a aune gemo hu'niya gemae

67 Afo'amo'mo Sekalaiyasi aipafi'mo Aote Auneme'amo'mo havai te'nigeno Gotitegati aune gemo alinineno aeno hakalo huno hapa paino'ae'mo,

68 Ala kava ne'mo Isaleli vaya'ai Goti'apimo'mo emineno laha maeno hatu maeno late'niya'mofe'mo agi'ale'mo alita asaga higetao.

69 Agaemo ali'ya'amo ne'aliya veka'amo Nevini vayapati'mo ayamufa vekamo lagufamo alino katino latesiya vekamo ago alino afole aino ate'niye.

70 Akeya'yilagamo ani kavafe'mo agaetegati gemo alini e'a ae'a hakalo hu'a hapa nepaiya vaya'ai apavayafati'mo ago laha pai'niye.

71 Ina gemo hu'a laha pai'nae, kametimogi apayapati'mo lagufamo alino katino lateteno muki vaya'amogimo hosu apaipa kali'a nelataya vaya'ai apayapati'mo hapa faleno lategaiye, hu'a hapa pai'nae.

72 Goti'a kotalake ge'amo hu male'niya aote ge'amo laginago vaya'aife'mo, nahau hu'na lapategauve, huno hapa pai'niya gee'mo agesa afino ho huteno ani kava'mo hu'niye.

73 Goti'a laginago vekamo Emalehamufe'mo lama gemo huno ago'yamo ataleno ge hugekana agufa kavafe'mo agesa afiteno laha mae'niye.

74-75 Agaemo kame vayatimogi apayapati'mo lagufamo alino katino latesigeta ma mopafi'mo maisuna afina'mo ali'ya'amo ne'alitae'mo koli osuta aote fatago kava'amo huteta alagepa huta maige maige huta maigune.

76 Kagaemo mafa'ne'nimogae, hogote vekamo aeno apaka se'niya vekalegati'mo ge'amo alini-neno aeno hakalo huno hapa nepaiya vekae, hu'a kagi aegae. Kagaemo Ala kava ne'mo esiya ka'mo alagepa huka valika ate'nisanageno egaие.

77-78 Kagaemo, Gotitimo'a aipamo'mo falu huteno hau huno lateteno ha le yakana vekamo alino ate'niye. Yegemo'mo aeno ha lelino haine ne'eya kavakana huno lagaetegamo e'niye. Goti'a agaeteti'mo lapakufamo alino katino lapateteno hosu kavatapimo alino atalegaiye.

79 Lagaetegamo eno'ae'mo hanipi'mo fali kava'mo aune'afi'mo mai'nona vaya'mogitalegamo ha le ya'mo alino lamiteno alagepa ka'mo Goti'e'mo lokaelita visuna ka'mo alino lave ligiye, huka hapa paigane, huno hu'niye.

80 Yoni'a ko siteno'ae'mo auneme'amo'mo lokiya vai'nigeno ka'me kotega maime maime ne'uno'ae'mo Isaleli vaya'ai apaulagale'mo afole ai'niye.

2

*Maliya'a Yesu'mo alino ate'niya gemaе
(Mt 1:18-25)*

1 Ani afina'mo hogote vekamo yagaino ne'apateya kini vekamo agi'amo Sisa Agasasi'a,

muki kotega mai'naya vaya'ai apakimo aliguve,
huno hapa pai'niye.

² Ani afina'mo apakimo hogote'a ali'naya
afina'mo Kiniyasi'a Siliya kotega mai'naya
vaya'aite'mo yagaino apate'niye.

³ Muki vaya'amo apakinago vaya'ai taonifi'mo
u'a apakimo alisiyafe'mo u'nae.

⁴ Yosefe'a Nevini vayapati vekamo
mai'niya'mofe'mo Nasalasa taonimo Galeliya
kotegati'mo ataleno Yutiya kotegamo aginago
vekamo Nevini taonifi'mo Metelehamumo
u'niye.

⁵ Lekana pai male'niya a'mafa'nemo Maliya'a
aipagu'e'mo mai'nige'anae'mo anakimo
alsiyafe'mo u'na'ae.

⁶ Ani kote'mo mai'ne'anae'mo Maliya'a
mafa'nemo alino atesiya afina'mo ago afole
ai'niye.

⁷ Yege mafa'ne'amo alino ateteno
lavolavof'i'mo hayaeno ateteno pulumakamogi
ne'ya'mo ne'malaya yuvapafi'mo havaeno
ate'niye. Alu kotegati'mo nata ne'a ne'aya
vaya'mo nehavaya nopi'mo ago kili pae'nage'ana
pulumakamogi nopi'mo havaesa'afe'mo
mai'ne'anae'mo alino ate'niye.

*Enisole vekamo'a sipisipile'mo ne'yagaiya
vaya'aife'mo hapa pai'niya gemae*

⁸ Hani'ilagamo ani taoni haopalegamo sipisip-
ile'mo ne'yagaiya vaya'mo kahaule'mo mai'ne'a
sipisipile'mo yagai'a mai'nae.

⁹ Ala kava ne'mo enisole veka'amo afole
ai'nigeno Ala kava ne'mo ha le konali ya'amo'mo

aeno ha le'nige'apae'mo lusi kava hu'a apamo'ya ai'nae.

¹⁰ Enisole vekamo'a hapa paino'ae'mo, lapamo'ya o'aitapa afiyo. Alagepa gemo muki vaya'mogi afite'a lusi kava hu'a apamogaga aisaya gemo alini'na emil'ne'nove.

¹¹ Ani afina'mo Nevini taonifi'mo mago a kanomo'a apakufamo alino katino apatesiya mafa'nemo alino ate'niye. Ani mafa'nemo Kalaisi ne'mo Ala kava ne'mo mai'niye.

¹² Lapakaemo agesaya agufa alagena kava'mo hane'niyana lavolavofi'mo hayaeno ateteno pulumakamogi ne'ya'mo ne'malaya yuvapafi'mo havaeno ate'nigeno mai'niye. Utapa ageteta-pae'mo ani mafa'nee'mo laha pai'niye, hutapa hugae, huno hapa pai'niye.

¹³ Hapa pai'nige'apae'mo malage hu'a agae'e'mo asole enisole vaya'mo afole aite'a Goti agi'ale'mo ali'a asaga hu'a ate'apae'mo,

¹⁴ Goti'a aeno apakase'niya vekamo hogote vekamo agi'ale'mo alita asaga higetao. Goti'a amuse huno ne'apateya vaya'ai apaipamo'mo falu hino, hu'a hute'a apatale'a koku'napi'mo hai'nae.

*Sipisipile'mo ne'yagaiya vaya'mogi u'a
Yesu'mo age'naya gemae*

¹⁵ Inagi sipisipile'mo ne'yagaiya vaya'mogi apakai'apimo hu'apae'mo, Metelehamu taonifi'mo afole ai'niya kavafe'mo Ala kava ne'mo'a laha pai'niya kava'mo uta agesunafe'mo vigetao, hu'a hute'a

16 malage hu'a u'a apakayana Maliya'agi Yosefe'agi pulumakamogi ne'ya'mo ne'malaya yuvapafi'mo havaeno mai'niya mafa'negi hu'a mai'nage'apae'mo apake'nae.

17 Agete'apae'mo ava gemo afi'naya gemo hapa pai'nage'apae'mo

18 muki vaya'amogi afite'apae'mo lusi kava hu'a apakesa ala'amo afi'nae.

19 Maliya'a ani muki hu'naya ge'amo afino alino aipafi'mo maleteno agesa afino mai'niye.

20 Sipisipile'mo ne'yagaiya vaya'mo ai'a atagi ne'a ne'u'apae'mo enisole vekamo'a hapa pai'nige'a afi'naya ge'e age'naya kavate'efe'mo Goti agi'ale'mo ali'a asaga huge hao ke hege hume hume u'nae.

Yesu agi'amo ate'naya gemae

21 Magoke salemo utege'a Yu vaya'mogi nehaya agufa kava'mo hu'a Yesu agufamo lagau'a atalete'apae'mo agi'amo Yesu'ae hu'a ate'nae. Maliya'mo aipagu'e'mo o'mai'nigeno'ae'mo enisole vekamo'a ani agimo ate'niye.

Yesu'mo alopa mono notegamo avaleli'ana u'na'a gemae

22 Mosese'a, a'nemogi mafa'nemo ali'a apatete'apae'mo ae'a kalo pae'a apatesayafe'mo ofalinimo alinitutapa mono hu'a ne'apataya vaya'mo apamiyo, huno hu'niya gemo akame hisaya afina'mo afole ai'nige'ana Yosefe'e Maliya'e'mo avaleli'ana Yulusalemu taoniflagamo u'na'ae. Goti aulagale'mo avaleli'u'ana atesa'afe'mo avaleli'ana u'na'ae.

23 Ani kavatefe'mo Goti ke'aepa gemo'mo huno'ae'mo, *Yege mafa'netapimo alita apaote apate'netapa Goti'a amiyo, huno hu'niye.*

24 Ala kava ne'mo ke'aepa ge'amo'mo mago'e gemo huno'ae'mo, *Lole kaugo'yave namala'mo neya namala'mo anatafautapa namiyo, huno hu'niya gemo akame hisa'afe'mo u'na'ae.*

25 Mago vekamo Yulusalemu taonifi'mo mai'niya vekamo agi'amo Simiyoni'a fatago kava'mo huno Goti ke'aepa ge'amo akame huteno Isaleli vaya'mo hapau vaisiya afinafe'mo agava mai'niye. Aote Auneme'amo'mo agaetegamo emineno,

26 ofalika afa'a mai'nekae'mo Ala kava ne'mo Kalaisi vekamo agegane, huno ha pai'niye.

27 Auneme'amo'mo alopa mono noipi'mo avalelino haino ate'nige'anae'mo Yesu ita'af'o'ala'moganimo ke'aepa gemo akame hisa'afe'mo mafa'ne'animo Yesu'mo alopa mono noipi'mo avaleli hai'ana mai'na'ageno

28 Simiyoni'a eno Yesu'a avaleno anu ki'neno Gotife'mo hao ke heteno'ae'mo,

29 Ala kava nene, Naha pai'nana gemo hemenimo ago alika afole aika ate'nana'mofe'mo ali'yakamo ne'aluva vekamo'nae'mo kaipamo'mo falu hu'nisigeka ali'yakamo ataleka eno, huka naha paigane.

30-31 Muki nofi vaya'ai apaulagale'mo apaku-famo alino katino apatesiya vekamo ago alika afole aika ate'nanager'nae'mo naufragati'mo age'nova'mofe'mo hemenimo afa'a faliguve.

32 Agaemo ha le yakana huno mai'neno mago alu nofi vaya'aitegamo aeno ha lesige'apae'mo age'a

aeto hugae. Ani kava huno Isaleli vayakamo ala apaki'apimo apamigiye, huno hu'niye.

³³ Ita'af'o'ala'moganimo ani gemo afite'anae'mo lusi kava hu'ana hanau ai'na'ae.

³⁴ Simiyoni'a, Goti'mo lapa maeno, huno huteno ita'amo'mo Maliyafe'mo, Afiyo, mago vaya'amogimo ge'amo o'afi'a atale'a asagau'a aige mago vaya'amogimo ge'amo afite'apae'mo he ti'a maige hisayafe'mo Goti'a lekana paino ate'niye. Agaemo Gotitegati'mo alagena yakana huno alino apave lisige'apae'mo apaini hu'a atesageno'ae'mo

³⁵ asole vaya'ai apaipa apakesafi'mo hane'niya kava'mo alino afole aino ategaiye. Naipemo'mo kaipaf'i'mo aesigeno kagafu kigiye, huno ha pa'i'niye.

³⁶ Mago anekalomo'a Gotitegati gemo alinineno aeno hakalo huno hapa nepaiya anekalomo agi'amo Ana'mo mai'niye. Ana afo'amo agi'amo Fanuvela'mo Asanofi vayapati vekamo mai'niye. Ani a kanomo vele'mo seveni'a kafugamo mai'nigeno anau'amo'mo ago fali'niya afinateti'mo kogu a kanomo maime maime eno 84'a kafugamo mai'niye.

³⁷ Muki afina'mo alopa mono nopi'mo mai'neno'ae'mo muki netepi'e hanipi'e'mo Gotife'mo mono huge nunumu'mo huge ne'ya'mo mo sige huno mai'niye.

³⁸ Ani afina'mo Yesu'e ita'af'o'ala'mogani'e'mo apakaetegamo eno Gotife'mo hao ke heteno'ae'mo mafa'ne'ae'mo ava gemo huno'ae'mo Yulusalemu vaya'ai apakufamo

alino katino apateteno hatu maeno
apatesiyafe'mo agava mai'naya vaya'aife'mo
hapa pai'niye.

³⁹ Muki ke'aepa ge'amo alagi akame hu'ana
hute'anae'mo ko'anilegamo Galeliya kotege
Nasalasa taonifi'mo u'nae.

⁴⁰ Ani mafa'nemo ko sino alopa heteno'ae'mo
lokiya vaino mai'niye. Goti'a alagepa huno
ha mae'nigeno alagepa huno afiteno age'nigeno
alagepa aipa agesa afole ai'niye.

*Yesu'a neya mafa'nemo'mo alopa mono
nopi'mo haino mai'niya gemae*

⁴¹ Yesu ita'afolala'moganimo hopa Pasova
afina'mo muki kafuga'ae kafuga'ae'mo
Yulusalemu taonifi'mo hai'na'ae.

⁴² Yesu'a tuolofu'a kafugamo mai'nige'a hopa
afina'mo nehaya agufa kava'mo hu'a halate Yu-
lusalemu taonifi'mo hai'nae.

⁴³ Hopa afina'mo hano hutegen Yesu'a ataleno
o'uno ani taonifi'mo mai'niya'monanafa Yosefe'e
Yesu ita'amo'e'mo, ani taonifi'mo mai'negaiye,
hu'ana anakesa o'afi'ana ago atale'ana u'na'ae.

⁴⁴ La'ao vaya'e'mo magokepi lokaeli'a u'negae,
hu'ana anakesa afite'ana muki nete'e une'e'mo
kategamo ute'anae'mo aepa fai'ana anao
vaya'aife'mo ge hu'ana apafi ge apafi ge hu'ana
kahauya hume hume u'na'ae.

⁴⁵ O'age'ana halate ai'ana atagi ne'ana Yu-
lusalemu taonifi'mo u'ana kahauya hu'na'ae.

⁴⁶ Lole'e mago'e afina'mo kahauya hu'na'ana
alagi o'age'ana kahauya hu'ana aga'ana Yesu'a
alopa mono nopi'mo ali'a apaya ne'malaya

vaya'e'mo fai mai'neno hu'naya gemo afige loka
huno apafi ge huno mai'nige'ana age'na'ae.

47 Hu'niya gemo afi'naya vaya'mogi, alagepa
huno afiteno ge'apile'mo alagepa huno aeno ata-
gaina huno hapa nepaiye, hu'a hute'a hapau
ai'nae.

48 Ita'af'o'ala'moganimo agete'anae'mo hanau
aite'ana ita'amo'mo, mafa'ne'nimogae, huno,
na kava higeka la'agaetegamo ani kava'mo
hu'nane. Afokamo'e nagae'e'mo la'aipamo'mo
kana hu'nigeta'a kagaefe'mo kahauya nehu'ae,
huno ha pai'nigeno'ae'mo,

49 Na kava hignetanae'mo nagaefe'mo
kahauya neha'ae. Afo'nimo ali'ya'amo alisuva
kavafe'mo lanakesa o'afi'na'afiye, huno hana
pai'niya'monanafa

50 ani gemo aepa'amo alagepa hu'ana
o'afi'na'ae.

51 Inagi anakae'e'mo magokepi lokaeli'a lam'i'a
Nasalasa taonifi'mo mai'ne'apae'mo Yesu'a muki
afina'mo ita'af'o'ala'mogani ge'animo akame
huno mai'niye. Ita'amo'mo muki ani kava'mo
hu'niya kavafe'mo agesa afiteno aipafi'mo alino
male'niye.

52 Yesu'a ko siteno'ae'mo mago'e huno alagepa
huno afi'niye. Goti'e vaya'amogi'e'mo mago'e
hu'a amuse hu'a ate'nae.

3

*Yoni'a ani'mo faleno ne'apateya vekamo'a
aeno hakalo huno hapa pai'niya gemae
(Mt 3:1-12; Mk 1:2-8; Yo 1:19-28)*

¹ Taipiliyasi Sisa'a hogote vekamo muki vaya'aite'mo fifitini'a kafugamo yagaino apate'nigeno Ponitiyasi Pailati'a Yutiya kotega vaya'aite'mo yagaino apate'nigeno Heloti'a Galeliya kotega vaya'aite'mo yagaino apate'nigeno nepu'amo'mo Filipi'a Ituliya kotega vaya'aite'e Talekinaitasi kotega vaya'aite'e'mo yagaino apate'nigeno Laiseniyasi'a Amilini kotega vaya'aite'mo yagaino apate'niye.

² Anasi'e Kaiyafasi'e'mo mono hu'a ne'apataya vaya'aite'mo yagai'ana ne'apata'ageno Yoni'a Sekalaiyasi mafa'nemo'a ka'me koteagamo uno mai'nigeno'ae'mo Goti ge'amo aipafi'mo afole ai'niye.

³ Agaemo Yoneni ani'mo hane'niya haopalega umenitata huno, lapaipamo alitapa afe letetapa ani'mo falegeno'ao Goti'a hosu kavatapimo alino ataleno, huno aeno hakalo huno hapa paige hapa paige huno mai'niye.

⁴ Ani kavatefe'mo Aiyeya'a Gotitegati gemo alinineno aeno hakalo huno hapa nepaiya vekamo'a avo'mo kaeno'ae'mo, mago vekamo'a ka'me koteagati'mo alopa gefati'mo ge huno'ae'mo, Ala kava ne'mo ka'mo valita atetetapa alitapa alagepa hutapa ateyo.

⁵ Alopa ave'e aise ave'e'mo kafitapa anaku pae-talegeno eminesigetapa kalokalopafi'mo aetapa ati kaeyo. Kayagi'nisiya ka'mo alitapa api aitapa ateyo. Haite lamite hu'nisiya ka'mo alitapa kanale hutapa ateyo.

⁶ Inagi muki ma mopafi vaya'mogi agesayana Goti'a vaya'amogi apakufamo alino katino apate-

sige'a agegae,
huno avo'mo kae male'niye.

7 Asole vaya'mo Yoni'a ani'mo faleno apatesiyafe'mo agaetegamo ete ete hu'nageno Yoni'a, hosu nagalo'yavemo mafa'ne anaga'amogitapae, Ina la'mo, Goti'a aipamo neleyanageno lapamagisiyategati'mo afa'a ataletapa lapaune hegae, huno lapa pai'niye, huno apafi ge'niye.

8 Mago'e gemo huno'ae'mo, lapaipamo alitapa afe le'nisyana ani kavatapileti'mo alagepa kava'mo alitapa lave liyo. Emalehamu'a laginago vekamo mai'niya'mofe'mo alagepa huta maigune, hutapa lapakesa o'afiy. Goti'a mani yafafe'mo ha paisigeno Emalehamu aginago'amo afa'a alino hamaleno apategaiye.

9 Hemenimo ko'nemo alagi alo huno alinneno yosa aepale'mo yosamo he'ya aisiyafe'mo male'niye. Muki alagepa alagamo no'aeya yosamo he'ya aite'a ali'a atafi'mo yaga au'a nekae, huno hapa pai'niye.

10 Hapa pai'nige'apae'mo asole vaya'mogi, lagemo haiya agufa kava'mo hugune, hu'a afi ge'nageno'ae'mo,

11 lole siotimo ali'nisiya vekamo'mo mago o'ali'nisiya vekamo afa'a amino. Ne'ya'mo ali'nisyaya vaya'mogimo ani kavake'mo hu'a apamiyo, huno hapa pai'niye.

12 Takesi monimo ne'aliya vaya'mo ani'mo faleno apatesiyafe'mo e'a, Tisao, hu'a, lagemo haiya agufa kava'mo hisune, hu'a afi ge'nageno'ae'mo,

13 Gamani vaya'mogimo aliyo hu'a lapa

pai'nisaya agufa monimo alitetapa fiku mago'e monimo o'aliyo, huno hapa pai'niye.

¹⁴ Mago ami vaya'mogimo, lagae'e'mo haiya agufa kava'mo hisune, hu'a afi ge'nageno'ae'mo, vaya'mo o'apamagitapa kumaya'mo o'aliyo. Aigofe geleti'mo agoti hutapa o'apateyo. Miyatapige'mo alitetapa lapaipamo'mo falu hino, huno hapa pai'niye.

¹⁵ Muki vaya'mogi agava mai'naya'mofe'mo, ani vekamo Kalaisi vekamo mai'nifi o'mai'niye, hu'a apaipafi'mo apakesa afi'nae.

¹⁶ Apakesa ne'afigeno Yoni'a, nagae nakamemo huno esiya vekamo ayamufa'amo'mo nagae nayamufamo ago aeno naga seno mai'niye. Ina agufa vekamo mai'novanage'na su'mo nofi'amo afa'a hakalu osegauve. Nagaemo ani'alelike'mo fale'na nelapatovanageno agaemo aote Auneme'aleti'e ataleti'e'mo faleno lapategaiye.

¹⁷ Sipeti'amo ayapi'mo ali'niyanageno viti alaga ne'ya'mo faino kateno atalesigeno haiteno mopafi'mo asagauno aisigeno ne'ya'age'mo alino anupa huno no'afi'mo maleteno haleti ya'amo yu oseno neleya atafi'mo alino kaegaiye, huno hapa pai'niye.

¹⁸ Yoni'a muki vaya'ai apaipa apakesa alino he tino atesiyafe'mo mago'e huno alagepa faigoko gemo aeno hakalo huno hapa pai'niye.

¹⁹ Hapa pai'niya'monanafa Heloti'a yagaino ne'apateya vekamo'mo hosu kava'mo mago'e mago'e huno hu'nigeno Yoni'a ge hau'niye. Heloti'a nepu'amo a'mo Helotiyasi'mo ali'niya

kava'e muki hosu kava'ale'efe'mo Yoni'a ge hau'niya'mofe'mo kalavusi huno ate'niye.

20 Hosu kava'mo hume hume eno'ae'mo mago'e huno lusi hosu kava'mo huno Yoni'a kalavusi huno ate'niye.

*Yoni'a Yesu'mo ani'mo faleno ate'niya gemae
(Mt 3:13-17; Mk 1:9-11)*

21-22 Yoni'a kalavusi osu'neno'ae'mo hogoteno muki vaya'mo ani'mo faleno apatetenno Yesu'e'mo ani'mo faleno ate'nigeno Yesu'a nunumu'mo nehigeno'ae'mo koku'na'mo halo ai'nigeno aote Auneme'amo agufa'amo mago namamo kaugo'yavegana huno agaetegamo emine'niye. Koku'napati'mo mago gemo ha paino'ae'mo, nahau nayamopafi'mo ne'nahaiya mafa'ne'nimo mai'nanage'nae'mo naipamo'mo kanale hu'na nekatove, huno ha pai'niye.

*Yesu aginago vaya'ai apaki'apimo hane'niye
(Mt 1:1-17)*

23 Yesu'a ali'ya'amo aepa faino ali'niya kafugamo teti'a agufa kafugamo mai'nige'apae'mo vaya'mogimo hu'apae'mo Yosefe mafa'ne'amae, hu'a hu'nae. Yosefe afo'amo'mo Hilai'ae.

24 Hilai afo'amo'mo Matati'ae. Matati afo'amo'mo Livai'ae. Livai afo'amo'mo Melikai'ae. Melikai afo'amo'mo Yanai'ae. Yanai afo'amo'mo Yosefe'ae. Yosefe afo'amo'mo Matataiyasi'ae.

25 Matataiyasi afo'amo'mo Emosi'ae. Emosi afo'amo'mo Neyamu'ae. Neyamu afo'amo'mo Esilai'ae. Esilai afo'amo'mo Nagai'ae. Nagai afo'amo'mo Meyati'ae. Meyati afo'amo'mo Matataiyasi'ae.

26 Matataiyasi afo'amo'mo Simeni'ae. Simeni afo'amo'mo Yoseki'ae. Yoseki afo'amo'mo Yona'ae. Yona afo'amo'mo Yo'anani'ae.

27 Yo'anani afo'amo'mo Lesa'ae. Lesa afo'amo'mo Selamameli'ae. Selamameli afo'amo'mo Siyalitiyeli'ae. Siyalitiyeli afo'amo'mo Nelai'ae.

28 Nelai afo'amo'mo Melokai'ae. Melokai afo'amo'mo E'nai'ae. E'nai afo'amo'mo Kosamu'ae. Kosamu afo'amo'mo Elimenamu'ae. Elimenamu afo'amo'mo Eya'ae. Eya afo'amo'mo Yosuva'ae.

29 Yosuva afo'amo'mo Eliesa'ae. Eliesa afo'amo'mo Yolimi'ae. Yolimi afo'amo'mo Matati'ae. Matati afo'amo'mo Livai'ae. Livai afo'amo'mo Simiyoni'ae.

30 Simiyoni afo'amo'mo Yuta'ae. Yuta afo'amo'mo Yosefe'ae. Yosefe afo'amo'mo Yonamu'ae. Yonamu afo'amo'mo Elaiyakimi'ae.

31 Elaiyakimi afo'amo'mo Mena'ae. Mena afo'amo'mo Matata'ae. Matata afo'amo'mo Netani'ae. Netani afo'amo'mo Nevinini'ae.

32 Nevinini afo'amo'mo Yesi'ae. Yesi afo'amo'mo O'meti'ae. O'meti afo'amo'mo Movasi'ae. Movasi afo'amo'mo Salimonii'ae. Salimonii afo'amo'mo Nasoni'ae. Nasoni afo'amo'mo Aminanapu'ae.

33 Aminanapu afo'amo'mo Animila'ae. Animila afo'amo'mo Anai'ae. Anai afo'amo'mo Hesiloni'ae. Hesiloni afo'amo'mo Pelesi'ae. Pelesi afo'amo'mo Yuta'ae.

34 Yuta afo'amo'mo Yekopu'ae. Yekopu afo'amo'mo Aisiki'ae. Aisiki afo'amo'mo Emalehamu'ae. Emalehamu afo'amo'mo Tela'ae. Tela afo'amo'mo Neho'ae.

35 Neho afo'amo'mo Selaki'ae. Selaki afo'amo'mo Liyu'ae. Liyu afo'amo'mo Peleki'ae.

Peleki afo'amo'mo Ima'ae. Ima afo'amo'mo Sila'ae. Sila afo'amo'mo Kenani'ae.

³⁶ Kenani afo'amo'mo Afakasati'ae. Afakasati afo'amo'mo Semi'ae. Semi afo'amo'mo Noa'ae. Noa afo'amo'mo Lemeki'ae.

³⁷ Lemeki afo'amo'mo Metusala'ae. Metusala afo'amo'mo Inoki'ae. Inoki afo'amo'mo Yeleti'ae. Yeleti afo'amo'mo Mahalali'ae. Mahalali afo'amo'mo Kenani'ae.

³⁸ Kenani afo'amo'mo Inosi'ae. Inosi afo'amo'mo Seti'ae. Seti afo'amo'mo Atamu'ae. Goti'a Atamu'mo alo huno ate'niya'mofe'mo Atamu'a afo'amo'mo Goti'ae.

4

*Satani'a Yesu'mo amalageka hu'niya gemae
(Mt 4:1-11; Mk 1:12-13)*

¹⁻² Aote Auneme'amo'mo Yesu aipafi'mo haino havai te'nigeno Yesu'a Yoneni anipati'mo ataleno u'niye. Aote Auneme'amo'mo avalelino uno ka'me kotega ate'nigeno foti'a afina'mo uneno huno mai'nigeno Satani'mo amalageka hu'niye. Foti'a afina'mo ne'ya'mo o'ne'nigeno aga te'nigeno'ae'mo

³ Satani'a, Goti mafa'ne'amo mai'nisana'mo'mo mani yafafe'mo ha paigeno'ao peleti mayamo alino hamaleno, huno ha pai'nigeno

⁴ Yesu'a ge'ale'mo aeno atagaina huno ha paino'ae'mo, Goti mukufi gemo'a huno'ae'mo, vaya'mogimo peleti maya'ageke'mo nesayana alagepa hu'a o'maigaya'monanafa muki gemo Goti'a avayafati'mo hu'niya gemo afite'apaeke'mo alagepa hu'a maigae,

huno hu'niye, huno ha pai'niye.

⁵ Satani'mo avalelino haino malage huno muki ma mopafi ala'apimo mai'ne'a yagai'a ne'apataya vaya'ai ko'mo alino ave li'niye.

⁶ Inagi Satani'mo, muki age'nana ya'amo alino nami'nige'na alite'na ne'yagauvanage'na mago vekamo ali'na amiguve hu'na hisuvana afa'a ali'na amiguve. Muki kotegamo yagaisanafe'mo muki konali ya'apimo ali'na kamisugeka aligane.

⁷ Inagi nagaefe'mo mono hisana'mo'mo muki ya'amo kagaika ya'mo hanegaiye, huno ha pai'niye.

⁸ Yesu'a, Sataniyo, ekuka nakamelagamo maiyo. Goti mukufi gemo'a huno'ae'mo, Ala kava ne'mo Gotitapimofeke'mo mono hute-tapa agai'a magoke'age'mo akame hiyo, huno hu'niye, huno ha pai'niye.

⁹ Satani'a Yulusalemu taonifi'mo avalelino uno alopa mono no'mo yatala no'mo nokato'mule'mo avalelino haino ate'neno'ae'mo, Goti mafa'ne'amo mai'nisana'mo'mo mopafi'mo aeka hailo huka asagauka aiyo.

¹⁰⁻¹¹ Goti mukufi gemo'a huno'ae'mo, Ala kava ne'mo'a enisole vaya'ae'mo, yagaitapa ateyo, huno hapa paisige'a yagai'a kate'a apayateti'mo katafausageno yafa'mo'a kaiyafi'mo okahaegaiye,

huno avo'mo kae male'niye, huno ha pai'nigeno

¹² Yesu'a, Goti mukufi gemo'a huno'ae'mo, Ala kava ne'mo Gotitapimofe'mo amalageka osiyo, huno hu'niye, huno ha pai'niye.

¹³ Satani'mo alu ge alu gemo huno amalageka huno hano huteno'ae'mo, alu afina'mo halate

e'na amalageka huguve, huno agesa afiteno ataleno u'niye.

*Yesu'a ali'ya'amo aepa faino ali'niya gemae
(Mt 4:12-17; Mk 1:14-15)*

¹⁴ Goti Auneme'amo'mo Yesu'a lokiya vaino ate'nigeno halate aino atagi neno Galeliya kote ga u'nige'a agete'apae'mo ava gemo hu'naya gemo muki Galeliya haopalegamo mai'naya vaya'mogi aphi'nae.

¹⁵ Agaemo Yu vaya'ai mono nopi'mo alino apaya male'nige'apae'mo agi'ale'mo ali'a asaga hu'a ate'nae.

*Nasalasa taonifi mai'naya vaya'mogi Yesu'mo
apakame'yamo ami'naya gemae
(Mt 13:53-58; Mk 6:1-6)*

¹⁶ Yesu'a Nasalasa taonifi'mo mai'neno ko si'niya taonifi'mo uno Sapati afina'mo nehiya agufa kava'mo huno mono nopi'mo haino mai'neno'ae'mo Goti mukufi gemo lekana paisiyafe'mo he ti'niye.

¹⁷ Mago vekamo'mo Aiye'a Gotitegati gemo alinino eno aeno hakalo huno hapa nepaiya vekamo'a avo'mo kae male'niya mukumo alino ami'nigeno alino vakaleno kahauya huno ageteno lekana paino'ae'mo,

¹⁸ Agaemo kagemi ya'mo o'ali'nisaya vaya'aife'mo alagepa faigoko gemo ae'na hakalo hu'na hapa paisuvafe'mo uvelimo ago faleno nate'niya'mofe'mo Ala kava ne'mo Auneme'amo emineno nagaete'mo mai'niye. Agaemo alino nate'nige'na e'na yulagefa ne'aiya vaya'aina ali'na

alagepa hu'na apatege kalavusifi mai'naya vaya'aife'mo, hatu mae'na lapate'nove, hu'na hapa paige apaulagamo ali hu'niya vaya'aife'mo, agetapa ayakeyo, hu'na hapa paige ali'a afepi apatete'a hu'a apami ne'malaya vaya'mo hatu mae'na apatege

19 Ala kava ne'mo alagepa afina'amo afole ai'niye, hu'na hapa paige hisuvafe'mo Goti Auneme'amo'mo alino nate'nige'na e'nove, huno hu'niye,
huno lekana pai'niye.

20 Lekana paino hano huteno ani mukumo aino akaniteno mono noipi'mo ali'ya ne'aliya vekamo halate amitenos fai mai'niye. Mono noipi'mo mai'naya vaya'mogimo aulu hae'nageno'ae'mo,
21 hemenimo Goti mukufi gemo afi'naya gemo ago afole ai'niye, huno hapa pai'nige'apae'mo

22 muki vaya'mogimo fiku hapa maeno ne'apamiya gemo avayafati'mo hu'nige'a afite'apae'mo hapau aite'apae'mo, Yosefe mafa'nemo o'mai'nifi, hu'a hu'nae.

23 Yesu'a, ago afi'novana lapakinago vaya'ai gefati'mo aetapa kalafefa gemo hutapa na ha paitapae'mo, Lota vekae, kagaikamo alika alagepa huka kato. Kapeneyamu taonifi'mo hu'nana agufa kava'mo mani nokale'mo huvo, hutapa na ha paigae.

24 Lama gemo lapa nepauve, Gotitegati gemo alini e'a ae'a hakalo hu'a hapa nepaiya vaya'mo afole ai'naya kote'mo u'nage'apae'mo vaya'apimogi amuse hu'a no'apatae.

25 Ge'nimo afiyo. Ilaiya'a mai'niya afina'mo

lole'e mago'e kafuga'e sigisi'a kai le'e'mo ko o'ai'nige'apae'mo muki aupilagamo ne'yafe'mo kafu hu'naya afina'mo afole ai'niye. Ani afina'mo muki kogu a'ne'amo Isaleli kotegamo mai'naya'monanafa

²⁶ Goti'a Ilaiya'mo alino ate'nigeno Sitoni kotega Salefeti taonifi'mo magoke kogu ategamo u'niye.

²⁷ Ilaisa'a mai'nige'apae'mo Isaleli kotegamo muki lepalosi ya'mo hapau'niya vaya'mo mai'naya'monanafa Ilaisa'a Siliya kotega mai'niya vekamo agi'amo Nemenike'mo alino alagepa huno ate'niye, huno hapa pai'nige'a,

²⁸ afite'apae'mo lusi kava huno apaipamo le'niye.

²⁹ Apaipamo le'nige'apae'mo he ti'a ali'a hafaitalageno ataleno ne'vige'apae'mo u'a avaleli'u'a hai'a ani taonimo ki male'naya aveleti'mo mulifilaga ali'a ago'ya fai'a atalesayafe'mo hu'naya'monanafa

³⁰ apakae folagapati'mo ago faino kasalo paetaleno u'niye.

*Yesu'a mago vekamo aipafati'mo hosu aune
vekamo alino hafaino atale'niya gemae*

(Mk 1:21-28)

³¹ Yesu'a Galeliya kotega Kapeneyamu taonifi'mo lamino Sapati afina'mo mono nopi'mo haino alino apaya male'niye.

³² Ala'apimo yagaino ne'apateya vekagana huno himamu'leti'mo alino apaya male'nige'apae'mo hapau ai'nae.

³³ Mago vekamo aipafi'mo hosu aune vekamo mai'niya vekamo mono nopi'mo mai'neno'ae'mo alopa gefati'mo huno'ae'mo,

34 ae, huno, Nasalasa vekamo Yesuo, lagetegamo na agufa kava hisanafe'mo e'nane. Alika hano huka latesanafe'mo e'napiye. Ago kage'novana Goti aote veka'amo mai'nane, huno ha pai'niye.

35 Yesu'a ge hauteno'ae'mo, ge osu'neka aipafati'mo emikeno, huno ha pai'nigeno hosu aune vekamo'a vaya'ai folagapi'mo alino ago'ya faino ataleteno ago ateno u'niye. Agufamo alino hosu huno o'ate'nigeno afa'a mai'niye.

36 Agete'apae'mo muki vaya'amogimo hapau ai'nae. Apakaemo, ani agufa gemo na agufa gemo hu'niye. Ala'apimo yagaino ne'apateya vekamo mai'negekana huno lokiya himamu'aleti'mo hosu apaune vaya'aife'mo, emiteyo, huno hapa pai'nige'apae'mo emi e'a ne'vae, hu'a hu'nae.

37 Yesufe'mo ava gemo muki haopalegamo aino atagu faeno uneno hu'niye.

*Yesu'a alu kaita alu kaita'mo hapau'niya
vaya'mo alino alagepa huno apate'niya gemae
(Mt 8:14-15; Mk 1:29-31)*

38 Yesu'a mono nopati'mo lamino'ae'mo Saimoni nopi'mo hai'niye. Saimoni ayemo'amo'mo amuko kaita hau'nigeno havaeno mai'niye. Apakaemo Yesufe'mo, alika alagepa huka ato, hu'a ha pai'nae.

39 Uno agenopalegamo he tino mai'neno'ae'mo, hano hino, huno ha pai'nigeno amuko hau'niya ya'amo hano hu'nigeno malage huno he tino uno ne'ya'mo alo huno apate'niye.

40 Yegemo lamino falegefefe hu'nige'apae'mo kaita hapau'niya vaya'aite'mo yagai'a

ne'apataya vaya'mogi kaita hapau'niya vaya'mo Yesutegamo apavaleli'a e'nae. Agaemo muki alu kaita alu kaita'mo hapau'niya vaya'ai apakufale'mo aya'mo male'neno alino alagepa huno apate'niye.

⁴¹ Inagi hosu apaune vaya'mo asole vaya'ai apaipafati'mo emi e'apae'mo, Goti mafa'ne'amo mai'nane, hu'a alopa gefati'mo hu'nae. Kalaisi vekamo mai'niye, hu'a ago age'naya'mofe'mo Yesu'a, ge osutapa afa maiyo, huno hapa pai'niye.

*Yesu'a Yu vaya'ai kotegamo umenitata huno
Goti ge'amo aeno hakalo huno hapa pai'niya
gemae*

(Mk 1:35-39)

⁴² Kotilamiyapi'mo taonifati'mo ataleno uno vaya'mo o'mai'naya kotegamo mai'nige'apae'mo kahauya hume hume u'a age'a avatete'apae'mo apataleno o'usiyafe'mo atafau'nae.

⁴³ Hu'naya'monanafa agaemo, nagaemo Goti'a yagaino ne'apateya kavafe'mo alagepa gemo u'na alu taonifi alu taonifi'mo ae'na hakalo hu'na hapa paisuva gemo hane'niye. Ani kava'mo hisuvafe'mo alino nate'nige'na emi'ne'nove, huno hapa paiteno

⁴⁴ apataleno uno Yutiya kotega mono nokopi'mo haino aeno hakalo huno hapa paimale hapa paimale huno uneno huno mai'niye.

5

*Mago vaya'mogi ali'ya ya'apimo atale e'a
Yesu'a akame hu'a u'naya gemae*
(Mt 4:18-22; Mk 1:16-20)

¹ Yesu'a mago afina'mo ani kotu'mo agi'amo Genesaleti ani kotute'mo he tino mai'nige'apae'mo asole vaya'mogimo Goti ge'amo afisayafe'mo e'a male'a apali'nae.

² Agaemo ageyana lole sipila'mo ani agi'nale'mo hane'na'ageno age'niye. Noyame ne'aliya vaya'mo sipifati'mo atale'a lami'a umeni'apimo sese hu'a mai'nae.

³ Yesu'a Saimoni sipifi'mo haino mai'neno'ae'mo, aise'amo afa'a faika ago'ya failika ugapiye, huno afi ge'nigeno aeno ago'ya failino u'niye. Yesu'a sipifi'mo fai mai'neno'ae'mo alino apaya male'niye.

⁴ Hapa paino hano huteno Saimonife'mo, ani folagapi'mo uka umenimo alitapa anipi'mo yaga au male'netapa noyamemo aliyo, huno ha pai'nigeno'ae'mo,

⁵ Tisao, muki hani'ilagamo umeni male'nonana mago noyamemo o'ali'nona'monanafa gekamo afite'na umenimo anipi'mo ali'na yaga au'na malegauve, huno ha pai'nige'apae'mo

⁶ umenimo ali'a anipi'mo yaga au male'nageno'ae'mo asole noyamemo e'a hai'a havai te'nageno umeni'apimo aino kapalu aegefe'mo hu'niye.

⁷ Aino kapalu aegefe'mo hu'nige'apae'mo alu sipifi'mo apakae'e'mo magokepi lokae'a ali'ya'mo ne'aliya vaya'aife'mo apayaku ai'a ge hu'nage'a e'nage'apae'mo lole sipifi'mo noyamemo ali'a vayu hu'a male'nage'ana lole sipila'mo ae'ana lapanegefe hu'na'ae.

⁸ Saimoni Pita'a ani kava'mo ageteno Yesu

aiyafi'mo ago'ya fai'neno'ae'mo, Ala kava nene, hosu vekamo mai'novanagi nataleka uvo, huno ha pai'niye.

⁹ Lusi kava huno hau ai'niya'mofe'mo ani gemo ha pai'niye. Asole noyamemo ali'naya'mofe'mo Saimoni'e'mo magokepi lokae'a mai'naya vaya'mogi'e'mo hapau ai'nae.

¹⁰ Yemisi'e Yoni'e'mo Saimonigi'e'mo magokepi lokae'a ali'ya'mo ne'ali'a vekaza'mogani'e'mo ani kava hu'ana hanau ai'na'ae. Yesu'a Saimonife'mo, ani kavafe'mo koli osuvo. Noyamemo ne'alina kava huka vaya'mo apavalelika nagaetegamo egane, huno ha pai'nige'apae'mo

¹¹ lole sipila'mo alini e'a ani agi'nale'mo ava'yi hute'apae'mo muki ya'apimo atale'a akame hu'a u'nae.

Yesu'a lepalosi ya'mo hau'niya vekamo alino alagepa huno ate'niya gemae

(Mt 8:1-4; Mk 1:40-45)

¹² Yesu'a mago taonifi'mo mai'nigeno'ae'mo mago vekamo lusi kava huno lepalosi ya'mo hau'niya vekamo'mo eno Yesu'mo agetenoe'ae'mo augosalegati'mo ago'ya fai'neno'ae'mo, Ala kava nene, kahao ke hovanagi, kahau'nisiyana afa'a alika alagepa huka nategane, huno ha pai'nigeno

¹³ aya'mo aeno hayo huno agufale'mo aya'mo male'neno'ae'mo, nahau'niyanagi kagufalafa'mo alino hamaleno, huno ha nepaigeno'ae'mo lepalosi ya'mo hau'niya ya'amo hano hu'niye.

14 Yesu'a, mago vekae'mo uka ha opaika mono huno ne'apateya vekalegag'e'mo uka kag-ufamo alika aveligeno kageno alagepa hino. Alika apavelisanage'a vaya'mogi agesayafe'mo Mosese'a hiyo, huno hu'niya ofalinimo kagu-falafa'mo alino hamale'niya kavatefe'mo ofalin-immo amiyo, huno ha pai'niye.

15 Huno ha pai'niya'monanafa Yesufe'mo ava gemo mago'e mago'e huno aino atagu faeno uneno hu'nige'apae'mo muki asole vaya'mogimo ani gemo afite'apae'mo kaita hapau'niya vaya'mo alino hapageno apatesiyafe'mo Yesutegamo e'a ali'a anupa hu'a mai'nae.

16 Mai'naya'monanafa muki afina'mo apatal-enno uno ka'me kotegamo nunumu'mo hutale hutale huno mai'niye.

*Yesu'a kanage kanaga osuno ne'maiya vekamo
alino alagepa huno ate'niya gemae*

(Mt 9:1-8; Mk 2:1-12)

17 Mago afina'mo Yesu'a mago nopi'mo haino alino apaya ne'malege'apae'mo Falasi vayanagi ke'aepa gemo avo'mo kae'a ali'a apaya ne'malaya vayanagi hu'a Galeliya kotegati'mo muki taoni'afati'mo ege Yutiya kotegati'mo muki taoni'afati'mo ege Yulusalemu taonifati'mo ege hu'a e'a Yesu haopale'mo ali'a anupa hu'a mai'nae. Yesu'a Ala kava ne'mo himamu'amo ali'neno'ae'mo alino alagepa huno apate'niye.

18 Mago vaya'mogimo kanage kanaga osuno ne'maiya vekamo hi'yopamo male'a alini e'a Yesu haopale'mo atesayafe'mo hu'naya'monanafa

19 nopi'mo ago kili pae'nage'a alini haisaya ka'mo ohane'niye. Nokato'mule'mo alini hai'a ali'a akai male'ne'apae'mo hi'yopa kayote'mo nofi aete'a aline'a atalageno Yesu'a mai'niya folagapi'mo emine'niye.

20 Apakeyana apakesa afi'a fatago hu'nageno apaketeno'ae'mo, Ve'nimo, huno, hosu kavakamo ali'na atale'nove, huno ha pai'nige'apae'mo

21 ke'aepa gemo avo'mo kae'a ali'a apaya ne'malaya vaya'mogi'e Falasi vaya'mogi'e'mo ani gemo afite'apae'mo, ani vekamo ina la'ae. Gotife'mo huno faipa huno ne'ate. Gotike'mo vaya'ai hosu kava'apimo afa'a alino atalegaiye, hu'a apaipafi'mo apakesa afi'nae.

22 Yesu'a apaipafi'mo apaketeno'ae'mo, na kava higetapae'mo ani agufa lapakesa ne'afiyе.

23-24 Haiya agufa gemo lokiya gemo ohane'niye. Hosu kavakamo ali'na atale'nove, hu'na ha pai'nova gemo lokiya gemo ohane'nifi, he tika uvo, hu'na ha paisuva gemo lokiya gemo ohane'niye, huno apafi geno'ae'mo, Vemo Mafa'nemo'a ma mopafi'mo mai'neno'ae'mo vaya'ai hosu kava'apimo alino atalesiya himamu'amo alino lapave ligiye, huno hapa pai'niye. Inagi Yesu'a kanage kanaga osuno ne'maiya vekae'mo, kaha nepauve, he tika yakaikonakamo aliteka nokalega uvo, huno ha pai'nigeno

25 apaulagale'mo malage huno he tino yakaikona'amo aliteno no'alega ne'uno'ae'mo Goti agi'ale'mo alino asaga hume asaga hume u'niye.

26 Mukī vaya'amogimo ani kava'mo agete'apae'mo hapau aite'a Goti agi'ale'mo ali'a asaga hu'a atete atete hute'apae'mo, hemenimo aeto agufa alagepa kava'mo agone, hu'a hu'nae.

*Yesu'a Livaife'mo, eka nakame huvo, huno ha
pai'niya gemae*

(Mt 9:9-13; Mk 2:13-17)

27 Hutenō Yesu'a taonimo ataleno ne'uno'ae'mo ageyana mago vekamo takesi moni ne'aliya vekamo agi'amo Livai'a takesi monimo ne'aliya nopi'mo fai mai'nigeno agetenō'ae'mo, eka nakame huvo, huno ha pai'nigeno

28 he tino muki ya'amo ataleno eno akame hu'niye.

29 Livai'a no'afi'mo Yesu'mo lusi yagita huno ate'nige'apae'mo hi'yalamute'mo Yesu'agi takesi moni ne'aliya vayanagi alu vayanagi hu'a anakae'e'mo magokepi lokae'a fai mai'ne'a ne'ya'mo ne'nae.

30 Falasi vaya'e Falasi vayapati vaya'mogimo ke'aepa gemo avo'mo kae'a ali'a apaya ne'malaya vaya'mogi'e'mo apakete'apae'mo ge'amo ne'afiya vaya'aife'mo hagalū hagalū hu'a ge hu'apae'mo, na kava higetapa takesi moni ne'aliya vaya'e hosu vaya'e'mo magokepi lokaetapa mai'netapa ne'ya'e ani'e'mo ne'nae, hu'a apafi ge'nageno

31 Yesu'a ge'apile'mo aeno atagaina huno'ae'mo, lota vekamo'a afa'a mai'naya vaya'aitegamo uno ali'ya'mo no'alifa kaita hapau'niya vaya'aitegagē'mo uno ali'ya'mo ne'aliye.

32 Nagaemo alagepa vaya'aife'mo ge hisuvafe'mo o'me'nofa hosu vaya'aife'mo ge hisuge'a e'a apaipamo ali'a afe lesayafe'mo emi'ne'nove, huno hapa pai'niye.

Ne'ya'mo o'ne'a mo nesiya kavafe'mo hu'niya gemae

(Mt 9:14-17; Mk 2:18-22)

33 Apakaemo Yesufe'mo, Yoni ge'amo ne'afiya vaya'e Falasi vaya'ai ge'apimo ne'afiya vaya'mogi'e'mo ne'ya'mo o'ne'a mo si'ne'a nunumu hute hute hu'naya'monanafa gekamo ne'afiya vaya'mogimo ne'ya'mo mo osi'a muki afina'mo ne'nae, hu'a ha pai'nageno

34 Yesu'a, a'mo lagauli'a ne'vaya afina'mo a'mo alisiya vekamo'a vaya'a'e'mo magokepi lokae'a mai'ne'apae'mo ne'ya'mo mo osi'a afa'a ne'nae.

35 Henaga'amo kame vaya'amogi a'mo alisiya vekamo vaya'alegati'mo avaleli'a usage'apae'mo ne'ya'mo o'ne'a mo sigae.

36 Yesu'a mago'e huno aeno kalafefa gemo huno hapa paino'ae'mo, atafa kukenamo apake ne'aige'apae'mo saufa kukenaleti'mo lagau'a atafa kukenale'mo nofakaniye. Lagausiya'mo'mo saufa kukenamo hosugiye. Saufa kukena atupaleti'mo lagau'a atafa kukenale'mo fakanisayana alu ya alu ya'mo hanegaiye.

37 Saufa nofi alagafati ani'mo ali'a atafa afu agufa ke'mo ago vai'niya kepi'mo nolakiye. Ali'a lakisiya'mo'mo saufa ani'mo hane'niya'mofe'mo aeno apafu leteno afu agufa ke'mo aeno

apalo atino ani'mo mopafi'mo asagauno
aisigeno'ae'mo afu agufa ke'mo atalagaugkiye.

³⁸ Saufa ani'mo saufa afu agufa kepike'mo ali'a
lakisaya'mo'mo ani'e ke'e'mo afa'a hanegaiye.

³⁹ Vaya'mogi atafa nofi alagafati ani'mo
nete'apae'mo, nofi alagafati'mo ani'mo saufa
ani'mo negaune, hu'a nosae. Atafa ani'mo ago
aeno agase'niye, hu'a nehaya'mofe'mae, huno
hana pa'i'niye.

6

*Sapati afina'mo nehaya kavafe'mo hu'niya
gemaе*

(Mt 12:1-8; Mk 2:23-28)

¹ Mago Sapati afina'mo Yesu'e ge'amo ne'afiya
vaya'e'mo viti hoyo folagapi'mo ne'u'apae'mo
ge'amo ne'afiya vaya'mogi viti alagamo lagi'a
haleti'ya'amo apaya he'a hale'a atalete'a neme
neme u'nae.

² Ne'vage'apae'mo mago Falasi vaya'mogi
apakete'apae'mo, na kava higetapa Sapati
afinafe'mo ani agufa kava'mo osiyo, huno
ke'aepa gemo'a hu'niya kava'mo nehae, hu'a
hana pa'i'nageno

³ Yesu'a, laginago vekamo Nevini'a hu'niya
kavafe'mo ava gemo lekana paitapa o'afi'nafiyе.

⁴ Nevini'e magokepi lokae'a mai'naya
vaya'e'mo apaka te'nigeno'ae'mo Goti mono
nopi'mo haino afa vaya'mogi no'nafa mono
hu'a ne'apataya vaya'amogige'mo ne'naya
peleti mayamo Goti aulagale'mo male'naya
peleti mayamo alino neteno agae'e'mo lokae'a
mai'naya vaya'aina alino apami'niye.

5 Vemo Mafa'nemo'a Sapati afinate'e'mo ne'yagaiya vekamo mai'niye, huno hapa pai'niye.

*Sapati afina'mo Yesu'a aya'mo kalage ki'niya
vekamo alino api aino ate'niya gemae*
(Mt 12:9-14; Mk 3:1-6)

6 Mago Sapati afina'mo mago vekamo aya'mo kalage ki'niya vekamo mono nopl'mo mai'nigeno Yesu'a haino alino apaya male'niye.

7 Ke'aepa gemo avo'mo kae'a ali'a apaya ne'malaya vaya'e Falasi vaya'mogi'e'mo hosu kava'mo nehiye, hu'a hisaya kafe'mo kahauya hu'a agesayafe'mo yagai'a mai'nae. Agete'apae'mo, Sapati afina'mo alino api aino atesifigetae, hu'a hute'a agava mai'nae.

8 Yesu'a apaipafi'mo ageteno aya'mo kalage ki'niya vekae'mo, eka male'mo he tika maiyo, huno ha pai'nigeno eno haopale'mo he tino mai'niye.

9 Yesu'a apakaefe'mo, Sapati afina'mo Goti ke'aepa ge'amo akame hisayafe'mo na agufa kava'mo hane'niye. Vaya'mo ali'a alagepa hu'a apatesaya kavapi ali'a hosu hu'a apatesaya kava'mo hane'niye. Apakufamo ali'a kati'a apatesaya kavapi vaya'mo hapaesaya kava'mo hane'niye, huno apafi ge'niye.

10 Aulu hapaeno apaketeno agaefe'mo, kaya'mo aeka hayo huvo, huno ha pai'nigeno aya'mo aeno hayo hu'nigeno'ae'mo afa aya'mo alino hamale'niye.

11 Apaipamo lusi kava huno le'nige'apae'mo, agaetegamo na agufa kava'mo hisune, hu'a hute'a ge huge afige hu'a mai'nae.

Yesu'a apa vaya'amo lekana paino apate'niya gemae

(Mt 10:1-4; Mk 3:13-19)

12 Mago afina'mo Yesu'a nunumu'mo hisiyafe'mo avele'mo haino ani hani'ilagamo Gotife'mo nunumu'mo huge huge nehigeno

13 koti'nigeno ge'amo ne'afiya vaya'aife'mo ge hu'nige'a e'nageno apakaepati'mo tuolofu'a vaya'mo lekana paino apateteno apaki'apimo apa vayane, huno apate'niye.

14 Ani vaya'ai apaki'apimae. Saimonife'mo Yesu'a saufa agi'amo Pita'ae, huno ate'niya vekagi agana'amo E'nalu'agi Yemisi'agi Yoni'agi Filipi'agi Matalomiyu'agi

15 Matiyu'agi Tomasi'agi Afiyasi mafa'nemo Yemisi'agi Saimoni'a ayamufa vekae, hu'a agi ae'naya vekagi

16 Yemisi mafa'ne'amo Yutasi'agi Isakaliyoti kote ga vekamo Yutasi'a kutulu ya'mo ali'niya vekagi hu'a mai'nae.

Yesu'a asole vaya'mo alino alagepa huno apate'niya gemae

(Mt 4:24-25; Mk 3:7-12)

17 Aveleti'mo Yesu'e apakae'e'mo emi e'a otule'mo he ti'a mai'nae. Asole vaya'mo ge'amo ne'afiya vayanagi muki Yutiya haopale-gati'mo ege Yulusalemu taonifati'mo ege ani agi'nale Taiya taonifati'l'e Saitoni taonifati'e'mo ege hu'a e'a mai'nae. Ge'amo afisayafe'mo ege

kaita'apimo alino alagepa huno apatesiyafe'mo ege hu'a e'a mai'nae.

¹⁸ Hosu apaune vaya'mo vaya'ai apaipaf'i'mo mai'ne'a ali'a hosu hu'a ne'apataya apaune vaya'mo alino hapafaino apatale'niye.

¹⁹ Ame ali'nageno himamu'amo u'nigeno alino alagepa huno apate'niya'mofe'mo ame alisayafe'mo hu'nae.

Alagepa hu'a ne'maiya vaya'e alagepa hu'a no'maiya vaya'efe'mo hu'niya gemae

(Mt 5:1-12)

²⁰ Yesu'a alino maku huno apakeyana ge'amo ne'afiya vaya'mo mai'nageno apaketeno'ae'mo, kagemi yatapimo o'male'nisaya vaya'mogitapamo Goti'a yagaino ne'apateya kegi'yafi'mo haitapa mai'nageno muki ya'amo lapakaitapi ya'mo hane'niya'mofe'mo Goti aulagale'mo alagepa hutapa mai'nayanagetapa afa'a lapamogaga aigae.

²¹ Hemenimo lapaka netesiya vaya'mogitapa henaga'amo lusi ne'ya'mo netapa lapamu hugaya'mofe'mo Goti aulagale'mo alagepa hutapa mai'nayanagetapa afa'a lapamogaga aigae. Hemenimo avi'ya'mo nehaya vaya'mogitapa henaga'amo kigi hugaya'mofe'mo Goti aulagale'mo alagepa hutapa mai'nayanagetapa afa'a lapamogaga aigae.

²² Vemo mafa'nemo akame nehaya'mofe'mo hosu apaipa kali'a lapatege ali'a lapafai'a lapatalege hu'a faipa hu'a lapatete'apae'mo

lapakitapile'mo ali'a afepi lapatege
 hugaya'mofe'mo Goti aulagale'mo alagepa
 hutapa mai'nayanagetapa afa'a lapamogaga
 aigae.

²³ Ani agufa kava'mo lapakaetegamo hisaya
 afina'mo lapamogaga aitetapa lapavayagunagu
 nehutapae'mo aetapa hailo hiyo koku'npati'mo
 alopa miyatapimo aligayanagi. Lapakaetegamo
 hisaya agufa kava'mo apakinagomogi ani kava
 hu'a Gotitegati gemo alini e'a ae'a hakalo hu'a
 hapa nepaiya vaya'aitegamo hu'naya'mofe'mo
 lapamogaga aiyo.

²⁴ Lapamogaga aigaya'monanafa kagemi yat-
 apimo male'naya vayane, ehetapiye, amuse ne-
 haya ya'mo ago ali'nayanagi.

²⁵ Ne'ya'mo ago netapa lapamu nehaya vayane,
 vaehae, henaga'amo lapaka tegaiyanagi. Kigi
 nehaya vayane, vaehae, henaga'amo yulagefa
 aitapa avi'ya'mo hugayanagi.

²⁶ Muki vaya'mogimo lapakitapile'mo ali'a
 asaga hu'a lapatesaya afina'mo vaehae, hu'na,
 avovo kava'mo afole aigiye. Apakinago
 vaya'mogimo ani kava hu'a aigofe gemo alini
 e'a ae'a hakalo hu'a hapa nepaiya vaya'ai
 apaki'apile'mo ali'a asaga hu'a apate'nae.

*Yesu'a, Kame vayatapie'mo lapau
 lapayamopafi'mo lapaino, huno hu'niya gemae
 (Mt 5:38-48)*

²⁷ Hemenimo mani hisuva gemo ge'nimo
 ne'afiya vaya'mogitapae'mo hugesuve. Kame
 vayatapie'mo lapau lapayamopafi'mo lapaino.

Hosu apaipamo kali'a nelapatesaya vaya'aina hapa maeyo.

²⁸ Hosu hanageke ya'mo lapamigune, hu'a ne-haya vaya'aife'mo, Goti'a lapa maeno, hutapa hiyo. Hu'a faipa hu'a lapatesaya vaya'aife'mo nunumu hutapa apateyo.

²⁹ Mago vekamo'a kagalametale'mo nekam-agisigekae'mo aika afe leka magokayaga ka-galametamo amiyo. Mago vekamo'a saketikamo aliteno'ae'mo siotika'e'mo aligefe husigekae'mo, o'aliyo, huka osuvo.

³⁰ Mago yafe'mo aukaya husaya vaya'aina afa'a alitapa apamiyo. Kagemi yatapimo ali'nisaya vaya'aife'mo, halate namiyo, hutapa osiyo.

³¹ Lapakaetegamo husaya kavafe'mo la-pau'nisigetapa ani kava hutapa apakaetega'e'mo hiyo.

³² Apakaemo lapakaefe'mo hapau apayamopafi'mo hapau'nisiya vaya'aife'mo lapau lapayamopafi'mo lapau'nisiya'mo'mo Goti'a lapao ke hegaifiye. Ha'ao. Hosu vaya'mogi'e'mo apakaefe'mo hapau apayamopafi'mo nehapaiya vaya'aife'mo hapau apayamopafi'mo nehapaiye.

³³ Lapakaemo lapakaetegamo alagepa kava'mo nehaya vaya'aitegamo alagepa kava'mo nehisaya'mo'mo Goti'a lapao ke hegaifiye. Ha'ao, hosu vaya'mogi'e'mo ani agufa kava'mo nehae.

³⁴ Inagi mago ya'mo alitapa apami'netapae'mo halate ali'a lamigae, hutapa lapakesa ne'afisaya'mo'mo Goti'a lapao ke hegaifiye. Ha'ao, hosu vaya'mogi ali'a apami'naya

anona'apilefe'mo halate alisayafeke'mo hosu vaya'aina ali'a ne'apamiye.

³⁵ Lapakaemo kame vayatapie'mo lapau lapayamopafi'mo lapau'nisigetapa alagepa kava'mo hutetapa anonatapile'mo halate alisayafe'mo lapakesa o'afitapa fiku alita apamiyo alopa yatapimo aligayanagi. Ala Ne'mo hogote anaga vekamo'a muki ya'amo alino ne'apamige'a alite'apae'mo kahao ke hove, hu'a osu'a fiku ne'aliya vaya'e hapaku atale'ne'a ne'aliya vaya'e'mo alagepa kava'mo huno yagaino ne'apateya'mofe'mo ani agufa kava'mo hisaya'mo'mo mafa'ne'amo maigae.

³⁶ Afotapimo'mo hau huno ne'apateya kava hutapa lapau hutapa apateyo, huno hapa pai'niye.

Vaya'mo alitapa fako hutapa o'apateyo, huno hu'niya gemae

(Mt 7:1-5)

³⁷ Lapakaemo vaya'aife'mo, hosu kava'mo hu'nae, hutapa hutetapa alita fako hutapa o'apateyo, Goti'a, hosu kava'mo hu'nae, huno huteno alino fako huno olapategaiyanagi. Ina kava ma kava'mo nehana kanomo mai'nane, hutapa osiyo. Goti'a lapakae'efe'mo, ina kava ma kava'mo nehana vekamo mai'nane, huno osugiyanganagi. Lapakaemo lapakaetegamo hosu kava'mo hu'nisaya vaya'aife'mo afa'a ateyo, hutapa hiyo, Goti'a lapakae'efe'mo, afa'a ateyo, huno hugianagi.

³⁸ Alagepa yatapimo alitapa apamigeno'ao Goti'a alino lapamino. Goti'a havai

te'nisigeno'ae'mo aeno alagi huteno mago'e huno alino maleno havai teteno ayateti'mo maleno alagi huteno aino ati kaeteno talasisi kupi'mo ku ai malegaiye. Haiya agufa kava'mo hutapa alita fako hutapa apamisafi ani agufa kava'mo huno Goti'a alino fako huno lapamigiye, huno hapa pai'niye.

Yesu'a aeno kalafefa gemo huno hapa pai'niya gemae.

39 Yesu'a ina gemo aeno kalafefa gemo huno hapa paino'ae'mo, mago aulagamo ali hu'nisiya vekamo'mo aulagamo ali hu'nisiya vekamo afa'a alino kanale huno avalelino ugifiye. Ha'ao avalelino visiyategamo u'ana kelifi'mo asagau'ana aiga'ae.

40 Ge'amo ne'afiya vekamo'a alino aya ne'maleya vekamo aeno no'agase. Tisa vekamo'a alino aya maleme aya maleme visigeno afiteno'ae'mo alino aya male'niya vekagana huno maigiye.

41 Na kava hidgetapae'mo konagatapi-mogi apaulagafi hane'niya afaya'mo ne'agaya'monanafa lapaulagafi hane'niya alopa latapa yosamo no'agae.

42 Na kava hidgetapae'mo konagatapie'mo, konaga'nimogae, kaulagafati'mo afaya'mo ali'na atalegauve, hutapa hapa nepaiya'monanafa alopa latapa yosamo lapaulagafi'mo hane'niyana no'agae. Aetapa ati nekaya vayane, hogotetapa lapaulagafi hane'niya alopa latapa yosamo alitapa atale'netapa konagatapimogi apaulagafi

hane'niya afaya'mo alitapa atalesayafe'mo
agetapa alagepa hutapa agegayanagi.

Hosu yosamo'mo hosu yosa alaga'age'mo ae-gaiye, huno hu'niya gemae
(Mt 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ Alagepa yosamo'mo hosu yosa alagamo afa'a no'ae.

⁴⁴ Vaya'mogimo yosa alaga'amo agete'apaeke'mo na agufa yosamo hane'nifi hu'a agegae. Vaya'mogimo aufenofipati'mo fiki yosa alagamo olagigae. Aise aufe yosafati'mo mago nesaya yosa alagamo olagigae.

⁴⁵ Inagi mago alagepa vekamo aipafi'mo alagepa kava'mo hane'nigeno alagepa kava'mo aipafati'mo afole ne'aiye. Hosu vekamo aipafi'mo hosu kava'age'mo hane'nigeno hosu kava'mo aipafati'mo afole ne'aiye. Ani agufa ya'mo aipafi'mo havai te'neno haineno avayafati'mo afole ne'aiye, huno hapa pai'niye.

Lole vekala'moganimo no'mo ki'na'a kavafe'mo anava gemo hu'niya gemae
(Mt 7:24-27)

⁴⁶ Na kava hignetapa nagaefe'mo, Ala kava nene, Ala kava nene, nehutapae'mo ge'nimo no'afiye.

⁴⁷ Muki vaya'amogimo nagaetega e'a ge'nimo afite'apae'mo akame nehaya vaya'mo haiya agufa vekagana hu'a mai'nafige'na ali'na lapave liguve.

⁴⁸ Apakaemo no ki'niya vekagana hu'a mai'nae. Ani vekamo'mo no'mo kisiyafe'mo hogoteno yatala kelimo kaflino lami male'neno alopa yafa'mo faino ate'neno no'mo ki male'niye.

Ki male'nigeno'ae'mo lusi ani'mo heteno no'mo aeno ago'ya faigefe hu'niyana alopa yafa'mo faino ate'neno ki male'niya'mofe'mo afa'a alino kanage osu'niye.

⁴⁹ Ki male'niya'monanafa ge'nimo fiku afite'a akame nosaya vaya'mo mago vekamo'mo no'amo yafa'mo faino o'ate'neno ki male'niya vekagana hu'a mai'nae. Mopalafate'mo ki male'nigeno'ae'mo ani'mo'a aeno ago'ya faitale'nigeno malage huno anipi'mo asagauno ai'nigeno alagi aeno halagape vaino alino hosu huno ate'niye, huno hapa pai'niye.

7

Yesu'a ati vaya'aite'mo yagaino ne'apateya vekamo ali'ya'amo ne'aliya vekamo alino alagepa huno ate'niya gemae
(Mt 8:5-13)

¹ Yesu'a mani muki ge'amo vaya'aife'mo aeno hakalo huno hapa paino hano huteno ataleno Kapeneyamu taonifi'mo u'niye.

² Mago Lomu gamani vekamo'a ati vaya'aite'mo yagaino ne'apateya vekamo ali'ya'amo ne'aliya vekamo hau'niya vekamo kaita hau'nigeno faligefe hu'niye.

³ Yagaino ne'apateya vekamo'a Yesufe'mo ava gemo afiteno'ae'mo Yu vayatama vaya'aife'mo, utapa Yesufe'mo, eka ali'ya'nimo ne'aliya vekamo alika alagepa huka ato, hutapa ha paiyo, huno hapa paiteno alino apate'nige'a Yesutegamo u'nae.

4 U'apae'mo, Kahao ke honagi alagi ha maesana vekamo mai'niye.

5 Yu vaya'mogitae'mo hau'nigeno mono no'mo kino late'niya'mofe'mo eka ha mao, hu'a Yesufe'mo ha pai'nae.

6-7 Inagi Yesu'e'mo magokepi lokaeli'a u'a no haopale'mo ava'yi hu'nageno'ae'mo yagaino ne'apateya vekamo'a ao vaya'mo alino apate'nige'a Yesutega u'apae'mo, Ala kava nene, agaemo mago ali'ya'mo kamisuvafe'mo o'nahau'niye. Alagepa vekamo o'mai'nova'mofe'mo no'nifi'mo eka haikeka maisanafe'mo o'nahau'niye. Ina agufa vekamo mai'nova'mofe'mo kagaetegamo uguve, hu'na nagesa o'afi'nove. Afa'a mai'neka ge'age'mo nehugen'o'ao ali'ya'nimo ne'aliya vekamo alagepa huno maino.

8 Ne'yagaiya kava'mo ago age'nove. Mago vaya'mogi nagaete'mo yagai'a ne'natege'na nagaemo ati vaya'aite'mo yagai'na ne'apatove. Inagi mago vekae'mo uvo, hu'na nehugen'o'viye. Mago vekae'mo eno, hu'na nehugen'o'e. Ali'ya'nimo ne'aliya vekae'mo, ani ali'ya'mo aliyo, hu'na nehugen'o'aliya ne'aliye, huno laha pai'niye, hu'a Yesufe'mo ha pai'nae.

9 Yesu'a ani gemo afiteno'ae'mo hau aiteno aino afe leno muki akame hu'a e'naya vaya'aife'mo, lapa nepauve, nagaefe'mo agesa afino fatago nehiya agufa kava'mo Isaleli vaya'ai apaipafi'mo afole o'ai'nige'na o'age'nova agufa kava'mo afole ai'niye, huno hapa pai'niye.

10 Alino apate'nige'a u'naya vaya'mo ai'a atagi ne'e'a no'ale'mo ava'yi hute'apae'mo agayana

ali'ya'amo ne'aliya vekamo kaita'amo hano hu'nige'a age'nae.

Yesu'a mago neya vekamo fali'nigeno alino he tino ate'niya gemaе

¹¹ Mago afina'mo utege'a Yesu'e'mo ge'amo ne'afiya vayanagi asole vayanagi hu'a Neni taonifi'mo u'nae.

¹² Yesu'a uno taonimo lafi kipa haopale'mo ne'vige'apae'mo mago fali'niya vekamo kogu a kanomo'a magoke'age'mo alino ate'niya mafa'ne'amo fali'nige'a hi'yopa male'a alini'a e'nae. Kogu a'ne'e asole vaya'mo ani taonifi'mo mai'naya vaya'e'mo magokepi lokaeli'a e'nae.

¹³ Ala kava ne'mo'a kogu a kanomo agetenoe'ae'mo hau huno ateteno, avi'ya osuvo, huno ha paiteno

¹⁴ uno hi'yopale'mo aya'mo male'nige'apae'mo alini'a e'naya vaya'mo anile he ti'a mai'nae. Agaemo ge huno'ae'mo, neya vekae, hu'na, kaha pai'nae'mo he tiyo, hu'na kaha nepauve, huno nehigeno

¹⁵ fali'niya vekamo he tino fai mai'neno aepa faino age ai'niye. Yesu'a avaleno ita'amo'mo ami'niye.

¹⁶ Muki vaya'amogi koli hute'a Goti agi'ale'mo ali'a asaga hu'a atete'a, ala vekamo Gotitegati gemo alinino eno aeno hakalo huno hapa nepaiya vekamo lagaetegamo ago afole ai'niye. Goti'a vaya'ale'mo emineno hapa mae'niye, hu'a hu'nae.

17 Ani kavafe'mo ava gemo huli u e'a hu'nageno
aino atagu faeno muki Yutiya kotega'e muki
haopalega'e'mo uneno hu'niye.

*Yoni'a lole vekala'mo alino anate'nige'ana
Yesutegamo u'na'a gemae
(Mt 11:12-19)*

18 Yoni ge'amo ne'afiya vaya'mogi ani kava'mo
hu'niya ava gemo afite'apae'mo ani gemo
Yonife'mo ha pai'nae.

19 Yoni'a ge'amo ne'afi'a vekala'anife'mo ge
hu'nige'ana e'na'ageno Yesutegamo utanae'mo,
afole aigiye, hu'a hu'naya vekamo mai'napi alu
vekae'mo agava maisune, hutana afi ge'ao, huno
hana paiteno alino anate'nige'ana Yesutegamo
u'na'ae.

20 Lole vekala'moganimo u'ana Yesufe'mo,
Yoni'a ani'mo faleno ne'apateya vekamo'a
alino la'ategeta'a ne'o'ae. Agaemo, agaetegamo
utanae'mo, afole aigiye, hu'a hu'naya vekamo
mai'napi alu vekae'mo agava maisune, hutana
afi ge'ao, huno la'aha pai'niye, hu'ana ha
pai'na'ae.

21 Ani afina'mo Yesu'a muki vaya'mo alu
kaita alu kaita'mo hapau'niya vaya'mo alino
hapageno apatege hosu apaune vaya'mo vaya'ai
apaipafati'mo alino hapa faino apatalege
apaulagamo ali hu'niya vaya'mo apaulagamo
alino ayakeno apatege huno mai'niye.

22 Yesu'a ge'anile'mo aeno atagaina huno hana
pairo'ae'mo, Yonitegamo utanae'mo ne'aga'a
kava'e ne'afi'a ge'efe'mo ava gemo hutana ha
pai'ao. Apaulagamo ali hu'niya vaya'aina ali'na

ayake'na apatege apaiya hosu'niya vaya'mo ali'na alagepa hu'na apatege lepalosi ya'mo hapau'niya vaya'mo ali'na apakufalafa'mo hamale'na apatege apakesa akani'niya vaya'mo ali'na halo ai'na apatege fali'naya vaya'mo ali'na he ti'na apatege kagemi ya'apimo ohane'niya vaya'aife'mo alagepa faigoko gemo ae'na hakalo hu'na hapa paige hu'na mai'nove.

²³ Nagaefe'mo lole apakesa no'afiya vaya'mogi Goti aulagale'mo alagepa hu'a mai'nayanage'a afa'a apamogaga aigae, huno hana pai'nige'ana u'na'ae.

Yesu'a Yonife'mo ava gemo hu'niya gemae

²⁴ Yoni'a apa'mo alino anate'nige'ana u'na'a vekala'mo eta'ageno'ae'mo Yesu'a Yonife'mo ava gemo huno hapa paino'ae'mo, ka'me kotega utapa na agufa ya'mo agesayafe'mo u'nae. Mago hopale'mo yasimo ne'aligeno'ae'mo havaeno ape nehiya hopamo agesayafe'mo u'nafiye.

²⁵ Lapakaemo na agufa ya'mo agesayafe'mo u'nae. Alagepa kukenamo vaino ali'niya vekamo agesayafe'mo u'nafiye. Ha'ao, alagepa kukenamo vai'a ne'aliya vaya'mogimo ala'apimo yagai'a ne'apataya vaya'ai no'apifike'mo ne'maiye.

²⁶ Na agufa ya'mo agesayafe'mo u'nae. Gotitegati gemo alinino eno aeno hakalo huno hapa nepaiya vekamo agesayafe'mo u'nafiye. He, nagaemo lapa pai'nae'mo agaemo Gotitegati gemo alinino eno aeno hakalo huno hapa nepaiya veka'age'mo o'mai'nifa

²⁷ Goti mukufi gemo'a ava gemo huno'ae'mo,

afiyo, nagaemo apa veka'nimo ali'na atesugeno
uno hogoteteno ka'mo valino kategaiye,
huno hu'niya vekamo mai'niye,
huno hapa pai'niye.

28 Lapa nepauve, Yoni'a muki ma mopafi
mai'naya vaya'mo ago aeno apaka
se'niya'monanafa Goti'a yagaino ne'apateya
kegi'yafi'mo mai'niya vekamo henaga vekamo'a
Yoni'mo ago aeno aga se'niye.

29 Muki afa vaya'mogi'e takesi moni
ne'aliya vaya'mogi'e'mo Yoni'a hu'niya gemo
afite'apae'mo, Goti'a alagepa vekamo fatago
vekae, hu'a hu'nageno Yoni'a ani'mo faleno
apate'niya'monanafa

30 Falasi vaya'e ke'aepa gemo lekana pai'a ali'a
apaya ne'malaya vaya'mogi'e'mo Yoni'a ani'mo
faleno apatesiyafe'mo ohapau'nige'apae'mo,
ha'ao, hu'a hu'naya'mofe'mo Goti'a hapa
maesiya gemo hiyo, huno hapa pai'niya gemo
ago amagi'a atale'nae.

31 Ala kava ne'mo'a, hemeni afina'mo mai'naya
vaya'mogi na agufa vayakana hu'a mai'nafige'na
lapa paiguve.

32 Apakaemo mago mafa'ne anagakana hu'a
mai'nae. Mago mafa'ne anaga'mogimo maketi
kumate'mo mai'ne'apae'mo, lagaemo yave'yamo
ne'amagunagetapae'mo lapakaemo oae'nae. Yu-
lagefa ai'nonana avi'ya'mo osu'nae, hu'a nehae.

33 Ani kava hutapa Yoni'a ani'mo
faleno ne'apateya vekamo'a ne'ya'mo
mo sino mai'neno nofi alagafati ani'mo
o'ne'nigetapae'mo, hosu aune vekamo aipafi'mo

mai'niye, hutapa nehae.

³⁴ Vemo mafa'nemo'mo eno ne'ya'mo mo osino nege nofi alagafati ani'mo nege hu'nigetapae'mo, ageyo, ne'yafe'mo lusi kava huno hau'nigeno lusi ne'ya'mo neteno nofi alagafati ani'efe'mo lusi kava huno hau'nigeno ne'neya vekae. Takesi moni ne'aliya vaya'e hosu vaya'e'mo apao vekamo mai'niye, hutapa nehae.

³⁵ Lapakaemo ani gemo nehaya'monanafa Goti vaya'amogi afite'a age'naya vaya'mogi Goti'a afiteno age'niya kavafe'mo, Goti kava'amo alagepa fatago kava'mo hane'niye, hu'a nehae, huno hapa pai'niye.

Yesu'a Falasi vekamo nopi'mo haino mai'niya gemae

³⁶ Mago Falasi vekamo'a Yesufe'mo, eno, nagae nopi'mo ne'ya'mo negau'ae, huno ge hu'nigeno Yesu'a no'afi'mo haino hil'yalamute'mo mai'niye.

³⁷ Ani taonifi'mo mai'niya a'mo hosu a kanomo'a afi'niyana Yesu'mo eno Falasi vekamo nopi'mo hil'yalamute'mo mai'niye, hu'a hu'naya gemo afiteno'ae'mo yafa kepi uvelimo'a alagepa atumo ne'aiya uvelimo alinineno

³⁸ Yesu akamelegamo he tino mai'neno aiyalelegamo avi'ya'mo hu'niye. Avi'ya'mo nehigeno'ae'mo aunumo'mo kalo kalo huno aiya agotofule'mo asagauno ai'nigeno ayokateti'mo alino hau huno ateteno aiyale'mo haeno neteno uvelimo lakino faleno ate'niye.

³⁹ Yesufe'mo eno, huno ge hu'niya Falasi vekamo'mo agetenoe'ae'mo, ani vekamo Gotite-gati gemo alinineno aeno hakalo huno hapa

nepaiya vekamo mai'niyesinana haiya agufa a kanomo'mo eno name ne'alifi huno ageteno hosu kava'mo nehiya a kano mai'niye, huno age'niyesine, huno aipafi'mo agesa afi'niye.

40 Yesu'a agesa afi'niya agesale'mo aeno atagaina huno ha paino'ae'mo, Saimoniyo, mago gemo kaha paigesuve, huno ha pai'nigeno, Tisao, afa'a naha paiyo, huno ha pai'niye.

41 Yesu'a, lole vekala'mogani anona'animo hane'niyana mago vekamo vani hataleti kina anona'amo hane'nigeno mago vekamo teni kina anona'amo hane'niye.

42 Ani anona'anilefe'mo moni'animo alagi ohane'nigeno anami'niya vekamo'a, afa'a ate'ao, huno hana pai'niye. Lole vekalapati'mo haiya vekamo'a anona'amo anamino atale'niya vekae'mo lusi kava huno hau'nisigeno alu vekamo aeno aga segaiye, huno afi ge'nigeno'ae'mo,

43 Nagesa afuvana alopa anona'amo hane'nigeno afa'a atale'niya vekae, huno ha pai'nigeno, he lama gemo nehane, huno ha paiteno

44 ani a kanomo aino afe leno aulu hae'niye. Saimonife'mo, mani a kanomo age'napiye. Nokafi'mo e'na hai ne'nogekae'mo naiyamo sese hisuvafe'mo ani'mo he fika o'nami'nana'monanafa mani a kanomo'a aunuleti'mo naiyamo sese huno nateteno ayokateti'mo alino hau huno nate'niye.

45 Hai ne'nogekae'mo naхаека o'ne'nana'monanafa hai'ne'na mai'nova afinateti'mo naiyale'mo haeno nege nege huno

mai'niye.

46 Afa uvelileti'mo alika nagenopafi'mo lakika faleka o'nate'nana'monanafa mani a kanomo'a naiyale'mo alagepa atumo ne'aiya uvelileti'mo lakino faleno nate'niye.

47 Ani kava'mo hu'niya'mofe'mo kaha pai'nae'mo, ani a kanomo'a nagaefe'mo lusi kava huno hau ayamopafi'mo hau'niya kava'leti'mo huno'ae'mo, alopa hosu kava'nimo anona'nimo ago alino atale'niye, huno alino lapave neliye. Aise hosu kava'nimo alino atale'niye, huno agesa afi'nisiya vekamo'mo aise'ato'amo hau ayamopafi'mo nehaiye, huno ha paiteno

48 ani afe'mo, hosu kavakamo ali'na atale'nove, huno ha pai'nige'apae'mo

49 agae'e'mo magokepi lokae'a mai'naya vaya'mogimo apakai'apimo apaipafi'mo apakesa afi'apae'mo, mani vekamo ina la'mo mai'neno'ae'mo hosu kava'amo alino atale'niye, hu'a apakesa afi'nae.

50 Agaemo ani afe'mo, kagesa afika fatago hu'nana kavakamo'mo kagufamo alino katino kate'niyanagi kaipamo'mo falu hu'nisigeka afa'a uvo, huno ha pai'niye.

8

Yesu'e'mo mago a'ne anaga'mo lokaeli'a u'naya gemae

1 Aise afina'mo utegeno Yesu'a muki aise taonifi'e muki alopa taonifi'e'mo alagepa faigoko gemo Goti'a yagaino ne'apateya kavafe'mo ava gemo aeno hakalo huno hapa paimale hapa

paimale hulino uneno huno mai'niye. Agae'e'mo tuolofu'a vaya'mo ge'amo ne'afiya vaya'e

² mago a'ne anaga'e'mo lokaeli'a u'e'l'a hu'a mai'nae. Yesu'a hogoteno hosu apaune vaya'mo ani a'ne anaga'ai apaipafati'mo alino hapa faino apatalege kaita hapau'niya a'ne'aina alino alagepa huno apatege hu'niya a'ne'e'mo lokaeli'a u'nae. Ani a'nefati'mo Maliya'a Maganala kotega a'mo aipafati'mo seveni'a hosu apaune vaya'mo alino hapa faino apatale'niya a'mo maige

³ Yovana anau'amo agimo Suya'a Heloti no'afi yate'mo ne'yagaiya vekamo a'mo maige Susana'e mago'e asole a'ne anaga'mogi'e'mo moni'e ne'ya'e'mo ha mae'a amige amige hu'a mai'nae.

*Avina yafe'mo ava gemo hu'niya gemae
(Mt 13:1-9; Mk 4:1-9)*

⁴ Muki asole vaya'mo taoni'afati taoni'afati'mo ete ete hu'a ali'a anupa hu'a mai'nageno'ae'mo Yesu'a aeno kalafefa gemo hapa paino'ae'mo,

⁵ mago vekamo'a avina ya'mo hakalesiyafe'mo u'niye. Ne'uno'ae'mo yaga auno ataleme ataleme u'nigeno'ae'mo mago avina ya'mo kate'mo asagauno ai'nige'apae'mo vaya'mo u'e'a hu'apae'mo ae'a latapai'nageno nama anaga'mogimo e'a ne'nae.

⁶ Mago avina ya'mo yafa agotofule'mo asagauno aiteno hage'niyana ani'mo ohane'niya'mofe'mo hagegeno'ae'mo malage huno ago falu te'niye.

⁷ Mago avina ya'mo aufenofi'mo hane'niya mopafi'mo asagauno aiteno hage'niya'monanafa aufenofi'mo a ago kino ati kae'niye.

8 Mago avina ya'mo alagepa mopafi'mo asagauno aiteno hageno haineno'ae'mo vani hataleti'a alagamo ae'niye. Gemo ne'afisaya lapakesa hane'nisiyana mani gemo alagepa hutapa afiyo, huno hapa pai'niye.

*Yesu'a aeno kalafefa gemo hu'niya gemo
aepa'amo hapa pai'niya gemae
(Mt 13:10-17; Mk 4:10-12)*

9 Ge'amo ne'afiya vaya'mogi agaefe'mo, ani aeka kalafefa gemo aepa'amo na agufa gemo hu'nane, hu'a afi ge'nageno

10 Yesu'a, lapakaemo Goti'a yagaino ne'apateya kava'mo alino fala ki male'neno ago alino afole aino ate'niya gee'mo ae'na kalafefa gemo aepa'amo

lapakaemo afa'a afigaya'monanafa mago vaya'mogimo alagi o'afigae. Apakaemo agegaya'monanafa age'a aeto osuge afigaya'monanafa afi'a aeto osuge hisayafe'mo

ae'na kalafefa gemo hu'na hapa nepauve.

11 Ae'na kalafefa gemo nehuva gemo aepa'amo hane'nisiyana avina yakana huno Goti ge'amo hane'niye.

12 Mago avina ya'mo kate'mo asagauno ai'niya avina yakana hu'a vaya'mogi Goti ge'amo afitageno'ae'mo Satani'mo eno ani gemo apaipafati'mo alinino ne'viye. Satani'a, fiku yanage'a ge'ae'mo apakesa afi'a fatago hisageno Goti'a apakufamo alino katino apategaiye, huno agesa ne'afiye.

13 Mago avina ya'mo yafa agotofule'mo asagauno ai'niya avina yakana hu'a mago vaya'mogi Goti ge'amo afite'apae'mo apamogaga ne'aiye. Hafu'yamo mopafi o'ae'niya kava hu'a yoka apakesa afi'a fatago hu'nageno'ae'mo apamalageka nehiya afina'mo atale'a ago asagau'a ne'aiye.

14 Mago avina ya'mo aufe nofi'mo hane'niya mopafi'mo asagauno ai'niya avina yakana hu'a mago vaya'mogi Goti ge'amo afite'apae'mo atale u'a ma mopafi kavafe'mo hapausoli huge monie'mo apakesa ala'amo afige ma mopafi kavafe'mo apamogaga aige hu'a maime maime ne'vageno'ae'mo ani kava'mo'a aeno apati kae'nigeno alaga'amo ne'aeyana afu nole.

15 Mago avina ya'mo alagepa mopafi'mo asagauno ai'niya avina yakana hu'a mago vaya'mogi Goti ge'amo afite'apae'mo ali'a lama ge apaipamo alagepa apaipafi'mo malete'apae'mo alagepa kate'mo uge uge hu'a ne'mai'apae'mo alagepa alagamo ne'ae.

Lamu kanife'mo hu'niya gemae

(Mk 4:21-25)

16 Vaya'mogi lamufi'mo kani ae'a kaete'apae'mo ai'a ati kaete'a hipakapi'mo no'malafa nopi'mo hai e'a maisaya vaya'mogi alagepa hu'a age'a ha le'a maisayafe'mo anaga hi'yalamute'mo ne'malae.

17 Muki ya'amo fala ki'niya ya'mo alino afole aino ategaiye. Muki kava'mo hu'a ae'a ati nekaya kava'mo afole yategamo afole aigiye.

18 Ali'nisaya vaya'mo mago'e ya'mo alino apamigiya'monanafa o'ali'nisaya vaya'mogimo ali'none, hu'a apakesa ne'afisaya vaya'aitegati'mo hapa faleno aligiye. Aligiya'mofe'mo ehetapiye, Goti ge'amo ne'afitapae'mo alagepa hutapa lapakesa afiyo.

Yesu ita'amo'e agana'amogi'e'mo agaetegamo e'naya gemae

(Mt 12:46-50; Mk 3:31-35)

19 Yesu ita'amo'e agana'amogi'e'mo agaetegamo e'nayana asole vaya'mo mai'a kili pae'naya'mofe'mo o'age'nae.

20 Mago vekamo'a, itakamo'e kaganakamogi'e'mo kagesayafe'mo e'a kumatega mai'nae, huno ha pai'nigeno,

21 ge'nimo afite'a akame nehaya vaya'mo ita'nimogi maige nagana'nimogi maige hu'a mai'nae, huno hapa pai'niye.

Yesu'a yasie'mo alika hano huvo, huno hu'niya gemae

(Mt 8:23-27; Mk 4:35-41)

22 Mago afina'mo Yesu'e ge'amo ne'afiya vaya'e'mo sipifi'mo hai'a mai'ne'apae'mo, ani kotu'mo mugagayaga faligamo lakaeta ugune, huno hapa pai'nige'apae'mo ani kotu agi'naleti'mo atale'a u'nae.

23 Ne'u'apae'mo Yesu'a au kaleno mai'niye. Ani kotute'mo lusi kava huno yasimo ali'nigeno ani'mo aino holakau holakau huno sipifi'mo haino havaiteme havaiteme u'nige'apae'mo ae'a lapanegefe'mo hu'nae.

24 U'a aupati'mo hau ne'ne'apae'mo, Ala kava nene, Ala kava nene, aeta lapanegefe'mo nehune, hu'a ha pai'nageno aupati'mo he tino ani'mo'a lusi kava huno aino holakau holakau hu'niya ani'e yasi'efe'mo, afa'a hano hi'ao, huno hana pai'nige'ana ge'amo afite'ana hano hu'na'ae.

25 Yesu'a, lapakesa afitapa fatago hu'naya kavatapimo haiya'ale'mo hane'niye, huno apafi ge'nige'apae'mo koli hute'a apakai'apimo, yasimo'e ani'mo'e'mo ge'amo afi'na'agi mani vekamo na agufa vekamo mai'niye, hu'a hute'a hapau ai'a mai'nae.

Yesu'a negi nagi nehiya vekamo aipafati'mo hosu apaune vaya'mo alino hapa faitale'niya gemae

(Mt 8:28-34; Mk 5:1-20)

26 Lakae'a u'a Gelasini kotegamo ava'yi hu'nae. Ani ko'mo ani agi'nale'mo hane'nigeno Galeliyamo mugagayaga faliga hane'niye.

27 Yesu'a sipifati'mo ataleno lamino ani agi'nale'mo aiyamo ne'aegeno'ae'mo mago vekamo anile'mo hogoteno hane'niya taonifi'mo mai'niya vekamo aipaf'i'mo hosu apaune vaya'mo mai'naya vekamo ne'ege'ana fotu hu'na'ae. Agaemo kukena vaino o'alige nopi'mo ohavaege huteno kanolufike'mo yafakapi'mo mai'niye.

28 Agaemo Yesu'a agetenoe'ae'mo, ai, aeteno Yesu aiyafi'mo eno ago'ya fai'neno alopa gefati'mo ge huno'ae'mo, Yesuo, Hogote Anaga vekamo mafa'ne'amogae, nagaetegamo na agufa kava'mo huka natesanafe'mo ne'ane. Nagafu

kisiya agufa kava'mo nagaetegamo osisanafe'mo kahao ke nehove, huno ha pai'niye.

²⁹ Yesu'a hogoteno hosu aune vekae'mo, emikeka ataleka uvo, huno ha pai'niya'mofe'mo hosu aune vekamo'a ani gemo ha pai'niye. Muki afina'mo hosu aune vekamo'a atafauno mai'nigeno seli nofiteti'mo ayatalate kite aiyalate kite hu'a ki'a ate'naya seli nofi'mo ago alino kapalu ae'nigeno hosu aune vekamo'a alino hafaitale'nigeno ka'me kotega ute ute huno mai'niye.

³⁰ Yesu'a, kagikamo ina lagae, huno afi ge'nigeno'ae'mo, Nagi'nimo Asole vaya'nae, huno ha pai'niye. Asole hosu apaune vaya'mo aipafi'mo mai'naya'mofe'mo agi'amo Asole vaya'ae.

³¹ Hosu apaune vaya'mogi, kahao ke honanagi ive kelifi'mo alika lahafaika olato, hu'a ha pai'nae.

³² Asole afu anaga'mo mago aise ave haopale'mo kahaumo ne'a mai'nae. Apakaemo Yesufe'mo, kahao ke honanagi alika lahafaitalegeta uta afu anaga'ai apaipafi'mo faleta haita maino, hu'a ha pai'nageno'ae'mo, he, afa'a viyo, huno hapa pai'niye.

³³ Hosu apaune vaya'mo ani vekamo aipafati'mo atale lami'a afu anaga'ai apaipafi'mo fale'a hai'nage'apae'mo afu anaga'mo mulifati'mo nagu nagu hu'a lami'a anipi'mo asagau'a aite'a ani'mo nete'a fali'nae.

³⁴ Ani afu'aite'mo ne'yagaiya vaya'mogi ani kava'mo agete'apae'mo apaune hetale u'a taonifi'e muki haopalega'e'mo ani kavafe'mo

ava gemo hu'a hapa pai'nageno aino atagu faeno uneno hu'niye.

³⁵ Muki vaya'mogi ani kavafe'mo ava gemo afite'apae'mo agesayafe'mo Yesutegamo u'a agayana hosu apaune vaya'mo ago atale'a u'naya vekamo agesa aino halo ai'nigeno kukenamo alino vaiteno Yesu aiyafi'mo mai'nige'a agete'apae'mo apamo'ya ai'nae.

³⁶ Age'nageno Yesu'a hosu apaune vaya'mo aipafati'mo alino hapa faino apataleteno alino alagepa huno ate'niya kavafe'mo ava gemo hu'a hapa pai'nae.

³⁷ Ani ko'mo agi'amo Gelasini kotege haopale'mo mai'naya vaya'mogimo ani kavafe'mo lusi kava hu'a koli hute'apae'mo, mani kote'mo ataleka uvo, hu'a ha pai'nageno sipifi'mo haino maitege'apae'mo ge'amo ne'afiya vaya'e'mo halate ai'a atagi ne'a u'nae.

³⁸ Ugefene nehageno'ae'mo hosu apaune vaya'mo aipafati'mo alino hapa faino apatale'niya vekamo'a Yesufe'mo, kahao ke hovanageta'a ugu'ae, huno ha pai'niyana

³⁹ halate nokalega aika atagi nekuka Goti'a lusi kava huno kaha mae'niya kavafe'mo ava gemo huka hapa paiyo, huno ha pai'nigeno uno muki taonifi mai'naya vaya'aife'mo Yesu'a lusi kava huno ha mae'niya kavafe'mo ava gemo huno hapa pai'niye.

Yesu'a mago a kanomo alino alagepa huno ateteno Yailasi a'mafa'nemo alino he tino ate'niya gemae

(Mt 9:18-26; Mk 5:21-43)

40 Yesu'a aino atagi neno e'nige'apae'mo agava mai'ne'a ali'a falu fala hu'a ate'nae.

41 Mago vekamo Yu monote'mo ne'yagaiya vekamo agi'amo Yailasi'a Yesutegamo eno aiyafi'mo ago'ya fai'neno, kahao ke hogi a'mafa'ne'nimo faligefe nehigi nagae notega ugeta'ao, huno ha pai'niye.

42 Magoke'atomo alino ate'niya a'mafa'nemo'mo tuolofu'a kafugamo mai'niya a'mafa'nemo kaita hau'nigeno faligefe'mo hu'niye.

Inagi Yesu'a ne'vige'apae'mo asole vaya'mogi male'a apalime apalime u'nae.

43 Mago a kanomo tuolofu'a kafugamo aigu'ya'mo hauge hauge huno mai'niye. Agaemo muki lota vaya'aitegamo uno moni'amo apamino hano hu'niyana ha o'mae'nae.

44 Ani a kanomo'a Yesu akamelegamo ne'eno'ae'mo kukena'amo atupa'ale'mo ame ne'aligeno'ae'mo malage huno aigu'ya'amo hano hu'niye.

45 Yesu'a, ina la'mo eno name ali'niye, huno apafi ge'nige'apae'mo muki vaya'amogimo, lagaemo kame o'ali'none, hu'a ha pai'nae. Pita'e'mo magokepi mai'naya vaya'mogimo, Tisao, muki vaya'mogimo male'a nekapaligekae'mo ina la'mo name ali'niye, huka nehane, hu'a ha pai'nageno'ae'mo

46 Yesu'a, himamu'nimo ago u'niya'mofe'mo age'novana mago vekamo'a name ali'niye, huno hapa pai'nigeno

47 ani a kanomo'a age'niyana ago nage'niye, huno agesa afiteno atete haume haume eno Yesu

haopale'mo ago'ya fai'neno muki vaya'ai apaulagale'mo huno'ae'mo, alika alagepa huka natesanafe'mo ame ali'nogeno aigu'ya'nimo malage huno hano hu'niye, huno ha pai'nigeno'ae'mo,

48 a'mafa'ne'nimogae, kamogaga aiyo. Nagaefe'mo kagesa afika fatago nehana kavakamo'mo alino alagepa huno kate'nigi kaipamo'mo falu hu'ninageka afa'a uvo, huno ha pai'niye.

49 Ha nepaigeno'ae'mo mago yagaino ne'apateya vekamo notegati'mo mago vekamo eno ava'yi huteno'ae'mo, a'mafa'nekamo ago fali'nigi tisa vekamo mago ali'ya'mo alika o'amiyo, huno ha pai'nigeno

50 Yesu'a afiteno'ae'mo, koli osuka nagaefekte'mo kagesa afika fatago hugeno'ao a'mafa'nekamo afa'a alagepa huno maino, huno ha pai'niye.

51 Yesu'a uno ani vekamo no'ale'mo ava'yi huteno muki vaya'aife'mo, kumatega maiyo, huno hapa paiteno Pita'agi Yoni'agi Yemisi'agi ita'afolala'moganimogi huno nopi'mo apavalelino hai'niye.

52 Muki vaya'mogi faiyosago fai'a avi'ya huge huge hu'a mai'nageno'ae'mo Yesu'a, avi'ya osiyo. Ani a'mafa'nemo alagi ofali'nifa afa'a au kaleno mai'niye, huno hapa pai'nige'apae'mo,

53 ago fali'niye, hu'a age'naya'mofe'mo kigi hu'a ate'nae.

54 Agaemo kumatega mai'niyo, huno hapa paiteno haino ayate'mo atafau'neno, a'mafa'neyo, he tiyo, huno ha pai'nigeno

55 auneme'amo halate aino atagi neno eno ag-ufafi fale'nigeno malage huno he ti'niye. Yesu'a, ne'ya'mo alita amiyo, huno hapa pai'niye.

56 Ita'afolala'moganimo hanau ai'na'ageno'ae'mo, mago vekae'mo utana ha opai'ao, huno hana pai'niye.

9

Yesu'a ge'amo ne'afiya vaya'aife'mo, umenitata hutapa Goti ge'amo aeta hakalo hiyo, huno hapa pai'niya gemae

(Mt 10:5-15; Mk 6:7-13)

1 Yesu'mo tuolofu'a vaya'mo ge'amo ne'afiya vaya'aife'mo ge hu'nige'a e'a mai'nageno'ae'mo hosu apaune vaya'aina ali'a hapafai'a apatalege kaita nehapausiya vaya'mo ali'a alagepa hu'a apatege hisayafe'mo himamu'amo alino apamiteno'ae'mo,

2 Goti'a yagaino ne'apateya kavafe'mo ava gemo aeta hakalo hutapa hapa paitetapa kaita hapau'niya vaya'aina alita alagepa hutapa apatemale apatemale hutapa umenitata hiyo.

3 Mago yatapimo o'alitapa afa'a viyo. Hayopa kayotapigi kutapigi ne'yatapigi monitapigi lole siotitapigi hutapa o'alitapa afa'a viyo.

4 Utapa haisaya nopi'mo ataletapa o'utapa ani nopi'mo maiyo.

5 Inagi ali'a falu fala hu'a olapatesaya taonifi'mo apakaefe'mo faigoko gemo hisiyafe'mo alagena kava'mo hutapa lapaiyalegati'mo mumusopamo alitapa kalo

paetaletapa viyo, huno hapa paiteno alino apate'nige'a u'nae.

6 Muki haopalega umenitata hu'a taoni'afi taoni'afi'mo alagepa faigoko gemo ae'a hakalo hu'a hapa paige kaita hapau'niya vaya'mo ali'a alagepa hu'a apatege hu'a umenitata hu'nae.

*Heloti'a Yesufe'mo ava gemo afi'niya gemae
(Mt 14:1-2; Mk 6:14-16)*

7 Heloti'a yagaino ne'apateya vekamo'mo Yesu'a muki hu'niya kavafe'mo ava gemo afiteno'ae'mo lusi kava huno agesa afi'niye. Mago vaya'amogimo, Yoni'a fali'niyateti'mo halate he ti'niye, hu'a hu'nage'apae'mo mago vaya'amogimo, Ilaiya'a afole ai'niye, hu'a hu'nage'apae'mo

8 mago vaya'amogimo, akeya'vilaga vekamo Gotitegati gemo alinino eno aeno hakalo huno hapa nepaiya vekamo fali'niyateti'mo halate he ti'niye, hu'a hu'nae.

9 Heloti'a, Yoni'a lugo'amo ago he'na hata-gau'na atale'nova'monanafa ava gemo ne'afuva vekamo ina lafe'mo ava gemo nehafi, huno huteno Yesu'mo agesiyafeke'mo mai'niye.

*Yesu'a faefu tauseni'a vaya'aina ne'ya'mo alino
apami'niya gemae*

(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44)

10 Apa vaya'mo halate Yesutegamo ai'a atagi ne'e'a muki hu'naya kavafe'mo ava gemo hu'a ha pai'nageno afiteno'ae'mo apavalelino uno Metasaita taoni haopalegamo apakai'apige'mo u'a mai'nae.

11 Asole vaya'mogimo afite'apae'mo Yesu'a akame hu'a e'a ava'yi hu'nageno'ae'mo alino falu fala huno apateteno Goti'a yagaino ne'apateya kavafe'mo ava gemo huno hapa paige kaita hapau'niya vaya'aina alino alagepa huno apatege huno mai'niye.

12 Yegemo lamino falegefefe hu'nige'apae'mo tuolofu'a vaya'mogi Yesutegamo e'a, ka'me kotegamo eta mai'nona'mofe'mo muki vaya'mo alika apatege'a u'a ani haopalega hane'niya taonifati'e kotegati'e'mo ne'ya'apimo miya fai'a nete'a havaeyo, hu'a ha pai'nageno'ae'mo,

13 lapakaemo ne'ya'mo alitapa apamiyo, huno hapa pai'nige'apae'mo, faefu'a peleti maya'e lole noyamela'e'mo hane'nigi ne'ya'mo nesaya ya'mo uta miya failita esupiye, hu'a afi ge'nae.

14 Faefu tauseni'a agufa vaya'mo mai'nae. Agaemo ge'amo ne'afiya vaya'aife'mo, fifiti fitifi'a vaya'mo alita anupa hutapa apatete apatete hutetapa alita anupa hutapa, kahaule'mo maiyo, hutapa hapa paiyo, huno hapa pai'nige'a

15 ani gemo hu'a hapa pai'nage'apae'mo kahaule'mo mai'nae.

16 Agaemo faefu'a peleti maya'e lole noyamela'e'mo ali'neno koku'nategamo alino maku huno age'neno Gotife'mo hao ke heteno alino lo aeno akaya heteno ge'amo ne'afiya vaya'mo apami'nige'apae'mo alini u'e'a hu'a apami'nage'apae'mo

17 ne'a apamu hu'nae. Ne'a apamu hute'a atalaya atupa'amo ali'a tuolofu'a honafa yuva-pafi'mo male'a havaite'nae.

*Pita'a Yesufe'mo Kalaisi vekamo mai'nane,
huno ha pai'niya gemae
(Mt 16:13-19; Mk 8:27-29)*

18 Mago afina'mo Yesu'a agai'age'mo nunumu'mo nehige'apae'mo ge'amo ne'afiya vaya'mo magokepi lokae'a mai'nae. Mai'ne'apae'mo Yesu'a, vaya'mogimo, nagaefe'mo ina la'nae, hu'a nagi'nimo ne'ae, huno apafi ge'nige'apae'mo,

19 mago vaya'amogimo, Yoni'a ani'mo faleno ne'apateya vekamo mai'niye, hu'a huge mago vaya'amogimo, Ilaiya'a mai'niye, hu'a huge mago vaya'amogimo, mago akeya'vilaga vekamo Gotitegati gemo alinino eno aeno hakalo huno hapa nepaiya vekamo fali'niyateti'mo halate he ti'niye, hu'a huge nehae, hu'a ha pai'nageno'ae'mo

20 Yesu'a, ani gemo nehaya'monanafa lapakaemo ina la'nae, hutapa nagi'nimo ne'ae, huno loka huno apafi ge'nigeno'ae'mo Pita'a, Goti'a lekana paino kate'niya vekamo Kalaisi ne'mogamae, huno ha pai'nigeno

21 Yesu'a lokiya gemo huno'ae'mo, magoke vekae'mo mani gemo ha opaiyo, huno hapa pai'niye.

*Yesu'a, falite'na halate he tiguve, huno hu'niya
gemae*

(Mt 16:20-28; Mk 8:30-9:1)

22 Huteno'ae'mo, Vemo Mafa'nemo'mo lusi kava huno agafu kisiya ya'mo aligiye. Vayatama vayanagi mono hu'a ne'apataya vaya'aite'mo yagai'a ne'apataya vayanagi ke'aepa gemo

avo'mo kae'a ali'a apaya ne'malaya vayanagi hu'a apakame'ya amisage'a amagisageno faliteno lole'e mago'e afina'mo maiteno halate he tigiye, huno hapa paiteno

23 Yesu'a muki vaya'aife'mo, mago vekamo'a nakame hugefe'mo hu'nisiyana hau'niya kavafe'mo, ha'ao o'nahaiye, huno huteno muki afina'ae afina'ae'mo malipu yosa'amo alino kofilino nakame hino.

24 Ina lagimo ma mopafi'mo alagepa hu'a maige maige hu'a maisaya kavafe'mo hapau'nisige'a yagai'a ate'a mai'nisafige'a alagepa hu'a ne'maisaya kava'apimo alagi hano hugiya'monanafa ina lagimo nagaetefe'mo alagepa hu'a ne'maisaya kava'apimo atale'nisafige'a alagepa hu'a maisaya kava'apimo aligae.

25 Mago vekamo'a muki ma mopafi'mo hane'nisiya ya'amo alino hano huno ali'nisiyana alino ago'ya lagauge auneme'amo lageso huge hisiyana akamelegati mago'e ya'mo afa'a ali'nifiye. Ha'ao alagi o'ali'niye.

26 Ina lagimo nagae'e ge'nile'efe'mo apavage nehisifigeno Vemo Mafa'nemo'a ha le konali ya'amo Afo'amotegati'mo ali'niya ha le konali ya'amo aliteno apaote enisole vaya'ai ha le konali ya'api'e enisole vaya'a'e'mo emineno'ae'mo apakaefe'mo avagage hugiye.

27 Lama gemo lapa nepauve, Manile he ti'a mai'naya vayapati'mo mago vaya'mo ofali'a afa'a mai'ne'apae'mo Goti'a yagaino apatesiya kava'mo afole aisige'a agegae.

*Ge'amo ne'afiya vaya'mogi Yesu ha le konali
ya'amo age'naya gemaе
(Mt 17:1-13; Mk 9:2-13)*

²⁸ Magoke salemo utegeno Pita'agi Yoni'agi Yemisi'agi huno apavalelino nunumu hisiyafe'mo mago avefi'mo hai'niye.

²⁹ Nunumu nehigeno'ae'mo aeto agufa augosamo alino ha male'nigeno kukena'alegati'mo alave alave'age'mo huteno yaveyave'ageke'mo hu'niye.

³⁰ Lole vekala'mo akeya'vilaga vekala'mo Moses'e Ilaiya'e'mo afole aite'ana

³¹ ha le konali ya'a'e'mo mai'ne'anae'mo Yulusalemu taonifi'mo uno falisiya kavafe'mo Yesugi'e'mo ge huge afige hu'ana mai'na'ae.

³² Pita'e anakae'e'mo apau mai'mai hu'nige'a apau'mo kale'ne'a apaupati'mo age'a ayake'a agayana Yesu ha le konali ya'amo'a aeno ha le'nige'a age'nae. Agete'a apakayana Yesu'e'mo magokepi he ti'ana mai'na'a vekala'e'mo mai'nage'a apake'nae.

³³ Lole vekala'mo atale'ana ne'va'ageno'ae'mo Pita'a Yesufe'mo, Tisao, kanalenageta manile maigune. Lole'e mago'e yege no'mo kigune. Kagae no'mo kite Moses'e no'mo kite Ilaiya no'mo kite huteta manile'mo maigune, huno ha pai'niya'monanafa na agufa gemo nehufi huno agesa o'afi'niye.

³⁴ Ani gemo nehigeno'ae'mo mago hiya'mo'a yege aulagale'mo kino ati kae'nige'apae'mo hiyapi'mo mai'ne'apae'mo koli hu'nae.

³⁵ Ani hiyapati'mo mago gemo huno'ae'mo, Nahau nayamopafi'mo nahau'niya mafa'ne'nimo

mai'nigi ge'amo afiyo, huno nehige'apae'mo

³⁶ agayana Yesu'a agai'age'mo mai'nige'a age'nae. Ani afinateti'mo age'naya kavafe'mo ava gemo hu'a hapa opai'nae.

Yesu'a mago mafa'nemo alino alagepa huno ate'niya gemae

(Mt 17:14-21; Mk 9:14-29)

³⁷ Egamo avefati'mo emine ne'ege'apae'mo muki vaya'e'mo e'a fotu hu'nae.

³⁸ Ani vayapati'mo mago vekamo'a, Tisao, kahao ke hovanagi, ago, magoke mafa'ne'nimo mai'niye.

³⁹ Hosu aune vekamo'a atafau'nigeno kagegage huteno atete nehigeno avanumo'mo halo halo nehigeno amagino ateno ne'vigeno'ae'mo managi lami managa lami nehiye.

⁴⁰ Nagaemo gekamo ne'afiya vaya'aife'mo, ani hosu aune vekamo alita hafaitalegeno vino, hu'na hapa pai'novana afa'a ali'a hafai'a atalesaya kava'mo afa'a osu'nae, huno ha pai'nigeno

⁴¹ Yesu'a, hemeni afina'mo mai'naya vaya'mogitapae, lapakesa afitapa fatago nosageno'ae'mo hosu lapaipa lapakesa hane'niya kavafe'mo lusi kava huno alaga ne'nahaegi na magi afina'mo lapakae'e'mo mago'e hu'na lokae'na maime maime ne'visugetapae'mo afitapa alagepa hugae. Mafa'nekamo avalelika eno, huno ha pai'nigeno

⁴² avalelino ne'egeno'ae'mo hosu aune vekamo'a alino ago'ya faino mopafi'mo atale'nigeno atete huno mai'niye. Yesu'a hosu aune vekamo alino hafaino ataleteno

mafa'ne'amo alino alagepa huno ateteno
afomo'mo avaleno ami'niye.

⁴³ Muk i vaya'mogi Goti ayamufa'a'e
lokiya'a'e'mo agete'apae'mo hapau ai'nae. Inagi
agaemo ge'amo ne'afiya vaya'aife'mo,

⁴⁴ mani hemenimo hisuva gemo afitapa
alagepa hu'netapa alita lapaipafi'mo maleyo.
Mago vaya'mogi Vemo Mafa'nemo avaleli u'a
hosu vaya'ai apayapi'mo ategae, huno hapa
pai'niyana ani gemo afi'a alagepa osu'nae.

⁴⁵ Afi'a aeto osisayafe'mo huno fala kino
hu'nige'apae'mo loka hu'a afi gesayafe'mo
hu'nayana koli hute'a ge hu'a afi oke'nae.

*Lagaepati'mo ina la'mo hogote vekamo
mai'niye, hu'a hute'a ge huge afige hu'naya gemaе
(Mt 18:1-5; Mk 9:33-37)*

⁴⁶ Ina la'mo lagaepati'mo aeno laga se'niya
vekamo mai'niye, hu'a hute'a ge vai'nae.

⁴⁷ Yesu'a apaipafi'mo apakesa ne'afiya
apakesa apaketeno'ae'mo mago aise mafa'nemo
avalelino eno haupi'mo ateno mai'niye.

⁴⁸ Apakaefe'mo, ina lagimo nagaetefe'mo mani
magufa aise mafa'nemo ali'a falu fala hu'a
ne'atesafi ani kava hu'a ali'a falu fala hu'a
ne'natae. Ina lagimo ali'a falu fala hu'a ne'natafi
ani kava hu'a alino nate'nige'na emi'ne'nova
veka'e'mo ali'a falu fala hu'a ne'atae. La-
pakaepati'mo mago henaga mai'nisiya vekamo'a
hogote vekamo maigiye, huno hapa pai'niye.

⁴⁹ Yoni'a, age'nonana mago vekamo'a
kagikaleti'mo hosu apaune vaya'mo alino
hapafaino apatale'nigeta age'none. Agaemo

ani kava'mo nehiyana lakame huno umenitata nosiya'mofe'mo ani kava'mo osuka afa'a ataleka maiyo, huta ha pai'none, huno ha pai'nigeno

⁵⁰ Yesu'a, hutapa atafautapa o'ateyo. Mago vekamo kametimo o'mai'nisiyana lao vekamo mai'niye, huno ha pai'niye.

Samaliya kotega vaya'mogi Yesu'mo ali'a falu fala hu'a o'ate'naya gemae

⁵¹ Goti'a Yesu'mo koku'napi avalelino uno haisiya afina'mo ago eno hogo hu'nigeno'ae'mo Yesu'a lokiya vaino agesa afino'ae'mo, Yulusalemu taonifi'mo haiguve, huno agesa afiteno'ae'mo

⁵² mago apa vaya'mo alino apate'nige'apae'mo Samaliya vaya'ai taonifi'mo u'a alo hu'a ate-sayafe'mo u'a hogote'nae.

⁵³ U'naya'monanafa Samaliya vaya'mogi, Yulusalemu kotegamo ugefe nehiya'mofe'mo lagemo alita falu fala huta o'atogaune, hu'a hapa pai'nage'apae'mo atale'a halate ai'a atagi ne'a e'nae.

⁵⁴ Ge'amo ne'afi'a vekala'mo Yemisi'e Yoni'e'mo ani gemo afite'anae'mo, Ala kava nene, Ilaiya'a hogoteno hu'niya agufa kava'mo huta'a koku'napife'mo atae'mo ge hisu'ageno emineno leno apasaga lisiyafe'mo kahau'nifiye, hu'ana afi ge'na'ageno

⁵⁵ aino afe le'neno'ae'mo, na agufa la'aunela'ame'mo mai'nifi, hutana o'age'na'ae. Vemo Mafa'nemo'mo vaya'mo apamag-isiyafe'mo emi'no'me'nifa vaya'ai apakufamo

alino katino apatesiyafe'mo emine'niye, huno ge hanau'niye.

⁵⁶ Atale'a alu taonifi'mo u'nae.

Yesu'a akame hu'a visaya kavafe'mo hu'niya gemae

(Mt 8:19-22)

⁵⁷ Kate'mo ne'vageno'ae'mo mago vekamo'a eno Yesufe'mo, muki visana kotegamo kakame hu'na umenitata huguve, huno ha pai'nigeno

⁵⁸ Yesu'a, yagagafa'e namamogi'e'mo apano'mo hane'niya'monanafa Vemo Mafa'nemo'a havaesiya no'mo ohane'niye, huno ha pai'niye.

⁵⁹ Alu vekae'mo, eka nakame huvo, huno ha pai'nigeno'ae'mo, Ala kava nene, he kanalene huka huge'nao hogote'na afo'nimo'mo u'na ali'na ki'na atete'nae, huno ha pai'nigeno'ae'mo,

⁶⁰ afa ato, fali kavategamo ne'maiya vaya'mogimo falisaya vaya'apimo ali'a ki'a apatesaya kava'mo hane'niye. Kagaemo apatalekuka Goti'a yagaino ne'apateya kavafe'mo ava gemo aeka hakalo huka hapa paioyo, huno ha pai'niye.

⁶¹ Alu vekamo'a, Ala kava nene, kakame hu'na umenitata hisuvafe'mo hogote'na u'na no'nifi'mo mai'naya vaya'mo naya'mo apami'na ali'na falu fala hu'na apatete'na apatale'na visuvafe'mo he kanalene huka huge'nao, huno ha pai'nigeno

⁶² Yesu'a, mago vekamo'a pulumakamo'mo ai'yumo aisiyafe'mo aeni kayote'mo atafau'neno'ae'mo aino afe leno akamelegamo

ne'agesiya vekamo'mo Goti'a yagaino ne'apateya kegiyafi'mo afa'a ohaigiye, huno ha pai'niye.

10

Yesu'a seveti'a vaya'mo alino apate'nige'a u'naya gemae

¹ Ala kava ne'mo'a seveti'a vaya'mo lekana paino apateteno lole vekala'mo alino lokaeno anatete anatete huteno'ae'mo, muki visuva taoni'afi'e kotega'e'mo utapa hogoneteg'e'na vino.

² Hoyafati'mo ne'ya'mo ago afu le'niyana alisaya vaya'mo aise'amo mai'naya'mofe'mo hoyo aepa vekae'mo, hoyakafati'mo ne'ya'mo alisaya vaya'mo alika apatege'a viyo, hutapa nunumu'mo hiyo.

³ Viyo, hu'na hute'na ali'na lapatesugetapa visayategamo aikeli sipisipigana hutapa afela kalamo mai'nayategamo ugae.

⁴ Lapakaemo hanipausitapigi kutapigi sutapigi hutapa o'alitapa afa'a viyo. Kategamo ne'utapae'mo ge apamamaesayafe'mo o'maitapa viyo.

⁵ Utapa haisaya nopi'mo mai'nisaya vaya'aife'mo, lapaipamo'mo falu hino, hutapa hapa paiyo.

⁶ Aipamo'mo falu nehisoya vekamo mai'nisiyana afa'a aipamo'mo falu hu'nisigeno maigiye. Aipamo'mo falu nosisiya vekamo mai'nisiyana getapimo'a ha o'maesigeno afa yatega asagauno aigiye.

⁷ Alu nopi alu nopi'mo uteta osutapa haisaya nopike'mo maiyo. Ali'ya'mo ne'aliya vaya'mogi miya'apimo alagi alisaya vaya'mo mai'naya'mofe'mo lapamisaya ne'ya'e ani'e'mo alitapa neyo.

⁸ Visaya taonifi'mo mai'nisaya vaya'mogimo ali'a falu fala hu'a lapatesagetapae'mo mai'netapa ne'ya'mo lapamisaya ya'mo afa'a alita neyo.

⁹ Kaita hapau'nisiya vaya'mo alitapa hapage-tapa apatetetapae'mo, Goti'a yagaino ne'apateya kava'mo lapaopale'mo ago e'niye, hutapa hapa paipo.

¹⁰ Visaya taonifi'mo mai'nisaya vaya'mogimo ali'a falu fala hu'a olapatesagetapae'mo taoni'apifi kate'mo utapa he titapa mai'netapae'mo,

¹¹ lapakaetegamo faigoko gemo hanesiyafe'mo apakae taonifi'mo lapaiyalegati'mo mumusopamo alitapa kalo paetaletapa ugae. Afiyo, Goti'a yagaino ne'apateya kava'mo lapaopale'mo ago afole ai'niya'monanafa o'age'nae, hutapa hapa paipo.

¹² Lapa nepauve, Goti'a agoti huno apatesiya afina'mo Sotomi taonifi'mo mai'naya vaya'mogimo mago hosu ya'mo aligaya'monanafa mani taonifi'mo mai'naya vaya'mogi mago'e hu'a hosu ya'mo aligae.

*Mago taonifi'mo mai'naya vaya'mogi apakesa
afi'a fatago osu'naya vaya'aife'mo hu'niya gemae
(Mt 11:20-24)*

¹³ Kolasini taonifi mai'naya vayanagi Metasaita taonifi mai'naya vayanagi vaehae. Mago vekamo'a uno Taiya taonifi'e Saitoni taonifi'e'mo no'agaya agufa aune kava'mo lapakaetegamo hu'nova agufa aune kava'mo hu'niesinana apakaemo akeya'vilaga ago apaipamo ali'a afe lete'apae'mo kogu a'nemogi ali'a ne'veiya agufa kukanamo ali'a vaite'a hapamo faletale'a mai'naesine.

¹⁴ Mai'naesina'mofe'mo agoti huno apatesiya afina'mo Taiya taonifi mai'naya vaya'e Saitoni taonifi mai'naya vaya'e'mo aise kayo'mo aligaya'monanafa lapakaemo alopa kayo'mo aligae.

¹⁵ Kapeneyamu taonifi vaya'mogitapae, lapavaleno alino analo lapate'niyanageno alino afepi lapateteno ata kopi'mo alino lapategaiye.

¹⁶ Ge'amo ne'afiya vaya'aife'mo, getapimo ne'afiya kava hu'a ge'nimo ne'afiye. Apakame'ya nelapamiya kava hu'a apakame'yamo ne'namiye. Apakame'ya ne'namiya kava hu'a alino nate'nige'na emi'ne'nova veka'e'mo apakame'ya ne'amiye, huno hapa paiteno alino apate'nige'a u'nae.

Ge'amo ne'afiya vaya'mo atagi ne'a e'naya gemae

¹⁷ Seveti'a vaya'mo atagi ne'a Yesutegamo e'apae'mo apamogaga aite'apae'mo, Ala kava nene, kagikale'mo ne'aetae'mo hosu apaune vaya'aife'mo hiyo huta hu'nona gemo afi'nae, hu'a ha pai'nageno'ae'mo,

18 agovana Satani'mo koku'napati'mo alino alave nehiya yakana huno asagauno ne'aige'na age'nove.

19 Afiyo, nagalo'yave'e sokopiyoni'e'mo lapaiyaleti'mo aetapa latapaisayafe'mo himamu'nimo ali'na lapami'nove. Kame vayatapimogi himamu'apimo aetapa apaka sesayafe'mo himamu'nimo ali'na lapami'novanage'a muki vaya'mogi afa'a olahapaegae.

20 Himamu'nimo ago ali'naya'mofe'mo hosu apaune vaya'mogi getapimo afi'naya kavafeke'mo lapamogaga o'aitapa Goti'a koku'napi hane'niya mukufi'mo lapakitapimo ago avo'mo kae male'niya kavafeke'mo lapamogaga aiyo, huno hapa pai'niye.

Yesu'a Gotife'mo amogaga ai'niya kavafe'mo hu'niya gemae

(Mt 11:25-27; 13:16-17)

21 Ani afina'mo Yesu'a Aote Auneme'aleti'mo aipafi'mo amogaga ne'aino'ae'mo, Afo, koku'nate'e ma mopale'e'mo yagaika ne'anatana vekamae. Kagaemo afite'a age'naya vaya'mogimo o'afisayafe'mo mani kava'mo alika fala ki male'nana'monanafa mafa'negana hu'a ne'maiya vaya'mo alika apave li'nana kavatefe'mo kahao ke nehove. He, Afo, kahau'nigekae'mo, afole aiyo, huka hu'nane, huno nunumu hu'niye.

22 Huteno'ae'mo, Afo'nimo'mo muki yate'e vaya'aite'e'mo yagaisuvafe'mo alino nate'niye. Muki vaya'mogimo mafa'ne'amo

o'age'nafa afo'amoke'mo age'niye. Ani kava hu'a vaya'mogimo muki ya'mo Afo'amo'mo o'age'nafa mafa'ne'amoke'mo age'niye. Ani kava huno mafa'ne'amo'a lekana paino apate'nisiya vaya'mo alino apave lisige'apae'mo muki ya'mo Afo'amo'mo agegaae, huno hapa pai'niye.

²³ Apakai'apige'mo mai'ne'apae'mo Yesu'a aino afe leno ge'amo ne'afiya vaya'aife'mo, lapakaemo age'naya agufa kava'mo hu'a age'nisaya vaya'mogi Goti aulagale'mo alagepa hu'a mai'nayanage'a afa'a apamogaga aigae.

²⁴ Lapa pai'nae'mo, hogote'a muki vaya'mo Gotitegati gemo alini e'a ae'a hakalo hu'a hapa nepaiya vaya'e muki vaya'mo ala'apimo mai'ne'a yagai'a ne'apataya vaya'mogi'e'mo lapakaemo ne'agaya agufa kava'mo agesayafe'mo hu'nayana o'age'nae. Lapakaemo ne'afiya agufa gemo afisayafe'mo hu'nayana o'afi'nae, huno hapa pai'niye.

Samaliya vekamo'a kame'amo ha mae'niya gemae

²⁵ Mago ke'aepa gemo ne'afiya vekamo'a Yesu'mo amalageka hisiyafe'mo he tino, Tisao, alagepa hu'na maige maige hu'na maisuvafe'mo na agufa kava'mo hisuve, huno afi ge'nigeno'ae'mo,

²⁶ ago avo'mo kae male'niya ke'aepa gemo'a na agufa gemo hu'niye. Lekana pai'nana gemo'mo na yane hu'niye, huno afi ge'nigeno'ae'mo,

²⁷ Ala kava ne'mo Gotikamofeke'mo muki kaipafatinagi muki kaunekamepatinagi

muki himamukafatinagi muki kagesa
 ne'afina yapatinagi huka kahau
 kayamopafi'mo kahaino. Kagaikae'mo
 kahau kayamopafi'mo kahau'niya
 kava huka kahaopale'mo mai'naya
 vaya'aife'mo kahaino,
 huno ha pai'nigeno'ae'mo,

²⁸ he, lama gemo nehane. Ani kava'mo huka
 maime maime uvo alagepa huka maige maige
 huka maisana ya'mo aligananagi, huno ha
 pai'nigeno

²⁹ agaemo avagage osisigeno agi'amo alagepa
 huno hanesiyafe'mo Yesufe'mo, nahaopale'mo
 mai'niya vekamo ina la'ae, huno afi ge'niye.

³⁰ Yesu'a, mago vekamo Yulusalemu
 taonifati'mo eno Yeliko taonifi'mo lamisiyafe'mo
 e'niye. Kategamo ne'vige'apae'mo kumaya
 alisayafe'mo ne'apamagiya vaya'mogi e'a
 atafau'a kukena'amo asagi'a alite'a amagi'a
 ate'a u'nageno faligefe'mo hu'niye.

³¹ Ani afina'mo mago vekamo mono huno
 ne'apateya vekamo ani kate'mo uno ageteno ka
 agi'nalegati'mo aino kalaeno u'niye.

³² Ani kava huno mago Livainofi vekamo
 mono ali'yate'mo mai'niya vekamo eno ageteno
 ka agi'nalegati'mo aino kalaeno u'niye.

³³ Agege'ana atale'ana u'na'a'monanafa mago
 Samaliya vekamo'mo eno ageteno'ae'mo hau
 huno ateteno

³⁴ uno amagi'naya amute'mo uveli'e nofi
 alagafati aniteti'e'mo alino lakino faleno ateteno
 hayaeno ateteno noki afu'amo agotofule'mo
 asagauno faino ateteno avalelineno nata

vaya'mo e'a nehavaya nopi'mo ate'neno yagaino ate'niye.

³⁵ Ega'amo monimo alino ani e'a nehavaya note'mo ne'yagaiya vekamo amiteno'ae'mo, alagepa huka yagaika ato. Henaga'amo, mago'e monimo aliguve, huka hisana'mo'mo esuva afina'mo kamiguve, huno ha pai'niye, huno Yesu'a ani vekae'mo,

³⁶ lole'e mago'e vayapati'mo kumaya vaya'mogi amagi'naya vekamo haopale'mo mai'niya vekamo haiya vekae, huno afi ge'nigeno'ae'mo,

³⁷ hau huno ate'niya vekae, huno ha pai'nigeno'ae'mo, uka ani agufa kava'mo huvo, huno ha pai'niye.

Yesu'a Mata'e Maliya'e'mo no'anifi'mo haino mai'niya gemae

³⁸ Henaga'amo Yesu'e ge'amo ne'afiya vaya'e'mo Yulusalemu taonifi'mo ugefe'mo ne'u'apae'mo mago taonifi'mo u'a ava'yi nehageno'ae'mo mago a'mo agi'amo Mata'a alino falu fala huno ateteno no'afi'mo avalelino hai'niye.

³⁹ Yesu'a haino mai'nigeno'ae'mo Mata agana'amo'mo Maliya'a Yesu aiyafi'mo mai'neno hu'niya gemo afi'niye.

⁴⁰ Afi'niya'monanafa Mata'a lusi ne'ya'mo yagita hisiyafe'mo agesa afi'neno'ae'mo hau'e hau'e huteno eno Yesufe'mo, Ala kava nene, nagana'nimo'mo natale'nige'na nagai'nige'mo ali'ya'mo ne'aluva kavafe'mo kagesa no'afipiye.

Uka atokamo'mo ha'mao, huka ha paiyo, huno ha
pai'nigeno'ae'mo,

⁴¹ Matao, Matao, muki kavafe'mo kagesa
ala'amo ne'afinageno kaipamo'mo atete
nehiya'monanafa alagepa huka maisanafe'mo
magoke alisana ya'mo hane'niye.

⁴² Maliya'a ani alagepa yafeke'mo agesa afiteno
lekanā paino ali'niya'mofe'mo mago vekamo'a
ayapati'mo alino hafaleno o'atalegaiye, huno ha
pai'niye.

11

*Yesu'a nunumu hisaya kavafe'mo hu'niya
gemaē*

(Mt 6:9-15; 7:7-11)

¹ Yesu'a nunumu huno hano huteno
mai'nigeno'ae'mo mago vekamo ge'amo ne'afiya
vekamo'a, Ala kava nene, Yoni'a nunumu
hisayafe'mo ge'amo ne'afiya vaya'aina alino
apaya male'niya kava huka alika laya malo,
huno ha pai'nigeno'ae'mo,

² nunumu hisayafe'mo ina gemo hutapa hiyo.
Afotimogae, koku'napi mai'nanageno
kagikamo'mo alagepa huno kaote
hane'niyanagi ali'a asaga hiyo.
Vaya'aite'mo yagaika apatesana kava'mo
ma mopafi'mo afole aino. Muki koku'napi
ne'maiya vaya'mogimo gekamo akame
nehaya kava hu'a ma mopafi'mo mai'naya
vaya'mogimo gekamo akame hiyo.

³ Muki feluga'ae feluga'ae'mo nesuna ne'ya'mo
hemenimo alika lamiyo.

4 Lagaetegamo hosu kava'mo nehaya vaya'aife'mo, afa'a ateyo, huta nehuna agufa gemo huka kagaetegamo hosu kava'mo nehisunagekae'mo lagaefe'mo, afa ateyo, huka huvo. Lamalageka hisiyategamo lavalelikuka olateka hosu vekamo ayapati'mo alika hafaleka latalo, hutapa nunumu'mo hiyo.

5-6 Yesu'a apakaefe'mo, lapakaepati'mo mago vekamogamo hani'ilaga folagu'mo uka kao vekae'mo, Ve'nimo, nao vekamo eno no'nifi'mo mai'niyana ne'ya'mo nesiya ya'mo alagi ohane'nigi lole'e mago'e peleti mayamo alika anona huka nato, huka ha paisanageno'ae'mo

7 no'afati'mo, ago kita ki maleta mafa'ne anaga'ni'e nagai'ni'e'mo ago havae'nona'mofe'mo he ti'na ne'ya'mo ali'na okamiguvanagi afa'a ateka uvo, huno kaha paisiyana na agufa kava'mo hugane.

8 Lapa nepauve, kao vekamo mai'niya'mofe'mo ali'na okamiguve, huno nehisigekae'mo mago'e mago'e huka ge hukae'mo, afa'a alika namiyo, huka ge nehisanageno'ae'mo ne'ya'mo alino kamigiye, huno hapa pai'niye.

9 Inagi nagaemo, afa'a afi nekegeno'ao alino lapamigiyanagi. Kahauya hutaleyko agetapa avatetapa aligayanagi. Kitale'mo hakalu hakalu nehigeno'ao kitamo yakino lapategaiyanagi.

10 Ge hu'a afi nekaya vaya'mogimo ne'aliye. Kahauya nehaya vaya'mogi age'a ne'aliye. Kitale'mo hakalu hakalu nehaya vaya'mo kitamo yakino ne'apate.

¹¹ Mafa'netapimogi, noyamemo alika namiyo, hu'a lapa paisagetapae'mo nagalo'yavemo ali-tapa apamigafiyе.

¹² Inagi mafa'netapimogi, kokole amu'mo alika namiyo, hu'a lapa paisagetapae'mo sokopiyon-imо alitapa apamigafiyе.

¹³ Lapakaemo hosu vaya'mo mai'naya'monanafa alagepa ya'mo alitapa mafa'netapimo ne'apamiya kava huno mago'e huno koku'napi afotapimofe'mo kaote Kaunekame'mo alika namiyo, hu'a afi gesaya vaya'aina afa'a alino apamigiye, huno hapa pai'niye.

Yesufe'mo, Satani himamu'leti'mo ani agufa ali'ya'mo ne'aliye, hu'a hute'a hu'a faipa hu'a ate'naya gemae

(Mt 12:22-30; Mk 3:20-27)

¹⁴ Yesu'a gemo aino halo aino nosiya vekamo aipafati'mo mago hosu aune vekamo alino hafaitalegeno u'nigeno ani vekamo'a agemo ai'nige'a afite'apae'mo hapau ai'naya'monanafa

¹⁵ mago vaya'mogimo, Mielisimuli himamu'leti'mo hosu apaune vaya'aina alino hapa faino ne'apatale, hu'a hu'nage'apae'mo

¹⁶ mago vaya'mogi, koku'napi aune kava'mo huka alika lave liyo, hu'a ha pai'nageno'ae'mo

¹⁷ apaipafi'mo apakesa afi'naya kava'apimo agetenoe'ae'mo, magoke gamani vaya'mogi yagai'a ne'apataya vaya'mogimo apakai'apimo ali'a fako hu'a apatete'a kame hisayana ani gamanimo ago asagauno aigiye. Magoke afamo anagapati'mo apakai'apimo ali'a fako hu'a

apate'nisayana atagu fae'a u'e'a hu'a maisageno
apakiohanegaiye.

¹⁸ Lapakaemo nagaefe'mo, Mielisimuli
himamu'aleti'mo hosu apaune vaya'aina alino
hapafaino ne'apatale, hutapa nehaya'monanafa
Satani'a agai'a vaya'mo hosu apaune
vaya'aitegamo kame huno apatesiyana haiya
kava hu'a Satani nofi vaya'mo lokiya vai'a
maigae.

¹⁹ Nagaemo Mielisimuli himamu'aleti'mo
hosu apaune vaya'mo ali'na hapafai'na
ne'apatalesuvana haiya kava hu'a getapimo
ne'afiya vaya'mogi ali'a hapafai'a ne'apatalae.
Getapimo ne'afiya vaya'mogimo lapakaefe'mo,
hosu gemo hu'nae, hu'a lapa paigae.

²⁰ Nagaemo Goti'a ati yagaina ayateti'mo
hosu apaune vaya'mo ali'na hapafai'na
ne'apatalesuvana Goti'a yagaino ne'apateya
kava'mo ago eno lapaopale'mo afole ai'niye.

²¹ Mago ayamufa vekamo'a ati'e naipe'a'e'mo
aliteno no'ale'mo yagaino mai'nisiyana kagemi
ya'amo afa'a hanegaiya'monanafa

²² mago no aepa vekamo ayamufamo ago aeno
aga se'niya vekamo'mo eno no aepa vekamo
amagino aeno aga seteno muki ya'amo'a naha
maegaiye, huno agesa afi'niya ya'amo alige muki
kagemi ya'amo alige hulinuno ao vaya'aina alino
fako huno apamigiye.

²³ Nao vaya'mo o'mai'nisayana kame
vaya'nimo mai'nae. Nagae sipisipimo ali'a anupa
hu'a no'apataya vaya'mogimo ali'a atagu fae'a
ne'apatalae.

*Hosu aune vekamo halate aino atagi neno
e'niya gemae
(Mt 12:43-45)*

24 Hosu aune vekamo mago vekamo aipafati'mo alino hafaitalegeno ataleno u'niya hosu aune vekamo'a ani'mo ohane'niya kote'mo uteno maino falu hisiya yafe'mo kahauya hulino uneno hugeteno o'ageno atale'na halate ai'na atagi ne'na u'na no'nifi'mo fale'na hai'na maiguve, huno hu'niye.

25 Huteno eno ageyana ani nopi'mo vagi vagi huno alino kanale hu male'nigeno afa'a hane'nigeno age maleteno

26 aino atagineno uno seveni'a hosu apaune vaya'mogi mago'e hu'a ae'a aga se'a hosu kava'mo nehaya hosu apaune vaya'mo apavalelino e'nige'apae'mo ani nopi'mo hai'a mai'nae. Hosu aune vekamo aipafi'mo mai'niya vekamo'a hogoteno hosu kava'mo huno mai'niya'monanafa henaga'amo mago'e huno lusi hosu kava'mo huno mai'niye, huno hapa pai'niye.

27 Mago a kanomo asole vaya'ai folagapi'mo mai'niya a kanomo'mo alopa gefati'mo ge huno'ae'mo, alino kateteno nu'mo kami'niya afe'mo Goti'a hao ke he'nigeno alagepa huno ne'maiye, huno hu'nigeno

28 Yesu'a, lama gemo nehana'monanafa Goti ge'amo afite'a akame nehaya vaya'aife'mo hapao ke nehege'a alagepa hu'a ne'maiye, huno ha pai'niye.

Mago vaya'mogi alagena kava'mo alika lave

*liyo, hu'a hu'naya gemae
(Mt 12:38-42; Mk 8:12)*

²⁹ Asole vaya'mo e'a kili pae'a mai'nageno'ae'mo, hemeni afina'mo mai'naya vaya'mo hosu vayane. Apakaemo, alagena kava'mo huka alika lave liyo, hu'a nehaya'monanafa ali'na apave oliguve. Alagena kava'mo hu'na ali'na apave oliguva'monanafa Yona'a Gotitegati gemo alinineno aeno hakalo huno hapa nepaiya vekamo'a mago alagena kavakana huno afole ai'niya kava hu'na ali'na apave liguve.

³⁰ Yona'a Niniva taonifi'mo mai'naya vaya'ai apaulagale'mo alagena kavakana huno afole ai'niya kava huno Vemo Mafa'nemo'a hemeni afina'mo mai'naya vaya'ai apaulagale'mo alagena kavakana huno afole aigiye.

³¹ Goti'a agoti huno apatesiya afina'mo Si'ima kotegamo mai'naya vaya'aite'mo yagaino ne'apateya ala a kanomo'mo he tino hemeni afina'mo mai'naya vaya'aife'mo, hosu vayane, huno hapa paigiye. Ani a kanomo'mo Salomoni'a alagepa huno afi'niya vekamo ge'amo afisiyafe'mo afagitegati'mo e'niya'monanafa Salomoni'mo ago aeno aga se'niya vekamo manile'mo mai'niyana ge'amo alagepa hu'a no'afiye.

³² Goti'a agoti huno apatesiya afina'mo Niniva taonifi'mo mai'naya vaya'mogi he ti'a hemeni afina'mo mai'naya vaya'aife'mo, hosu vayane, hu'a hapa paigae. Yona'a Goti gemo aeno hakalo huno hapa pai'nige'apae'mo apaipamo ali'a afe le'naya'monanafa Yona'mo ago aeno aga se'niya

vekamo manile'mo mai'niya vekamo ge'amo alagepa hu'a no'afiye.

*Apapafi lamue'mo hu'niya gemae
(Mt 5:15; 6:22-23)*

³³ Vaya'mogi lamufi'mo kani ae'a kaete'apae'mo hipakapi'mo o'malege samofi'mo malete'a avayamo ai'a akani malege nosafa nopi'mo hai esaya vaya'mogimo alagepa hu'a age'a hale'a maisayafe'mo afole yate'mo hi'yalamuteke'mo ne'malae.

³⁴ Lapaulagamo'mo aeno ha nelegeno'ae'mo lapaipafi'mo lamugana huno aeno ha nele. Lapaulagamo alagepa huno nehanesiyanu muki lapaipafi'e'mo aeno ha nele. Lapaulagamo alagepa huno nehanesiyanu muki lapaipafi'e'mo hani'mo nehiye.

³⁵ Ehetapiye, hu'na, Naipafi'mo aeno ha nelefiaeno ha nolefia hutapa lapakesa afiyo.

³⁶ Lapaipafi'mo aeno ha le'nisiya'mo'mo magokayaga lapaopale'mo hani ya'mo ohanesigeno muki lapakufafilagamo aeno ha lesigeno lamumo'mo lapakufale'mo aeno ha neleya kava huno aeno ha legaiye, huno hapa pa'i'niye.

*Mono vaya'ai hosu kava'apie'mo hu'niya
gemae*

(Mt 23:1-36; Mk 12:38-40)

³⁷ Ani gemo huno hano hutegenoa'ae'mo mago Falasi vekamo'a, eka no'nifi'mo ne'ya'mo no, huno ha pa'i'nigeno eno no'afi'mo haino hi'yalamute'mo fai mai'niye.

38 Yesu'a ne'ya'mo nesiyafe'mo mono kava'mo akame huno aya'mo sese osu'nigeno'ae'mo Falasi vekamo'a agetenoe'ae'mo hau ai'niye.

39 Ala kava ne'mo'a, Falasi vaya'mogitapamo kapu agotofu'alega'e yuvapa agotofu'alega'e'mo sese nehaya'monanafa lapaipafi'mo lapa'ye ne-hiya kava'e hosu kavatapi'e'mo havai te'niye.

40 Negi vayane, Goti'a amega apakufamo alo hu'niya vekamo'a apaku'afi'e'mo alo osu'nifiye.

41 Lapakaemo agotofulega sese ne-haya'monanafa agu'afilaga hane'niya ya'e ya'e'mo alitapa kagemi ya'apimo ohane'niya vaya'aina apamigeno lapakaetefe'mo muki ya'mo alagepa huno haneno.

42 Falasi vaya'mogitapae, vaehae, lapakaetegamo aiye aiye avovo kava'mo afole aigiyanagi. Lapakaemo kifенаги atunagi hefigi hutapa alita fako hutapa ofalinimo ne'amiyana fatago kava'mo osutapa Gotife'mo lapau lapayamopafi'mo nolapaiye. Goti'a ofalinimo ne'amiya kava'mo kanale kava'mo hane'niyanagi mago'e kava'mo hutapa fatago kava'mo hutetapa Gotife'mo lapau lapayamopafi'mo lapaino.

43 Falasi vaya'mogitapae, ehetapiye, lapakaetegamo aiye aiye avovo kava'mo afole aigiyanagi. Mono nopi'mo hogote vaya'mogi ne'maiya siate'mo maisayafeke'mo lapau'niye. Maketi kumate'mo ge lapamamae'a ali'a falu fala hu'a lapatesayafeke'mo lapau'niye.

44 Ke'aepa gemo avo'mo kaetapa alita apaya ne'malaya vayanagi Falasi vayanagi hutapa aeta

ati nekaya vayanagi vaehae, lapakaetegamo aiye aiye avovo kava'mo afole aigiyanagi. Lapakaemo fali'nage'a ki'a apate'naya vaya'ai keli-gana hutapa mai'nae. Vaya'mo keli avayale'mo u'e'a nehu'apae'mo, kefa'amo hane'niye, hu'a no'agae, huno hapa pai'niye.

45 Mago ke'aepa gemo afi'niya vekamo'a, Tisao, lagae'efe'mo hosu vaya'mo mai'nae, huka nehane, huno ha pai'nigeno'ae'mo,

46 vaehae, hu'na, ke'aepa gemo afi'naya vaya'aitega'e'mo aiye aiye avovo kava'mo afole aigiye. Lapakaemo vaya'aina kana hu'niya ali'ya'mo alitapa ne'apamiya'monanafa magoke ati yagaina lapayateti'mo ali'ya'mo no'aliye.

47 Vaehae, hu'na, Lapakaetegamo aiye aiye avovo kava'mo afole aigiye. Lapakinago vaya'mo Gotitegati gemo alini'e'a ae'a hakalo hu'a hapa nepaiya vaya'aina hapa'e'nagetapae'mo kanolu'apile'mo konali alitapa apate'nae.

48 Hapa'e'nagetapa kanolu'apile'mo konali alitapa ne'apataya'monanafa lapakae'e lapakinago vaya'e'mo magoke agufa lapakesa ne'afiye.

49 Ani kavafe'mo Goti'a alagepa huno agesa afiteno age'niya vekamo'a, nagaemo ge'nimo alini'a u'a ae'a hakalo hu'a hapa nepaiya vaya'e apa vaya'e'mo ali'na apatesuge'a u'a mai'nisage'apae'mo kamiti apamagige apaini hu'a apatege hugae, huno hu'niye.

50 Ma mopamo alo hu'niya afinateti'mo ma mopafi vaya'mogimo Gotitegati gemo alini'a e'a ae'a hakalo hu'a hapa nepaiya vaya'mo kamiti hapa'ege hapa'ege hu'a mai'nae. Goti'a

hemeni afina'mo mai'naya vaya'mo ani hosu kavatefe'mo agoti huno apategaiye.

51 Hogote'a Evo'mo haete'a mago'e vaya'mo hapaeme hapaeme e'a henaga'amo Sekalaiyasi'a mono no kumate'mo hae'nae. He, lapa pai'nae'mo, Goti'a hemeni afina'mo mai'naya vaya'mo ani kavatefe'mo agoti huno apategaiye.

52 Ke'aepa gemo ne'afiya vaya'mogitapae, vaehae, lapakaetegamo aiye aiye avovo kava'mo afole aigiyanagi. Lapakaemo alagepa gemo afisayafe'mo nopi ki'mo ago alinitutapa male'nae. Faletapa ohai'netapa fale'a haigefe'mo nehaya vaya'mo ka'mo akanitapa ne'apatae, huno hapa pai'niye.

53 Hapa paiteno ataleno ne'vige'apae'mo ke'aepa gemo avo'mo kae'a ali'a apaya ne'malaya vaya'e Falasi vaya'mogi'e'mo ge'apileti'mo kame hu'a atete'a muki kavafe'mo loka hu'a afige afige hu'a mai'nae.

54 Agoti hu'a atesayafe'mo hosu gemo hisiya'ae'mae, hu'a hute'a ane'ai hanagigekana hu malete'a agava hu'a mai'ne'a afi'a yagai'a mai'nae.

12

*Ae'a ati nekaya kavafe'mo ehetapiye, huno hu'niya gemae
(Mt 10:26-27)*

1 Muki asole vaya'mo e'a ali'a anupa hu'a fail'a kili pae'a mai'nageno'ae'mo Yesu'a ge'amo ne'afiya vaya'aife'mo, Falasi vaya'ai peleti

mayafi'mo aeno apafu neleya yafe'mo ae'a ati nekaya kavafe'mo ehetapiye.

² Goti'a muki hu'a ae'a ati nekaya kava'mo alino afole aino apave ligiye. Muki kava'mo hu'a fala nekiya kava'mo muki vaya'ai apaulagale'mo afole aigie.

³ Lapakaemo hanipi'mo nehaya gemo ha le'yategamo afole aisige'a afigae. Lapakaemo kitamo ki male'netapae'mo sumi gefati'mo nehaya gemo ali'a anupa hu'a mai'nisayate'mo ae'a hakalo hu'a hapa paisage'a afigae.

Vaya'aife'mo koli osutapa Gotifeke'mo koli hiyo, huno hu'niya gemae

(Mt 10:28-31)

⁴ Nao vaya'mogitapae, ma mopafi vaya'aife'mo koli osiyo. Afa'a lapaesagetapa faligaya'monanafa mago'e hu'a lapakafu kisiya ya'mo ali'a olapamigae.

⁵ Ina lafe'mo koli hisafige'na lapa paiguve. Afa'a lapaesigetapa falitesageno'ae'mo himamu'aleti'mo alino ata kopi'mo yaga auno lapatalesiya nefefeke'mo koli'amo hiyo. He, agaefefeke'mo koli'amo hiyo, hu'na nehuve.

⁶ Vaya'mogimo naya magokayaga'a aise namamo lole asagefa monilateti'mo miya nefaiya'monanafa Goti'a ani agufa magoke namae'mo age kanino no'atale.

⁷ Nama anaga'mo ina agufa ya'mo mai'nagetapae'mo aeta apaka setapa mai'naya'mofe'mo Goti'a mago'e huno yagaino lapategaiyanagi koli osiyo. Goti'a lapayoka'mo

magoke magoke huno lekana paino age'niye,
huno hapa pai'niye.

*Yesu vaya'amo mai'none, hu'a ae'a hakalo hu'a
hapa nepaiya kavafe'mo hu'niya gemae
(Mt 10:32-33; 12:32; 10:19-20)*

8 Nagaemo lapa pai'nae'mo, vaya'mogimo mago vaya'ai apaulagale'mo nagi'nimo aete'apae'mo Yesu'mo akame nehuve, hu'a ae'a hakalo hu'a hapa nepaisaya vaya'aife'mo Vemo Mafa'nemo'mo Goti enisole vaya'amogi apaulagale'mo vaya'nimo mai'nae, huno apaki'apimo aegaiye.

9 Vaya'mogimo mago vaya'ai apaulagale'mo nagi'nimo o'ae'a afa'a mai'nisaya vaya'aife'mo Goti enisole vaya'amogi apaulagale'mo vaya'nie, hu'na apaki'apimo o'ae'na afa'a maiguve.

10 Muki vaya'mogimo Vemo Mafa'nee'mo hu'a faipa hu'a atesaya vaya'ai hosu kava'apimo Goti'a afa'a alino atalegaiya'monanafa Aote Auneme'ae'mo hu'a faipa hu'a atesaya vaya'ai hosu kava'apimo alagi alino o'atalegaiye.

11 Vaya'mogimo agoti hu'a lapatesayafe'mo mono noipi'mofi yagai'a ne'apataya vaya'aitegamofi kanisole vaya'aitegamofi hu'a lapavaleli'a visagetapa he titapa mai'netapae'mo, na agufa gemo hugupi na agufa gemo huta ge'apile'mo aeta atagaina huta hapa paigupi, hutapa lapakesa afitetapa atete osiyo.

12 Aote Auneme'amo'mo ani afina'mo na agufa gemo hisafigeno alino lapaya malesigetapa afa'a hugae, huno hapa pai'niye.

*Negi nagi kagemi ya'e vekamo ava gemo
hu'niya gemae*

¹³ Asole vayapati'mo mago vekamo'a, Tisao, afo'nimo'mo ago falitegeno muki kagemi ya'amo nepu'nimoke'mo ali'niye. Kagaemo ina gemo hu'ka ha paiyo, kaganakamo'mo kagemi ya'mo alika fako huka amiyo, huka ha paiyo, huno ha pai'nigeno'ae'mo,

¹⁴ ina la'mo nagaefe'mo kagemi yatanimo alino fako huno lanamisiya vekae, huno lekana paino nate'niye, huno ha paiteno'ae'mo

¹⁵ muki vaya'aife'mo, lapakaemo kagemi yafe'mo lapa'ye hisiya kava'mo afole o'aisiyafe'mo ehe alagepa hutapa yagaitapa lapateyo. Lusi kagemi ya'mo ne'aliya kava'mo'a alagepa hu'a maisaya kava'mo aepa'amo ohane'niye, huno hapa paiteno

¹⁶ ani kavafe'mo huno aeno kalafefa gemo huno hapa paino'ae'mo, mago kagemi ya'e vekamo'a hoyo'afati'mo asole ne'ya'mo afole ai'niye.

¹⁷ Agaemo aipafi'mo agesa afino'ae'mo, ne'ya'nimo malesuva noko'nimo ago kili pae'niya'mofe'mo nagaemo na agufa kava'mo huguve.

¹⁸ Nagaemo ina kava'mo huguve. Ne'ya'nimo ne'malova noko'nimo halate ali'na halagape vai'na alopa alopa noko'nimo kite'na muki ne'ya'ni'e kagemi ya'ni'e'mo ali'na ani nokopi'mo malegauve.

¹⁹ Malete'nae'mo, naune'nameyo, muki kafuga'ae'mo alagepa huka maisanafe'mo muki

kagemi yakamo alika male'nane. Ne'yakamo nege anikamo nege nehuka kamogaga aika maika falu huka maiyo, hu'na huguve, huno agesa afi'niye.

²⁰ Agesa afi'niya'monanafa Goti'a, negi vekae, hemeni hani'ilagamo kagupi mafa'nemo halate alika namiyo, hu'na hisugeka faligane. Falisan-age'apae'mo ina lagimo ageka male'nana kagemi yakamo aligae, huno ha pai'niye, huno hapa paiteno'ae'mo,

²¹ ani kava hu'a apakai'apilefeke'mo kagemi ya'apimo age'a ne'malaya'monanafa Gotitefe'mo age'a no'malaya vayane, huno hapa pai'niye.

*Ma mopafi yafe'mo lapakesa ala'amo afitapa
lapausoli osiyo, huno hu'niya gemae*

(Mt 6:25-34)

²²⁻²³ Yesu'a ge'amo ne'afiya vaya'aife'mo, ani kava huno hane'niya'mofe'mo lapa pai'nae'mo, afa'a ne'maiya kava'mo'a hogote kava'mo hane'neno ne'ya'mo ago aeno aga se'niye. Lapakufamo hogote ya'mo hane'neno kukenamo ago aeno aga se'niye. Aeno aga se'niya'mofe'mo ma mopafi maisaya kavafe'mo, vae, na agufa ne'ya'mo negaune, na agufa kukenamo alita vaigune, hutetapa lapakesa ala'amo afitapa lapausoli osiyo.

²⁴ Nama anagafe'mo lapakesa afiyo. Nama anaga'mogimo avina ya'mo ali'a male'ne'a hoyamo ali'a o'vaige ne'ya'apimo ali'a no'apifi'mo o'malege hu'a ne'maiya'monanafa Goti'a ne'ya'apimo afa'a alino ne'apamiye. Lapakaemo nama anaga'mo ago aetapa apaka

se' naya'mofe'mo Goti'a mago'e huno ne'ya'mo afa'a alino lapamigiye.

²⁵ Lapakaepati'mo mago vekamo'a agesa ala'amo afino hausoli hu'nisiya'mo'mo Goti'a faligiye, huno lekana paino ate'niya afinapati'mo mago'e huno aise'amo alino yatala huno o'ategaiye.

²⁶ Lapakaemo ani aise kava'mo hisaya hima-mutapimo ohane'niya'mofe'mo na kava higetapa alu kava alu kavafe'mo lapausoli nehae.

²⁷ Lapakaemo kahaufilaga ausee'mo lapakesa afiyo. Ausemo'a agai'amo hageteno ali'ya'mo o'alino kukena'amo alo nosiye. Alo nosiye'monanafa ausemo kukena konali ya'amo'a ala veka'apimo yagaino ne'apateya vekamo agi'amo Salomoni'a alino vai'niya kukena'a'e konali ya'a'e'mo ago aeno aga se'niye.

²⁸ Goti'a kahaufilaga kahaumo hemenimo hane'niyanageno ega'amo atamo lesiya kahaumo ausemo alino vaino ne'apateya'mofe'mo mago'e huno kukenatapimo alino vaino lapategaiye. Gotife'mo aise'amo lapakesa afitapa fatago nehaya vayanagi afiyo.

²⁹ Ne'ya'mo nesaya yafe'mo kahauya hutetapa na agufa ne'ya'mo negaune hutapa osuta lapausoli osiyo.

³⁰ Malaga vaya'mogimo ani yafe'mo hapa'ye nehige'apae'mo kahauya nehaya'monanafa Afo-tapimo'a afa'a maisyafe'mo aligae huno ago age'niye.

³¹ Goti'a yagaino lapatesiya kavafe'mo kahauya higeno'ao ma mopafi'mo maisaya ya'e'mo

alino lapamigiyanagi.

³² Aise sipisipi anaga'mogitapamo lapamo'yamo o'aiyo. Afotapimo'mo yagaino ne'apateya kote'mo maisayafe'mo hau'niyanagetapa haita faletetapa muki ya'amo aligaya'mofe'mae.

³³ Kagemi yatapimo alitapa maketi hige'a miya faitesagetapa alisaya monimo alitapa fako hutapa kagemi ya'apimo o'male'nisaya vaya'aina apamiyo. Koku'napi'mo alagepa kagemi yatapimo alitapa malegeno'ao hano osuno af'a haneno. Koku'napi yatapimo kumaya'mo o'alige kafamo'mo o'nege hisigeno alagepa huno hanege hanege huno hanesiya yatapimo lapaya mukiki hutapa aliyo.

³⁴ Kagemi ya'apimo age'a ne'malaya kote-feke'mo apaipa kalite'a apakesa ne'afiye.

*Ala kava ne'mo eminesiya'ae'mo alo hutapa maiyo, huno hu'niya gemae
(Mt 24:42-44)*

³⁵ Kukena'apimo ali'a vaite'a lamu'apifi'mo kani ae'a kaete'a alo hu'a mai'naya vayakana hutapa maiyo.

³⁶ Mago ali'ya aepa vekamo'a a'mo ali'nige'apae'mo lusi yagita hu'nayategamo ugefe'mo hu'nige'apae'mo ali'ya'amo ne'aliya vaya'mogi agava mai'nae. Eno hakalu hakalu nehisige'apae'mo malage hu'a kitamo yaki'a atesayafe'mo yagai'a agava mai'naya vayakana hutapa maiyo.

37 Aepa vekamo esiya afinafe'mo ohavae'a afa'a yagai'a agava mai'naya vaya'aifeke'mo hapao ke hegaiye. Lama gemo lapa pai'nae'mo hapao ke heteno'ae'mo, haitetapa hi'yalamute'mo siate'mo maiyo, huno hapa paiteno ali'ya'mo ne'aliya kukenamo alino vaili'neno ne'ya'mo alino apamigiye.

38 Hani'ilaga folagu'mo osu'nisigeno esifi folagu'mo hano hutesiya afina'mo esifi huno eteno'ae'mo yagai'a agava mai'nisaya vaya'aifeke'mo hapao ke hegaiye.

39 No aepa vekamo'a kumaya ne'aliya vekamo esiya afinafe'mo afi'niyesinana au okaleno afa'a yagaino mai'nisigeno kumaya ne'aliya vekamo'a eno no'amo aeno akaino kumaya o'ali'niyesine.

40 Ani kava'mo hutapa alo hutapa maiyo. Vemo Mafa'nemo hemenimo emi'no'megaiye, hutapa nehisageno'ae'mo eminegaiye, huno hapa pai'nigeno,

41 Pita'a, Ala kava nene, lagaefe'mo mani aeka kalafefa gemo laha nepaipi muki vaya'aife'mo hapa nepaine, huno loka huno afi'ge'nigeno'ae'mo

42 ali'ya aepa vekamo'a mago alagepa huno afi'nisija vekamo'a ali'ya'amo ne'aliya vaya'aite'mo yagai'neno ne'ya'apimo alino fako huno apamisiyafe'mo lekana paino ategaiye.

43 Ali'ya'amo alagepa huno ne'alisiya'mo'mo ali'ya aepa vekamo'a eno'ae'mo hao ke hegaiye.

44 Lama gemo lapa nepauve, ali'ya aepa vekamo'a, muki ya'nile'mo yagaiyo, huno ha paigiy'a'monanafa

45 ali'ya'amo ne'aliya vekamo'a, hemenimo ali'ya aepa veka'nimo o'megaiye, huno huteno ali'ya'mo ne'aliya ve a'nemo aepa faino apamagiteno alopa ne'ya'e ani'e'mo neteno negi maleno mai'neno'ae'mo

46 o'megaiye, huno agesa afi'nisiya afina'mo malage huno eno heno folagapati'mo apalo atiteno ge'amo no'afiya vaya'aitegamo alino ate-gaiye.

47 Ali'ya'mo ne'aliya vekamo'a ali'ya aepa veka'amo ge'amo ago afi'niyana alo huteno akame nosisiyana lusi kava huno amagigiy'a'monanafa

48 ali'ya'mo ne'aliya vekamo'a ali'ya aepa vekamo hau'niya kava'mo o'afi'neno amagisiya hosu kava'mo hu'nisiya'mo'mo vase huno amagigiy'e. Vaya'mogimo alopa ya'mo apami'nage'a ali'naya vaya'aife'mo, alopa ya'mo namiyo, hu'a hugae. Alopa ya'mo apami'nage'a ali'naya vaya'ai anona'apimo alopa anonamo mago'e huno hanegaiye.

*Ali'na fako hu'na apatesuvafe'mo emi'ne'nove,
huno hu'niya gemae*

(Mt 10:34-36)

49 Atamo ali'na ma mopafi'mo yaga ausuvafe'mo emi'ne'nove. Aepa faino lesiyafe'mo nahau'niya'monanafa ole'niyanageno legaiye.

50 Ani'mo fale'a ne'apataya kava hu'a hosu kavateti'mo ali'a fale'a nategae. Kana naahaume naahaume ne'visige'na u'na aliguve.

51 Ma mopafi vaya'mo magokepi mai'a falu hu'a maisayafe'mo emine'niye, hutapa lapakesa

ne'afifiye. Ha'ao, ago lapa pai'nae'mo, ali'na fako hisuvafe'mo emi'ne'nove.

⁵² Ani afinateti'mo magoke nopi'mo faefu'a vaya'mo mai'nisayateti'mo ali'a fako hu'a lole'e mago'e vaya'mogi lole vekala'anitegamo kame hu'a anatesage'ana lole vekala'moganimo anonale lole'e mago'e vaya'aitegamo kame hu'ana apatega'ae.

⁵³ Ali'a fako hute'apae'mo afo'amo'mo mafa'ne'alegamo kame huno atesigeno mafa'ne'amo'a afo'amotegamo kame huno atesigeno ita'amo'mo a'mafa'ne'alegamo kame huno atesigeno a'mafa'ne'amo'a ita'amotegamo kame huno atesigeno mago a'mo'a anofelo'amotegamo kame huno atesigeno anofelo'amo'a anofelotegamo kame huno ategaiye, huno hapa pai'niye.

*Afole aisiya alagena kavafe'mo hu'niya gemae
(Mt 16:2-3)*

⁵⁴ Yesu'a muki vaya'aife'mo, lapakaemo ago age'nayana yegemo lamine nefaleya kotegamo hiya'mo ki'nigetapa agetetapae'mo hemenimo ko'mo aisiyafe'mo hiye, hutapa nehageno'ae'mo ani kava'mo afole ne'aiye.

⁵⁵ Ago age'nayana lusi yasimo ali'nigetapa agetetapae'mo alagepa ko'mo aligefe hiyanageno yegemo legaiye, hutapa nehageno'ae'mo ani kava'mo afole ne'aiye.

⁵⁶ Aetapa ati nekaya vayanagi ma mopale alagena kava'mo ago age'naya'monanafa na kava higetapa hemenimo nehuva alagena kava'mo no'agae.

57 Na kava higetapae'mo alita fako hutetapa alagepa kava'mo no'agae, huno hapa pai'niye.

*Alika nanu aeka anato, huno hu'niya gemae
(Mt 5:25-26)*

58 Kagaemo hosu kava'mo hu'nisanageno agoti huno kategefe hisiya vekamo'a agoti gemo ne'afiya vekalegamo kavalelino ne'visigekae'mo alika alagepa huka ato. Alagepa huka alika fako osisana'mo'mo agoti gemo ne'afiya vekamo'a kavalelinuno amisigeno kavaleno alino ati vekamo amisigeno alino kalavusi huno kategaiye.

59 Muki anonakale'mo o'amisanageno magoke monitomo lageso hisigekae'mo kalavusifati'mo ataleka o'ugane, huno hapa pai'niye.

13

*Lapaipamo alitapa afe olesaya vaya'mo faligae,
huno hu'niya gemae*

1 Ani afina'mo mago vaya'mo Yesutegamo e'a, Galeliya kotega vaya'mogi sipisipi ofalinimo ne'amige'apae'mo Pailati ati vaya'amogi e'a hapae'nageno sipisipimo kola'e vaya'mogi kola'e'mo magokepi aino lakino hane'niye, hu'a ha pai'nageno'ae'mo

2 Yesu'a, ani kava hute'a fali'naya'mofe'mo hosu kava'apimo'a muki Galeliya kotega vaya'ai hosu kava'apimo ago aeno aga se'niye, hutapa lapakesa ne'afifiye.

3 Ha'ao, lapaipamo alitapa afe olesayana ani kava hutapa faligae.

⁴ Silomi kotegamo lusi yatala yafa no'mo aino halagape vaino asagauno aino eitini'a vaya'mo apamagi'nige'a fali'naya vaya'ai hosu kava'apimo'a muki Yulusalemu taonifi'mo mai'naya vaya'ai hosu kava'apimo ago aeno aga se'niye, hutapa lapakesa ne'afifiye.

⁵ Ha'ao, lapaipamo alitapa afe olesayana ani kava hutapa faligae, huno hapa pai'niye.

Alagamo no'aeya yosae'mo hu'niya gemae

⁶ Inagi mago gemo aeno kalafefa gemo huno hapa paino'ae'mo, mago vekamo'a hoyo'afi'mo fiki yosamo hane'nigeno yosa alagamo ae'nisiya'ae'mo agesiyafe'mo e'niyana o'ae'niye.

⁷ Agaemo yosa hoyo'afi'mo ali'ya'mo ne'aliya vekae'mo, lole'e mago'e kafugamo e'na agege agege hu'novana alagamo o'ae'nige'na age'nove. Lanitani mopamo ago leno hau hu'nigeno'ae'mo no'aeyanagi he'ya aika atalo, huno ha pai'nigeno'ae'mo,

⁸ ali'ya aepa vekae, hemeni kafugamo afa'a ato. Mago mopamo ai'yu aite'na malasinimo malegauve.

⁹ Anaga kafugamo alagamo aesiya'mo'mo kanalene. Alagamo oaesigekae'mo eka he'ya aika atalegane, huno ha pai'niye, huno hapa pai'niye.

Yesu'a akame'yamo aeno fagagi'niya a kanomo alino api aino ate'niya gemae

¹⁰ Mago Sapati afina'mo Yesu'a Yu vaya'ai mono nopi'mo haino alino apaya ne'malegeno'ae'mo

11 Mago a kanomo eitini'a kafugamo akame'ya ayamufamo aeno fagagi'nigeno ape hulitata huno mai'niye.

12 Mono nopi'mo mai'nigeno Yesu'a agetenoe'ae'mo, Ane, kakame'yamo aeno fagagi'niyanofikamo hatu mae'na kate'nove, huno ha paiteno

13 agufale'mo aya'mo male'nigeno malage huno akame'yamo aino api ai'nigeno he tino'ae'mo Goti agi'ale'mo alino asaga huno ate'niye.

14 Ate'niya'monanafa Yesu'a Sapati afina'mo alino api aino ate'niya kavafe'mo monote'mo ne'yagaiya vekamo'a aipamo le'nigeno muki vaya'aife'mo, sigisi'a afina'mo ali'ya'mo alisaya afina'mo hane'niya'mofe'mo alino alagepa huno lapatesiyafe'mo sapati afina'mo o'metapa alu afinake'mo eyo, huno hapa pai'nigeno

15 Ala kava ne'mo'a ge'ale'mo aeno atagaina huno hapa paino'ae'mo, aetapa ati nekaya vayanagi Sapati afina'ae afina'ae'mo pulumakatapimofi hositapimofi hutapa no'apifati'mo hatu maeta apatetetapa ani'mo nesayafe'mo apavalelitapa ne'vee.

16 Hatu maeta ne'apataya'mofe'mo ani a kanomo Emalehamu aginago a kanomo eitini'a kafugamo lusi yatala afina'mo Satani'a nofi aeno ate'nigeno mai'niya a kanomo hatu mae'na atesuva kava'mo ohane'nifiye, huno hapa pai'nige'apae'mo

17 kame vaya'amogi afite'a apavagage hu'niya'monanafa muki vaya'mogi no'agaya

agufa alagepa kava'mo hu'nige'a agete'apae'mo apamogaga ai'nae.

Masateti avina ya'e yisi'efe'mo aeno kalafafa gemo hu'niya gemae

(Mt 13:31-32; Mk 4:30-32)

¹⁸ Agaemo, Goti'a yagaino ne'apateya kava'mo haiya agufa kavakana huno hane'niye. Goti'a yagaino ne'apateya kavafe'mo haiya agufa gemo hu'na ae'na kalafafa gemo huguve.

¹⁹ Ina kavakana huno hane'niyana mago vekamo'a masateti avina ya'mo aise avina ya'atomogeno hoyamo aliteno hakale male'nigeno hageno haino mago yosagana huno hane'niyana nama anaga'mo haleli'e'a akopale'mo hakalete'a apano'mo ki male'nae, huno hapa paiteno'ae'mo,

²⁰ Goti'a yagaino ne'apateya kava'mo haiya agufa kavakana huno hane'niye.

²¹ Ina kavakana huno hane'niyana mago a kanomo'a falaovafi'mo ali'a atagu fae male'nageno ko nesiya ya'mo agi'amo yisimo alino talamuifi'mo hane'niya falaovafi'mo atagu fae male'nigeno aino atagu faeno uneno huno muki falaovafi'mo ali'ya'mo ali'nigeno kosi'niye, huno hapa pai'niye.

Aise kipapi'mo haitapa falesayafe'mo lapaya mukiki hiyo, huno hu'niya gemae

(Mt 7:13-14,21-23)

²² Yesu'a muki aise taonifi'e alopa taonifi'e'mo umenitata huno alino apaya malemale malemale hume hume uno Yulusalemu taonifi'mo u'niye.

23 Mago vekamo'a eno, Ala kava nene, Goti'a magoke magoke vaya'ai apakufamo alino katino ne'apatefiye, huno afi ge'nigeno'ae'mo,

24 aise kipapi'mo haitapa falesayafe'mo lapaya mukiki hiyo. Nagaemo lapa pai'nae'mo, asole vaya'mo hai'a falegefe hugaya'monanafa afa'a hai'a ofalegae.

25 No aepa vekamo'a he tino kitamo ki male'nisigetapae'mo kumatega he titapa mai'netapae'mo kitale'mo hakalu hakalu nehutapae'mo, Ala nene, kitamo yakika lato, hutapa nehisageno'ae'mo, olapake'nova vayanagi haiya'alegati ne'ae, huno lapafi gesigetapae'mo,

26 kagae'e'mo magokepi lokaeta mai'neta ne'ya'mo ne'none. Kagaemo kumatile'mo alika laya male'nane, hutapa ha paisageno'ae'mo,

27 olapake'nova vayanagi haiya'alegati ae. Muki vaya'amogitapamo hosu kava'mo nehaya vayanagi nagaetegati'mo ataleta lapaune hetapa viyo, huno lapa paigiye.

28 Lapakaemo alino lapafaitalesigetapa mai'netapae'mo apakesayana Emalehamu'agi Aisiki'agi Yekopu'agi muki vaya'mo Gotitegati gemo alini e'a ae'a hakalo hu'a hapa nepaiya vaya'e'mo Goti'a yagaino ne'apateya kote'mo mai'nisagetapa malaga mai'netapa apaketetapae'mo avi'ya huge lapaipamo le'ninagetapa lapavepi'mo hanitapa agafu kige huta maigae.

29 Muki asole vaya'mo yegemo haine ne'eya kotelegati'mo ege yegemo lamino nefaleyia

kotegati'mo ege aluga aluga haopalegati'mo ege hu'a e'a Goti'a yagaino ne'apateya kote hi'yalamute'mo siate mai'ne'apae'mo ne'ya'mo negae.

³⁰ Afiyo, mago hemenimo henaga ne'maiya vaya'mo hogote vaya'mo maisage'a mago hemenimo hogote'a ne'maiya vaya'mo henaga vaya'mo maigae, huno hapa pai'niye.

*Yesu'a Yulusalemu taonif'mo mai'naya
vaya'aife'mo hau huno apate'niya gemae*
(Mt 23:37-39)

³¹ Ani afina'mo mago Falasi vaya'mo Yesutegamo e'a, Heloti'a kahaegefe'mo nehiyanagi kaune ho, hu'a ha pai'nageno'ae'mo,

³² ani vekamo'a aigofe huteno afela kalamo'a humi nami kava'mo nehiya agufa kalagana huno mai'niya vekalegamo utapae'mo, afiyo, hemeni'e ega'e'mo hosu apaune vaya'mo vaya'ai apaipafati'mo ali'na hapa fai'na apatalege kaita hapau'nisija vaya'mo ali'na hapage'na apatege hute'na olaga'amo ka atupale'mo u'na ava'yi huguve, huno hiye, hutapa ha paiyo.

³³ Fiku yanage'a apakaemo Gotitegati gemo alinino eno aeno hakalo huno hapa nepaiya vekamo alu kotegamo amagisageno faligiye. Yulusalemu taonifike'mo faligiye.

³⁴ Yulusalemuvo, Yulusalemuvo, monote'mo ne'yagaiya vaya'mogitapa lapakaemo Gotitegati gemo alini e'a ae'a hakalo hu'a hapa nepaiya vaya'mo hapaegae alino apate'nige'a lapakaetegamo ne'vaya vaya'mo yafa kayoteti'mo kamiti apamagige hutapa ne'maiya

vayane. Kokolemogimo apana'aumo ali'a hapakufi'mo ne'apataya kava hu'na muki afina'mo mafa'netapimo nagaetega apavaleli'na esuvafe'mo nahau'niya'monanafa lapakaemo olapau'niye.

³⁵ Afijo, Goti'a ago lapataleno u'niye. Nagaemo lapa pai'nae'mo o'nagetapa maime maime ne'utapae'mo

Ala kava ne'mo agi'alefe'mo ne'eyanagi Goti'a ha maeno,
hutapa nehutapae'mo ani afina'mo nagegae,
huno hapa pai'niye.

14

*Yesu'a agufamo ko si'niya vekamo alino
alagepa huno ate'niya gemae*

¹ Mago Sapati afina'mo Yesu'a Falasi vekamo yagaino ne'apateya vekamo noipi'mo ne'ya'mo nesiyafe'mo haino mai'nige'apae'mo yagai'a mai'ne'a aulu he'a mai'nae.

² Inagi mago vekamo agufamo ko si'niya vekamo Yesu haopale'mo mai'niye.

³ Yesu'a ani vekamo ageteno'ae'mo ke'aepa gemo ne'afiya vaya'e Falasi vaya'efe'mo, Sapati afina'mo ali'a alagepa hu'a ne'apataya kavafe'mo ke'aepa gemo'a huno'ae'mo, hiyo huno hu'nifi osiyo, huno hu'niye, huno apafi ge'nige'apae'mo

⁴ ge osu'a mai'nae. Agaemo alino alagepa huno atetenoe'ae'mo, afa'a uvo, huno ha paiteno'ae'mo,

⁵ lapakaepati'mo haiya vekamo'mo mafa'ne'amofi pulumaka'amofi huno sapati afina'mo kelifi'mo asagauno aino

mai'nisigeno'ae'mo kelifati'mo malage huno
 lamino o'avalegaiye, huno apafi ge'nige'apae'mo
⁶ ge'ale'mo afa'a ae'a atagaina hu'a ha
 opai'nae.

*Lusi yagitamo hu'a ne'nayategamo mai'neno
 hapa pai'niya gemae*

⁷ Yesu'a apakeyana vaya'mo e'a ala apaki
 vaya'mo ne'maiya siate'mo mai'nageno
 apaketeno'ae'mo aeno kalafefa gemo huno hapa
 paino'ae'mo,

⁸ a'mo lagaugefe'mo lusi yagita huteno'ae'mo
 ge hisigetapa etapae'mo ala apaki vaya'mogi
 ne'maiya yate'mo haitapa o'maiyo. Fiku yan-
 ageno mago aeno kaga se'nisiya vekamo es-
 igeno'ae'mo

⁹ lanakaefe'mo ge hu'niya vekamo'mo eno
 kaha paino'ae'mo, he tika ugeno'ao ani vekamo
 maino, huno hisigekae'mo lusi kava huno kava-
 gage hisigeka lamika henaga siate'mo maigane.

¹⁰ Hugiya'mofe'mo ge hisigeka ukae'mo
 henaga siate'mo haika maiyo. Kagaefe'mo
 ge hu'niya vekamo'mo eno'ae'mo, ve'nimo,
 ala apaki vaya'mogimo ne'maiya siate'mo
 haika maiyo, huno kaha paisigekae'mo
 kagae'e'mo magokepi lokae'a mai'naya vaya'ai
 apaulagale'mo ala kagikamo aligane.

¹¹ Muki vaya'mogimo apakai'api
 apaki'apile'mo ali'a asaga nehisaya'mo'mo
 Goti'a apaki'apile'mo alino afepi apategaiye.
 Mago vaya'mogimo apakai'api apaki'apile'mo
 ali'a afepi ne'atesaya'mo'mo Goti'a

apaki'apile'mo alino asaga huno apategaiye, huno hapa pai'niye.

¹² Agaemo agaefe'mo ge hu'niya vekae'mo, yagita hisana afina'mo kao vayanagi konagakagi nofi vayakagi nokalega kagemi ya'api'e vayanagi huka ge osuvo. Fiku yanage'a yagita hisaya afina'mo kagaefe'mo eno, hu'a ge hisageka visanage'apae'mo anonakalefe'mo kamigae.

¹³ Yagita nehana afina'mo kagemi ya'apimo o'male'nisaya vayanagi apakufamo hosu'nisiya vayanagi apaiyamo hosu'nisiya vayanagi apaulagamo ali hu'nisiya vaya'aifenagi huka ge huvo.

¹⁴ Anonakalefe'mo afa'a okamigaya'mofe'mo Goti aulagale'mo alagepa huka mai'neka afa'a kamogaga aigane. Goti'a fatago vaya'mo kanolufati'mo he tisaya afina'mo anonakalefe'mo kamigiya'mofe'mae, huno hapa pai'niye.

Alopa ne'yafe'mo aeno kalafea gemo hu'niya gemae

(Mt 22:1-10)

¹⁵ Agae'e'mo hi'yalemute'mo mai'neno ne'ya'mo ne'niya vekamo'a ani gemo afiteno'ae'mo, Goti'a yagaino ne'apateya kote'mo hai'a mai'ne'a ne'ya'mo ne'a maisaya vaya'mogimo Goti aulagale'mo alagepa hu'a mai'nayanage'a afa'a apamogaga aigae, huno hapa pai'niya gee'mo loka hu'nigeno

¹⁶ Yesu'a, mago vekamo'a lusi yagita ne-huno'ae'mo asole vaya'aife'mo ge hu'niye.

¹⁷ Ne'ya'mo ago kae maleteno apa vekae'mo, ge hu'nova vaya'aitegamo ukae'mo, muki ne'ya'mo

ago kae male'niyanagi eyo, huka hapa paiyo, huno ha paiteno alino ate'nigeno uno ani gemo huno hapa pai'niye.

¹⁸ Muki vaya'amogi magoke agufa ge'age'mo hu'apae'mo, visuna afinatimo ohane'niyanageta afa'a o'ugune, hu'a hu'nae. Mago vekamo'a, mago mopamo miya fai male'novanage'na u'na agegauva'mofe'mo kahao ke hovanage'na o'uguve, huno ha pai'nigeno

¹⁹ mago alu vekamo'a, teni'a pulumakamo ali'ya'mo ne'aliya pulumakamo miya fai male'novanage'na ali'ya'mo kanale hu'a ne'alifi no'alifi hu'na u'na agegauva'mofe'mo kahao ke hovanage'na afa'a o'uguve, huno ha pai'nigeno

²⁰ mago alu vekamo'a, nagaemo hemenitomo a ali'novanage'na afa'a o'uguve, huno ha pai'niye.

²¹ Ali'ya'amo ne'aliya vekamo halate aino atagineno eno ali'ya aepa vekae'mo ani gemo ha pai'nigeno afiteno'ae'mo aipamo le'nigeno ali'ya'amo ne'aliya vekae'mo, malage huka uka taonifi'mo alopa kate'e aise kate'e'mo ne'ukae'mo kagemi ya'apimo o'male'nisaya vayanagi apakufamo hosu'nisiya vayanagi apaulagamo ali hu'nisiya vayanagi apaiyamo hosu'nisiya vayanagi huka apavalelika eka nagae nopi'mo apato, huno ha pai'nigeno

²² ali'ya'amo ne'aliya vekamo'mo ani kava'mo ago huteno'ae'mo, Ala nene, naha pai'nana kava'mo ago hu'nova'monanafa mago vaya'mo maisaya ya'mo afa'a hane'niye, huno ha pai'nigeno

²³ ne'ya aepa vekamo'a ali'ya'amo ne'aliya

vekae'mo, kale kategati'e hoyo kategati'e'mo uka no'nifi'mo fai'a kili paesayafe'mo apayate alika apavalelika eno.

²⁴ Muki vaya'aife'mo hogote'na ge hu'nova vaya'mogimo ne'ya'nimo afa'a e'a o'negae, huno hu'niye, huno Yesu'a hapa pai'niye.

Vaya'mogimo hogote'a alagepa hu'a apakesa afite'a Yesu'mo akame hisaya kavafe'mo hu'niya gemae

(Mt 10:37-38)

²⁵ Yesu'a asole vaya'e'mo magokepi ne'uno'ae'mo aino afe leno hapa paino'ae'mo,

²⁶ Nagaetegamo esiya vekamo'mo afo'amofenagi ita'amofenagi a'aenagi mafa'ne'aenagi konaga'amogifenagi asa'amogifenagi agai'amo alagepa huno maisiya yafenagi huno hogoteno hau'nisiyana ge'nimo ne'afiya vekamo afa'a o'maigiye.

²⁷ Ina lagimo malipu yosa'apimo ali'a kofili'a nakame nosisafige'a ge'nimo ne'afiya vaya'mo afa'a o'maigae.

²⁸ Lapakaepati'mo ina la'mo lusi yatala no'mo kisiyafe'mo hogoteno agesa no'afiye. Itopale mai'neno'ae'mo, ina agufa kava hu'na ki'na hano hisuvafe'mo na magi monileti'mo muki ya'amo miya faigufi, huno agesa afigiye.

²⁹ Hogoteno agesa o'afi'neno no'mo aepa faino ki'nisiyana moni'amo hano hisigeno'ae'mo no'amo kino hano osuno afa'a ategaiye. Vaya'mogi e'a agete'apae'mo,

30 ani vekamo'a no'mo aepa faino ki'niya'monanafa afa'a kino hano osugiyе, hu'a faipa hu'a ategae.

31 Ani kava huno haiya ala kini vekamo'a kame hisiyafe'mo hogoteno agesa no'afiyе. Ha'ao, hogoteno agesa afino'ae'mo, teni tauseni'a ati vaya'nimo mai'nayanage'na u'na mago alu kini veka'e'mo kame hugu'ana ati vaya'amo tueti tauseni'a ati vaya'amo mai'nae. Nagaemo kame hu'na ae'na aga sesufi agaemo kame huno aeno naga sesifi, huno agesa afigiyе.

32 Kame hisu'ana afa'a ae'na o'aga segauve, huno agesa afi'nisiyana kame hisa'a kini vekamo o'meno afagitega mai'nisigeno'ae'mo apa vaya'aife'mo, kame osuta afa'a atesunafe'mo na kava hisune, hutapa afi geyo, huno hapa paiteno alino apatesige'a ugae.

33 Ani kavakana hu'a ina lagimo muki apakai'api yafe'mo apakame'yamo no'amisafi ge'nimo ne'afiyе vaya'mo afa'a o'maigae, huno hapa pai'niye.

*Yesu'mo ataleno usiya vekamo haga nosiya
hagegana huno mai'niya gemae*

(Mt 5:13; Mk 9:50)

34 Hagemo kanale ya'mo hane'niya'monanafa haga nehiya ya'amo hano hisigeno'ae'mo haiya kava huno halate haga hisiya ya'amo alino ha maleno ategaiye.

35 Ani agufa hagemo'a ali'ya'amo alagi ohane'niya'mofe'mo ali'a yaga au'a ne'atalae. Gemo afisaya lapakesa hane'nisiyana mani gemo alagepa hutapa afiyo, huno hapa pai'niye.

15

Lageso hu'niya sipisipie'mo ava gemo hu'niya gemae

(Mt 18:12-14)

¹ Mago afina'mo takesi moni ne'aliya vaya'e Yu mono no'afiya vaya'mogi'e'mo Yesu ge'amo afisayafe'mo e'nae.

² Falasi vaya'e ke'aepa gemo avo'mo kae'a ali'a apaya ne'malaya vaya'mogi'e'mo hagalu hagalu hu'a ge ne'apae'mo, ani vekamo'a hosu vaya'aina alino falu fala huno apateteno apakae'e'mo magokepi lokaeno mai'neno ne'ya'mo ne'ne, hu'a hu'nae.

³ Hu'naya'mofe'mo Yesu'a ina gemo huno aeno kalafefa gemo hapa paino'ae'mo,

⁴ Vani hataleti'a sipisipifati'mo magoke sipisipimo apataleno uno lageso hu'nisigeno'ae'mo aepa vekamo'mo afa'a mai'naya sipisipi anaga'amo ka'me kotega kahaule'mo apataleno uno kahauya hume hume uno ageno ava teteno'aeke'mo afa'a maigiye. Lapakaepati'mo ina la'mo ani agufa kava'mo afa'a osugiyе.

⁵ Ageno avateteno avaleno alino agi'nafi'mo ateteno amogaga aime aime no'alegamo egaiye.

⁶ No'alega eno ava'yi huteno'ae'mo ao vaya'e no'ale vaya'efe'mo ge hisige'a esageno'ae'mo, nagae sipisipimo lageso hu'niya sipisipimo kahauya hu'na ago age'na avatete'na avaleli'na e'novanagi nagae'e'mo egeta magokepi lamo-gaga aino, huno hapa paigiye.

⁷ Nagaemo lama gemo lapa nepauve, ani kava'mo hu'a koku'napi mai'naya vaya'mogi ani

agufa kavafe'mo apamogaga ne'aiye. Apakaemo 99'a fatago vaya'mogimo apaipamo ali'a afe lesaya kava'apimo ohane'niya vaya'aife'mo aise'amo apamogaga ne'aiya'monanafa mago hosu vekamo'mo aipamo alino afe lesige'apae'mo mago'e hu'a apamogaga ne'aiye, huno hapa pai'niye.

Lageso hu'niya alaga monie'mo ava gemo hu'niya gemae

⁸ Ani kava'mo huno mago a kanomo'a naya lole'a vani kina alaga monimo male'niya monifati'mo magoke monimo lageso hisigeno'ae'mo lamu'afi'mo alino kani aeno kaeteno no'afi'mo muki ya'afilagamo aulaga halino lusi kava huno vagi vagi huno kahau ya hume hume uno ageno ava teno aliteno'aeke'mo afa'a maigiye. Haiya a kanomo'a ani agufa kava'mo afa'a osugiyе.

⁹ Ageno aliteno'ae'mo ao vaya'e no'ale vaya'efe'mo ge hisige'a esageno'ae'mo, lageso hu'niya monimo ago age'na avatete'na ali'novanagi egeta nagaegi'e'mo magokepi lamogaga aino, huno hapa paigiye, huno hapa paiteno'ae'mo,

¹⁰ nagaemo lama gemo lapa nepauve, ani kava'mo huno mago vekamo'a aipamo alino afe lesige'apae'mo koku'napi vaya'mogimo enisole vaya'ai apaulagale'mo apamogaga ne'aiye, huno hapa pai'niye.

Lageso hu'niya mafa'nee'mo ava gemo hu'niya gemae

¹¹ Yesu'a, mago vekamo'mo lole mafa'ne'ala'mo mai'na'ae.

12 Henaga mafa'ne'amo'mo afo'amofe'mo, Afo, kagemi yakamo alika fako huka nagai'ni kagemi ya'amo namige'nao, huno ha pa'i'nigeno afo'amo'mo kagemi ya'amo alino fako huno anami'niye.

13 Aise afina'mo utegeno henaga mafa'ne'amo'mo muki kagemi ya'amo alino anupa huno alinino afagi kotegamo uno mai'nenoa'e'mo muki moni'amo fiku atale'niye.

14 Muki moni'amo ago ataleno hano hu'nigeno'ae'mo ani kotegamo ne'yafe'mo kafu hu'naya afina'mo afole ai'nigeno aepa faino muki ya'ae'mo kafu hu'niye.

15 Kafu hu'niya'mofe'mo ani kotega mai'niya vekae'mo uno, kagaete'mo ali'ya'mo aligesuve, huno afi ge'nigeno'ae'mo, uka afu anaga'nimo ne'ya'mo alika apamiyo, huno ha paiteno alino ate'nigeno uno afule'mo yagaino mai'niye.

16 Agaemo afu anaga'ai yosa alaga ne'yapati'mo alino nesiyafe'mo hu'niyana ani kotega vaya'mogi ne'ya'mo alagi o'ami'nae.

17 Inagi hogoteno negi nagi kava hu'niyana ani afina'mo agesamo aino halo ai'nigeno agesa afino'ae'mo, afo'nimo ali'ya'amo ne'aliya vaya'mogi mago'e huno lusi ne'ya'mo hane'nige'a ne'naya yafena naga netege'na aise afina'mo faligesuve.

18 Atale'na he ti'na afo'nimotega u'nae'mo, Afo, Gotitegamo hosu kava'mo hute'na kagaetega'e'mo hosu kava'mo hu'novanagi

19 nagaefe'mo mafa'ne'niye, huka hisana kava hu'na o'mai'nove. Ali'yakamo ne'aliya vayakana

huka ali'yakale'mo alika natege'na ali'yakamo alino, hu'na ha paiguve, huno agesa afiteno

²⁰ ataleno he tino afo'amotegamo e'niye. Afagitega ne'egeno afo'amo'mo ageteno'ae'mo hau huno ateteno nagu nagu huno uno anu kiteno haeno ne'niye.

²¹ Mafa'ne'amo'mo, Afo, Gotitegamo hosu kava hute'na kagaetega'e'mo hosu kava hu'novanagi nagaefe'mo, mafa'ne'niye, huka hisana kava hu'na o'mai'nove, huno ha pai'niya'monanafa

²² afo'amo'mo ali'ya'amo ne'aliya vaya'aife'mo, malage hutapa hogote lokiya yatala kukenamo uta alinitetapa vaitapa ateyo. Aenimo alinitetapa ayate'mo vaita atetetapa aiyale'mo su'mo vaitapa ateyo.

²³ Afaya'a'e aikeli pulumakamo uta kegi'yafati'mo avalelitetapa amagigetao ne'ya'mo yagita huta neta ateta maita magokepi'mo lamogaga aita maigune.

²⁴ Mafa'ne'nimo fali kavategati'mo ataleno afa'a ne'maiyategamo eno mai'niye. Ani kava huno uno lageso hu'niyategati'mo e'nige'na agete'na avale'nova'mofe'mo lamogaga aita ne'ya'mo negaune, huno hapa pai'nige'apae'mo aepa fai'a apamogaga ail'a mai'nae.

²⁵ Apamogaga ne'aigeno'ae'mo yege mafa'ne'amo hoyafilagamo mai'niyateti'mo eno no haopaleti'mo afiyana yoke huge apaiya aige nehageno afi'niye.

²⁶ Agaemo ali'ya ne'aliya vekae'mo ge higeno e'nigeno'ae'mo, na agufa kava'mo nehae, huno afi ge'nigeno'ae'mo,

²⁷ Kaganakamo'mo e'nigeno afokamo'mo afaya'e pulumakamo amagino yagita huno ne'ate, fali'niyateti'mo e'niya'mofe'mae, huno ha pai'nigeno

²⁸ aipamo le'nigeno nopi'mo haisiyafe'mo ohau'nigeno kumatega mai'nigeno'ae'mo afo'amo'mo emineno, kahao ke hogi nopi'mo haikeno, huno ha pai'niyana,

²⁹ muki kfugae'ae kfugae'ae'mo ali'yakamo ali'na mai'ne'nae'mo magoke afina'mo gekamo amagi'na o'atale'nova'monanafa nao vaya'e'mo lamogaga aisunafe'mo meme aikelimo heka o'nami'nane.

³⁰ O'nami'nana'monanafa mafa'nekamo'mo uno kumai a'ne'aite'mo muki monikamo fiku ataleno hano huteno e'nigekae'mo kagaemo hogote afaya'e pulumakamo heka ami'nane, huno ha pai'nigeno'ae'mo,

³¹ mafa'ne'nimogae, muki afina'mo nagae'e'mo magokepi maiteta'ae'mo muki nagae ya'amo kagaika ya'mo hane'niye.

³² Kaganakamo'mo fali kavategati'mo eno afa'a mai kavategamo mai'niye. Lageso hu'niyategati'mo e'nige'na agete'na avale'nova'mofe'mo kanalenageta laipamo'mo falu hu'nigeta lamogaga ne'aune, huno ha pai'niye, huno Yesu'a hapa pai'niye.

16

*Kagemi yate'mo hosu kava huno ne'yagaiya
vekae'mo ava gemo hu'niya gemae*

¹ Yesu'a ge'amo ne'afiya vaya'aife'mo, mago alopa kagemi ya'amo hane'niya vekamo

mai'nigeno ani kagemi ya'ale'mo yagaino ne'ateya vekamo mai'niye. Mai'nige'apae'mo mago vaya'mogi e'a, kagemi yakale'mo yagaino nekateya vekamo'a kagemi yakamo fiku alino ne'atale, hu'a ha pai'nageno'ae'mo

² agaefe'mo ge hu'nigeno e'nigeno'ae'mo, na agufa kava'mo hu'nana kavafe'mo kava gemo afi'nove. Hu'nisana kavafe'mo kagesa afika avo'mo kaeka namiyo. Kagemi ya'nile'mo mago'e huka yagaika o'nategane, huno ha pai'nigeno

³ kagemi ya'ale'mo yagaino ne'ateya vekamo'a, na kava hisuve. Aepa vekamo'a naha faino natalesiyafe'mo hiye. Nayamufa vekamo o'mai'nova'mofe'mo hoyo ali'ya'mo afa'a o'aliguve. Mago vaya'ai ne'yatefe'mo aukaya hisuvafe'mo navagage hugiye.

⁴ Hisuva kava'mo hemenimo ago age'nove. Aepa vekamo'a naha faitalesige'apae'mo mago vaya'mogi nagaefe'mo, lagae noipi'mo eka maiyo, hu'a naha paisage'nae'mo hisuva kavafe'mo nagesa afi'nove, huno aipafi'mo agesa afi'niye.

⁵ Ala veka'apimo'a anona'apimo hane'niya vaya'aife'mo ge hu'nige'a magoke magoke vaya'mo ete ete hu'nageno'ae'mo hogoteno e'niya vekae'mo, anonakamo na magi hane'niye, huno afi ge'nigeno'ae'mo,

⁶ vani hataleti kalisi talamumo hane'niye, huno ha pai'nigeno'ae'mo, anonakalefe'mo malage huka a pepamo alika apake aika fifiti'ae huka avo'mo kao, huno ha pai'niye.

⁷ Alu vekae'mo, anonakamo na magi hane'niye,

huno afi ge'nigeno'ae'mo, vani hataleti'a falaova ku'mo hane'niye, huno ha pai'nigeno'ae'mo, anonakalefe'mo malage huka aepapamo alika apake aika eiti'ae huka avo'mo kao, huno ha pai'niye.

⁸ Aepa vekamo'a kagemi ya'ale'mo hosu kava'mo huno yagaino ne'ateya vekamo agi'ale'mo alino asaga huno ateteno'ae'mo, agufae'mo alagepa huno agesa afi'niya vekae, huno hu'niye. Ma mopafi vaya'mogimo ma mopafi vaya'aitegamo alu kava alu kava'mo hisayafe'mo alagepa hu'a apakesa afite'a hale yate'mo ne'maiya vaya'aina ae'a apaka se'a mai'nae.

⁹ Nagaemo lapa nepauve, ma mopafi hosu monileti'mo alita lapao ya'mo hiyo. Lapakaemo falisage'a lapao vaya'mogi ali'a falu fala hu'a lapatetesagetapae'mo no'apifi'mo hanege hanege huno hanesiya no'apifi'mo faletapa haigayanagi.

¹⁰ Mago vekamo'mo aise yate'mo alagepa huno yagai'nisiya'mo'mo ani kava huno alopa yate'e'mo alagepa huno yagaigiye. Mago vekamo'mo aise yate'mo alagepa huno o'yagai'nisiya'mo'mo ani kava huno alopa yate'e'mo alagepa huno o'yagaigiye.

¹¹ Lapakaemo ma mopafi hosu monile'mo alagepa hutapa no'yagaisayana ina la'mo lama ge monimo alino lapamigiye.

¹² Alu vaya'ai yate'mo alagepa hutapa yagaita o'apate'nisyayana ina la'mo lapakaitapi ya'mo alino lapamigiye.

¹³ Ali'ya'mo ne'aliya vekamo'a lole ali'ya aepa vekala'ani gemo afiteno akame huno ali'ya'mo

afa'a o'aligiye. Mago vekae'mo hau'nisigeno alu vekae'mo hosu aipamo kalino ategaiye. Mago vekamo ge'amo ne'afisiyana alu vekae'mo akame'yamo amigiye. Goti ali'ya'ale'e moni ali'bate'e'mo afa'a o'maigae, huno hapa pai'niye.

¹⁴ Falasi vaya'mogimo monie'mo hapa'ye nehiya vaya'mogi ani muki hu'niya ge'amo afite'apae'mo apaipamo le'a ate'nae.

¹⁵ Yesu'a apakaefe'mo, lapakaemo vaya'ai apaulagale'mo kanale vaya'mo maisayafe'mo muki kava'mo nehaya'monanafa Goti'a lapaipafi'mo ne'age. Vaya'mogimo mago kavafe'mo agi'ale'mo ali'a ne'asagaya'monanafa Goti aulagale'mo alagi hosu'niya kava'mo hane'niye.

¹⁶ Ke'aepa ge'e Gotitegati gemo alini e'a ae'a hakalo hu'a hapa nepaiya vaya'ai ge'api'e'mo haneme haneme ne'egeno'ae'mo Yoni'a afole ai'niye. Yoni'a afole ai'niya afinateti'mo Goti'a yagaino ne'apateya kavafe'mo alagepa faigoko ge'amo aeta hakalo huta hapa paime hapa paime eta hemeni'e'mo hapa nepaunage'apae'mo muki vaya'mo afela vayakana hu'a apaya mukiki hu'a hai'a nefalae.

¹⁷ Ani gemo nehuva'monanafa koku'na'e ma mopa'e'mo hano hisiya kava'mo alagi kana osu'niya'monanafa ke'aepa gemo'a aise ya'ato'amo hano hisiyafe'mo lusi kava huno mago'e huno kana hu'niye.

¹⁸ Haiya vaya'mogimo a'ne'apimo hapa fai'a apatalete'a alu a'nemo ne'alisafi kumai kava'mo nehae. Haiya vekamo'a hafaino atale'nisiya a kanomo ne'alisifi kumai kava'mo nehiye, huno

hana pa'i niye.

*Kagemi ya'e veka'e Layosi'efe'mo anava gemo
hu'niya gemae*

(Mt 5:31-32; 19:9; Mk 10:11-12)

19 Yesu'a, mago kagemi ya'e vekamo'a muki afina'mo alagepa kukanamo hogote kukena'ageke'mo alino vaige alagepa ne'ya'age'mo nege huno mai'niye.

20 Mai'nigeno'ae'mo mago vekamo agi'amo Layosi'mo ne'yafe'mo hau'nigeno'ae'mo aukaya nehiya vekamo lusi amu'mo ale'niye. Mago vaya'mogimo ani vekamo avaleli u'a kagemi ya'e vekamo lafi hi'yana'amo malaga havae'a ate'nageno havaeno mai'neno'ae'mo

21 hi'yalamuteti'mo asagauno aisiya ne'ya atupamo alino nesiyafe'mo mai'niye. Mai'nige'apae'mo kalamogi e'a amute'mo sagani sagani hu'a ne'a mai'nae.

22 Afa'a mai'neno aukaya nehiya vekamo fali'nige'apae'mo enisole vaya'mogi emi e'a avaleli hai'a koku'napi Emalehamu haopale'mo ate'nageno mai'niye. Ani kava'mo huno kagemi ya'e vekamo fali'nige'apae'mo alini u'a ki'a ate'nae.

23 Ata kopi'mo lamino mai'nigeno lusi kava huno agafu nekigeno'ae'mo alino maku huno ageyana Emalehamu haopale'mo Layosi'mo avaleli hai'a ate'nageno Emalehamu'e'mo mai'na'ageno anake'niye.

24 Anaketeno'ae'mo alopa gefati'mo keya aino'ae'mo, Naginago afo Emalehamuovo, kahau huka nateteka Layosi'mo alika ategenos

uno ati yagaina ayateti'mo anipi'mo aeteno alinino emineno, navenafu'nale'mo malesigeno falu nahaino. Ata kopi'mo mai'nogeno lusi nagafu'mo nekiye, huno ha pai'nigeno

25 Emalehamu'a nagingo mafa'neo, kagesa afika ho huvo. Kagaemo ma mopafi mai'nekae'mo muki afina'mo alagepa ya'age'mo alika mai'nanageno Layosi'a hosu ya'age'mo alino mai'niya'monanafa hemenimo alagepa huno mai'nigeka kagaemo lusi kava huno kagafu nekiye.

26 Mago'e gemo hane'niyana Goti'a folagapi'mo mago lusi kalokalopamo male'niyanage'a ma kote mai'naya vaya'mogi lakae'a kagaetegamo o'visage'a kagae kote mai'naya vaya'mogi lakae'a ma kotegamo o'megae, huno ha pai'nigeno'ae'mo

27 Kagemi ya'e vekamo'a mago'e huno ge huno'ae'mo, nagingomo, kahao ke hovanagi, Layosi'mo alika ategen'o'ao afo'nimo notegamo uno lamino hapa paino.

28 Faefu'a konaga'nimogi mai'nayanageno uno, ehetapiye, huno hapa paisige'a afite'apae'mo mani lusi kava huno apakafu kisiya kote'mo emi o'megae, huno ha pai'nigeno

29 Emalehamu'a, Moses'e'a avo'mo kae male'niya ge'e Gotitegati gemo alini e'a ae'a hakalo hu'a hapa nepaiya vaya'mogi avo'mo kae male'naya ge'e'mo hane'niyanage'a afa'a afigae, huno ha pai'nigeno'ae'mo,

30 Ha'ao, nagingomo, o'afigaya'mofe'mo mago fali'nisiya vekamo'mo he tinuno hapa

paisige'apaekemo afite'a apaipamo ali'a afe legae, huno ha paingeno'ae'mo,

³¹ Mosese'a avo'mo kae male'niya ge'e Gotite-gati gemo alini e'a ae'a hakalo hu'a hapa ne-paiya vaya'mogi avo'mo kae male'naya ge'e'mo o'afisayana mago fali'nisiya vekamo'a he tinuno hapa paisiya gemo o'afigae, huno ha paingiye, huno Yesu'a hapa paingiye.

17

*Apayate ne'aliya kavafe'mo hu'niya gemae
(Mt 18:6-7,21-22; Mk 9:42)*

¹ Yesu'a ge'amo ne'afiya vaya'aife'mo, Vaya'mo apayate aligaya'monanafa apayate alisaya vaya'mo vaehae, hu'na, lusi hanageke ya'mo aligae.

² Lusi hanageke ya'mo aligaya'monanafa mago vekamo'a ani agufa aise mafa'nemo'a hosu kava'mo hisiyafe'mo hogoteno ayate'mo o'ali'nisige'apae'mo atafau'a alopa yafate'mo nofi aete'a lugo'afi'mo aete'a alini u'a solovala anipi'mo yaga au'a atalesageno'ae'mo aise hanageke ya'mo aligiye.

³ Lapakaitapile'mo alagepa hutapa yagaitapa lapateyo. Konagakamo'mo kagaetegamo hosu kava'mo hu'nisigekae'mo hosu kava'mo hu'nane, huka ge hauvo. Aipamo alino afe lesigekae'mo hosu kava'amo alika atalo.

⁴ Konagakamo'mo magoke felugamo seveni'a afina'mo kagaetegamo hosu kava'mo huteno seveni'a afina'mo eno'ae'mo, kagaetegamo hosu kava'mo hu'novanage'na mago'e hu'na ani agufa

hosu kava'mo osuguve, huno hisigekae'mo hosu
kava'amo alika atalo, huno hapa pai'nige'a

⁵ apa vaya'amogi, lagesa afita fatago hu'nona
kavatile'mo mago'e huka alika ko sika lato, hu'a
ha pai'nageno

⁶ Ala kava ne'mo'a, lapakesa afitapa
fatago hu'nisaya kava'mo aise avina yakana
huno hane'nisiyana mago yosae'mo, kagae'e
hafuyaka'e'mo aika vakaika lamika anipi'mo
halate hago, hutapa hisageno'ae'mo getapimo
afa'a afigiye, huno hapa pai'niye.

*Ali'ya'mo ne'aliya vaya'aife'mo apava gemo
hu'niya gemae*

⁷ Lapakaepati'mo kayo kayo vekatapimo'a
mopafi'mo ai'yumo ai'nisifi sipisipile'mo ya-
gaino apate'nisifi huno mai'neno esigekae'mo,
malage huka haikeka hil'yalamute'mo mai'neka
ne'ya'mo no, huka ha paigapiye.

⁸ Ha'ao, ani gemo osugana'monanafa hogoteka
ne'ya'nimo kaeka hatika nate'neka ali'ya'mo al-
isana kukenakamo alika vaili'neka ne'ya'nimo
alinikeka namiyo. Namige'na netesugeka ka-
gaemo henaga'amo negane, huka ha paigane.

⁹ Ge'amo akame nehiya'mofe'mo kahao ke
hove, huno hugifiye. Ha'ao.

¹⁰ Ani kava'mo hutapa muki gemo Goti'a lapa
pai'niya ge'amo afitetapae'mo akame hutetapa
ani gemo hutapae'mo, ali'ya'mo ne'aluna
vaya'age'mo mai'none. Alagepa kava'mo afa'a
osu'nona'monanafa ali'yatigeke'mo ali'none,
hutapa hiyo, huno hapa pai'niye.

*Yesu'a teni'a vaya'mo lepalosi ya'mo
hapau'niya vaya'mo alino alagepa huno
apate'niya gemae*

¹¹ Yesu'a Yulusalemu taonifi'mo ugefe'mo Samaliya ko'mo hanete Galeliya ko'mo hanete hutegeno folagapi hane'niya kate'mo uno

¹² mago taonifi'mo haino falegefe'mo nehige'apae'mo teni'a lepalosi vaya'mo e'a fotu hugefe'mo muga afagi'ale'mo e'a he ti'a mai'ne'apae'mo

¹³ alopa geleti'mo, Yesuvo, Ala kava nene, kahau huka lato, hu'a ha pai'nageno

¹⁴ Yesu'a apaketeno'ae'mo, utapa mono hu'a ne'apataya vaya'aina lapakufamo alita apave liyo, huno hapa pai'nige'apae'mo kategamo ne'vageno'ae'mo apakufalafa'mo alino hamale'niye.

¹⁵ Ani vayapati'mo mago vekamo'a alino agufalegamo ageyana agufalafa'mo alino hamale'nigeno ageteno'ae'mo aino atagi neno ne'eno'ae'mo alopa gefati'mo Goti agi'ale'mo alino asaga hulino eno

¹⁶ Yesu aiyafi'mo ago'ya faiteno hao ke he'niye. Ani vekamo Samaliya kotega vekae.

¹⁷ Yesu'a ani vekamo ageteno'ae'mo, teni'a vaya'mo ali'na alagepa hu'na apate'novana naeni'a vaya'mo haiya'alega mai'nae.

¹⁸ Na kava higeno'ae'mo mani magoke alu nofi vekamo'a Goti agi'ale'mo alino asaga huno ate-siyafe'mo e'niye, huno hapa paiteno agaefe'mo,

¹⁹ kagesa afika fatago hu'nana kavakamo'mo alino alagepa huno kate'niyanagi he tika afa'a

uvo, huno ha pai'niye.

*Goti'a yagaino ne'apateya kavafe'mo ava gemo
hu'niya gemae*

(Mt 24:23-28,37-41)

20 Mago Falasi vaya'mogimo Yesufe'mo, hainu afina'mo Goti'a yagaino apatesiya kava'mo afole aigiye, hu'a afi ge'nageno'ae'mo, Goti'a yagaino apatesiya kava'mo afole aisiya'mo'mo muki vaya'mogimo apaulagafati'mo o'agegaae.

21 Vaya'mogi, manile afole ai'niye, hu'a osuge, mugalega afole ai'niye, hu'a osuge hu'a osugae. Afiyo, Goti'a vaya'ai apaipafi'mo yagaino ne'apate, huno hapa pai'niye.

22 Ge'amo ne'afiya vaya'aife'mo, henaga'amo lapakaemo, Vemo Mafa'nemo aise afina'mo agesunafe'mo nehune, hutapa hugayana o'nagegaae.

23 Mago vaya'mogi lapakaefe'mo, mugalegamo utapa ageyo, hu'a lapa paige, manile etapa ageyo, hu'a lapa paige hisagetapae'mo ge'apimo afite-tapa utapa apakame osiyo.

24 Alino alave alave nehigeno'ae'mo muki koku'nate'mo aeno ha lege'apae'mo muki vaya'mogi ne'agaya kava huno Vemo Mafa'nemo eminesige'a agegaae.

25 Eminegaiya'monanafa hogoteno lusi agafu kisiya ya'mo ne'alisiige'apae'mo hemeni afina'mo mai'naya vaya'mogimo apakame'yamo amigae.

26 Noa'a mai'niya afina'mo haiya agufa kava'mo hu'a mai'nafi Vemo Mafa'nemo afina'e'mo ani agufa kavake'mo hu'a maigae.

27 Ne'ya'mo nege ani'mo nege a'mo alige a'mafa'nemo lagauli'a uge hume hume ne'ageno'ae'mo Noa'a sipifi'mo haino mai'nigeno'ae'mo ani'mo heteno muki vaya'aina ago aeno apati kae'niye.

28 Ani kava hu'a Loti'a mai'niya afina'mo ne'ya'mo nege ani'mo nege mago ya'mo miya faige maketi huge hoyamo vaige no kige hume hume ne'ageno'ae'mo

29 Loti'a Sotomi taonifati'mo ataleno ne'vigeno'ae'mo ani afina'mo ata'e ata neleya yafa'e'mo ko aigekana huno koku'napati'mo emineno muki vaya'mo apaleno apasaga li'niye.

30 Ani agufa kavake'mo hu'a mai'nisageno Vemo Mafa'nemo afole aigiye.

31 Ani afina'mo kumatega mai'nisaya vaya'mogi no'apifati'mo kagemi ya'apimo alisayafe'mo fale'a ohaiyo. Hoyalega mai'nisaya vaya'mogi no'apilega halate ai'a atagi ne'a o'viyo.

32 Lapakaemo Loti a'a'mo'mo hu'niya kavafe'mo lapakesa afitapa ho hiyo.

33 Ina lagimo ma mopafi'mo alagepa hu'a maige maige hu'a maisaya kavate'mo yagai'a ne'atesafigeno alagepa hu'a ne'maisaya kava'apimo hano hugiya'monanafa ina lagimo alagepa hu'a ne'maisaya kava'apimo atale'nisafige'a alagepa hu'a maisaya kava'apimo aligae.

34 Nagaemo lapa pai'nae'mo, ani hani'ilagamo lole vekala'mo magoke hipale'mo lokae'ana havae'nisa'apati'mo mago vekamo avaleli'a ute'a mago vekamo ategae.

³⁵ Lole atala'mo magokepi lokae'ana ali'ya'mo ne'alisa'apati'mo mago a kanomo avaleli'a ute'a mago a kanomo ategae.

³⁶ Lole vekala'mo hoyafi'mo lokae'ana mai'nisa'apati'mo mago vekamo avaleli'a ute'a mago vekamo ategae, huno hapa pai'nige'apae'mo,

³⁷ Ala kava nene, haiya'alegamo ani agufa kava'mo afole aigiye, hu'a afi ge'nageno'ae'mo, afu anaga'mo kefa'apimo hane'niya yategamo hakiki anaga'mo haleli e'a ali'a anupa hu'a ne'maiye, huno hapa pai'niye.

18

Kogu a'e agoti gemo ne'afiya veka'efe'mo anava gemo hu'niya gemae

¹ Agaemo vaya'mogimo muki afina'mo nunumu'mo hisaya kavafe'mo alaga'mo hapaesige'a o'atalesaya kavafe'mo ani agufa aeno kalafefa gemo huno hapa pai'niye.

² Agaemo, mago agoti gemo ne'afiya vekamo mago taonifi'mo mai'neno Gotife'mo koli osuge muki vaya'aife'mo koli osuge huno mai'niye.

³ Mai'nigeno'ae'mo ani taonifi'mo mago kogu a kanomo'mo muki afina'mo ani vekalegamo uno ha paino'ae'mo, kame huno ne'nateya vekamo'a nagaetegamo hosu kava'mo nehigi alika fako huka la'ato, huno ha paige ha paige huno mai'niye.

⁴ Hogoteno ha o'maeno afa'a mai'niyana henaga'amo aipafi'mo agesa afino'ae'mo,

Gotife'mo koli osuge vaya'aife'mo koli osuge hu'nova'monanafa

⁵ mani kogu a kanomo'a lusi kava huno alaga ne'nahaeya agufa gemo nehiyanage'na afa'a ali'na fako hu'na ategauve. Ali'na fako hu'na o'atesuvana muki afina'mo ege ege huno maisigeno mago'e huno lusi alaga'mo nahae-gaiye, huno agesa afi'niye.

⁶ Ala kava ne'mo'a, hosu vekamo'a agoti gemo ne'afisiya vekamo ge'amo afiyo.

⁷ Got'i'a lekana paino apate'niya vaya'mogi muki feluga'a'e hani'ilaga'a'e'mo aukaya hu'a ge huge huge nehisageno'ae'mo ani kava'mo huno afiteno alino fako huno apateteno afa'a hapa o'maesifiye. Yatala afina'mo apakava maisiyana afa'a hapa maegaiye.

⁸ Lama gemo lapa nepauve, malage huno alino fako huno apateteno hapa maegaiya'monanafa Vemo Mafa'nemo emineno kahauya huno apakesa afi'a fatago nehaya vaya'mo apakesifiye, huno hapa pai'niye.

Falasi veka'e takesi monimo ne'aliya veka'efe'mo anava gemo hu'niya gemae

⁹ Mago vaya'mogi Gotife'mo apakesa o'afi'a apakai'apieke'mo apakesa afi'apae'mo, lagaemo alagepa vaya'mo mai'nonanageta lagaitimo laha maegauna'monanafa mago alu vaya'mo afa'a ina agufa vaya'mo mai'nae, hu'a nehaya vaya'aife'mo Yesu'a ina gemo aeno kalafefa gemo huno hapa pai'niye.

¹⁰ Lole vekala'moganimo nunumu'mo hisa'afe'mo Yu vaya'ai alopa mono nopi'mo

hai'na'ae. Mago vekamo Falasi vekamo maigeno alu vekamo takesi moni ne'aliya vekamo mai'niye.

¹¹ Falasi vekamo'mo he tino mai'neno agai'ae'mo nunumu'mo hu'niye. Nunumu'mo huno'ae'mo, Gotiyo, muki alu vayakana hu'na o'mai'nova'mofe'mo kahao ke nehove. Mago kanale kava'mo osuge aigofe gemo hute'a kumaya'mo alige kumai kava'mo huge nehaya vayakana hu'na o'mai'nove. Ani takesi monimo ne'aliya vekagana hu'na o'mai'nove.

¹² Nagaemo muki sale'ae sale'ae'mo ne'ya'mo nete'na lole afina'mo o'ne'na mo si'nove. Nagaemo muki ali'nova yapati'mo naeni'a ya'mo alite'na magoke ya'mo nekamuve, huno nunumu'mo hu'niye.

¹³ Hu'niya'monanafa takesi monimo ne'aliya vekamo afagi'ale'mo he tino mai'neno alino maku huno o'age'neno haifi'yale'mo ne'amagino'ae'mo, Gotiyo, alagi hosu vekamo mai'novanagi kaipamo lanitani huka nateteka kahau huka nato, huno nunumu'mo hu'niye.

¹⁴ Lapa nepauve, Goti'a takesi moni ne'aliya vekae'mo, naulagale'mo fatago vekamo mai'nane, huno ha pai'nigeno no'alegamo uno fatago vekamo mai'niya'monanafa alu vekamo mago ya'mo o'alino afa'a u'niye. Goti'a muki vaya'mogimo apakai'api apaki'apile'mo ali'a asaga hu'a ne'atesaya vaya'ai apaki'apile'mo alino afepi apategaiya'monanafa Goti'a apakai'api apaki'apile'mo ali'a afepi ne'atesaya vaya'ai apaki'apile'mo alino asaga huno apategaiye, huno hapa pai'niye.

*Yesu'a asago mafa'ne anaga'aife'mo Goti'a
lapa maeno, huno hu'niya gemae
(Mt 19:13-15; Mk 10:13-16)*

¹⁵ Yesu'a asago mafa'ne anaga'ai apakufale'mo aya'mo malesiyafe'mo apavaleli'a ne'age'apae'mo ge'amo ne'afiya vaya'mogi apakete'apae'mo ge hapau'nae.

¹⁶ Ge hapau'naya'monanafa Yesu'a aise mafa'ne'aife'mo, nagaetegamo eyo, huno huteno, ka akanitapa o'apatetapa afa'a apatalege'apao nagaetegamo o'meyo, hutapa osiyo. Goti'a yagaino ne'apateya kegi'yafi'mo ani agufa mafa'negana vaya'mo hai'a maigae.

¹⁷ Lama gemo lapa nepauve, Vaya'mogi Goti'a yagaino ne'apateya ya'mo aise mafa'nemogi ne'aliya kava hu'a no'alisyhana Goti'a yagaino ne'apateya kegi'yafi'mo afa'a fale'a ohaigae, huno hapa pai'niye.

*Lusi kagemi ya'amo hane'niya vekamo'mo
Yesutegamo e'niya gemae
(Mt 19:16-30; Mk 10:17-31)*

¹⁸ Mago yagaino ne'apateya vekamo'a Yesufe'mo, alagepa tisao, alagepa hu'na maige maige hu'na maisuva ya'mo alisuvafe'mo na agufa kava'mo hisuve, huno afi ge'nigeno'ae'mo,

¹⁹ na kava higekae'mo nagaefe'mo alagepa tisao, huka nehane. Ma mopafi vayapati'mo mago alagepa vaya'mo o'mai'nafa Gotike'mo magoke'age'mo alagepa vekamo mai'niye.

²⁰ Goti ke'aepa ge'amo ago afi'nane, kumai kava'mo osuvo, vaya'mo ohapaeyo, kumaya'mo o'aliyo, aigofe gemo osuvo,

*itaka'afokala'mogani anaiyafi'mo mai'neka
ge'animo afiyo,*

huno ha pai'nigeno'ae'mo,

²¹ mafa'ne mai'nova afinateti'mo muki ani
ke'aepa gemo akame hume hume e'na
hemeni'e'mo mai'nove, huno ha pai'nigeno

²² Yesu'a ani gemo afiteno'ae'mo, magoke
kava'atokamo aeka aga se'nane. Muki kagemi
yakamo alika maketi huge'a miya faitesageka
alisana monimo alika fako huka kagemi
ya'apimo o'male'nisaya vaya'aina apamigeno'ao
alagepa yakamo koku'napi'mo haneno. Ani
kava'mo hutekae'mo eka nakame huvo, huno ha
pai'nigeno

²³ ani gemo afiteno'ae'mo lusi kagemi ya'amo
hane'niya'mofe'mo lusi kava huno aipamo'mo
kana hu'nigeno

²⁴ hosu augosamo kali'nigeno Yesu'a
ageteno'ae'mo,

²⁵ kamo afugefamo'mo nekaya kapi'mo faleno
haisiyafe'mo aise'amo lokiya vai'niya agufa
kava'mo hane'niya'monanafa mago kagemi
ya'e vekamo'mo Goti'a yagaino ne'apateya
kegi'yafi'mo faleno haisiya kava'mo'a mago'e
huno lusi lokiya vai'niya kava'mo hane'niye,
huno ha pai'nige'a

²⁶ afite'apae'mo, ina lagimo maige maige
hu'a maisaya ya'mo afa'a aligae, hu'a afi
ge'nageno'ae'mo,

²⁷ vaya'mogimo alagi osisaya agufa kava'mo
Goti'a afa'a hugiye, huno hapa pai'nigeno

²⁸ Pita'a, afiyo, lagaemo muki yatimo ago ataleta
eta kakame nehune, huno ha pai'nigeno'ae'mo,

²⁹ lama gemo lapa nepauve, muki vaya'mogi Goti'a yagaino ne'apateya kavatefe'mo no'apimofi a'ne'apimofi konaga'apimogimofi ita'api afo'apimogimofi mafa'ne'apimofi hu'a apatale'a e'a mai'nisaya vaya'mo

³⁰ ma mopafi mai'nageno'ae'mo Goti'a lusi kava huno mago'e ya'mo fiku ne'apamiyanganeno henaga'amo afole aisiya afina'mo alagepa hu'a maige maige hu'a maigae, huno hapa pai'niye.

*Yesu'a napa tali afina'mo, falite'na he tiguve,
huno hapa pai'niya gemae
(Mt 20:17-19; Mk 10:32-34)*

³¹ Yesu'a tuolofu'a vaya'mo apaote apavalelino uno'ae'mo, afiyo, Yulusalemu taonifi'mo ne'visunageno'ae'mo akeya'vilaga Gotitegati gemo alini e'a ae'a hakalo hu'a hapa nepaiya vaya'mogimo Vemo Mafa'nee'mo ava gemo avo'mo kae male'naya gemo afole aigiye.

³² Avaleli u'a alu vaya'ai apayapi'mo apamisage'apae'mo hosu kigi hu'a ategē hu'a faipa hu'a ategē apavenatu'ha'mo he'a ategē

³³ nofi kayoteti'mo amagige hute'a kamiti amagisageno faliteno lole'e mago'e afina'mo utesigeno halate he tigiye, huno hapa pai'nige'apae'mo

³⁴ afi'a aeto osu'nae. Ani gemo aepa'amo afi'a aeto osisaya agufa gemo fala ki'niya gemo hane'niya'mofe'mo alagepa hu'a o'afi'nae.

*Yesu'a aulagamo ali hu'niya vekamo alino
ayakeno ate'niya gemae
(Mt 20:29-34; Mk 10:46-52)*

35 Yesu'a Yeliko taonimo haopale'mo ne'egeno'ae'mo mago aulaga ali hu'niya vekamo ka agi'nale'mo mai'neno'ae'mo muki vaya'aife'mo monie'mo aukaya huge huge huno mai'niye.

36 Asole vaya'mo e'a ai'a aga se'a ute ute hu'nageno apaiya gemo afiteno'ae'mo, na agufa kava'mo nehae, huno apafi ge'nige'apae'mo,

37 Yesu'a Nasalasa kotega vekamo ne'e, hu'a ha pai'nageno afiteno'ae'mo

38 alopa gefati'mo ge huno'ae'mo, Nevini'a ala kini vekamo aginagomo Yesuo, kahau huka nato, huno ge hu'nige'a

39 hogote'a e'naya vaya'mogimo, ge osuka afa'a maiyo, hu'a ge hau'naya'monanafa mago'e huno ge huno'ae'mo, Nevini'a ala kini vekamo aginagomo, kahau huka nato, huno ge hu'nigeno

40 Yesu'a eno he tino mai'neno'ae'mo, avaleli-tapa eyo, huno hapa pai'nige'apae'mo avaleli'a e'nageno'ae'mo,

41 kagaemo na kava hu'na katesuvafe'mo nehane, huno afi ge'nigeno'ae'mo, Ala kava nene, naulaga'nimo alika ayakeka nato, huno ha pai'nigeno

42 Yesu'a, kaulagamo afa ageka ayako. Nagaefe'mo kagesa afika fatago hu'nana kavakamo'a alino alagepa huno kate'niye, huno ha pai'nigeno

43 malage huno aulagamo ageno ayaketeno akame huno ne'uno'ae'mo Goti agi'ale'mo alino asaga hume asaga hume u'nige'a agete'apae'mo muki vaya'amogimo Goti agi'ale'mo ali'a asaga hu'a ate'nae.

19

Sakiyasife'mo ava gemo hu'niya gemaе

¹ Yeliko taonifi'mo uno ava'yi huteno ne'vigeno'ae'mo

² mago vekamo agi'amo Sakiyasi'a takesi monimo ne'aliya vaya'aite'mo yagaino ne'apateya vekamo lusi kagemi ya'amo hane'niya vekamo mai'niye.

³ Agaemo haiya agufa vekamofi huno agesiyafe'mo hu'niyana aupa vekamo mai'niya'mofe'mo asole vaya'mogi ae'a akani'nageno'ae'mo o'age'niye.

⁴ O'ageno'ae'mo aeno apaka seno nagu nagu huno ne'uno'ae'mo mani kateke'mo egaiyanage'na agegauve, huno agesa afiteno mago yosafi'mo haino mai'neno agesiyafe'mo agava mai'niye.

⁵ Yesu'a ani mai'niya yate'mo eno he tino mai'neno alino maku huno agetenoe'ae'mo, Sakiyasiyo, malage huka emikeno. Hemenimo kagae nopi'mo uta'a maigu'ae, huno ha pa'i'nigeno

⁶ malage huno emineno amogaga aiteno avalelino uno no'afi'mo alino falu fala huno ate'niye.

⁷ Ani kava'mo agete'apae'mo, hosu vekamo nopi'mo hai'niye, hu'a hute'a hagaluhagalu hu'a ge ne'nae.

⁸ Sakiyasi'a vaya'ai apaulagale'mo he tino mai'neno'ae'mo, Ala kava nene, ago, kagemi ya'nimo folagapati'mo ali'na fako hu'na kagemi ya'apimo ohane'nisiya vaya'aina apamite'na

mago vaya'aife'mo aigofe gemo hute'na kumaya'mo ali'nisuvana fo'a afina'mo ali'na fako hu'na anona'apilefe'mo apamite apamite hu'na ne'apamuve, huno ha pai'nigeno

⁹ Yesu'a, Emalehamu aginago vekamo mai'niya'mofe'mo ani afina'mo mani afamo anaga'ai apakufamo ago ali'na kat'i'na apate'nove.

¹⁰ Vemo Mafa'nemo'a lageso hu'naya vaya'mo kahauya huno apaketeno apakufamo alino katino apatesiyafe'mo e'niya'mofe'mo ani kava'mo ago afole ai'niye, huno hapa pai'niye.

Monimo alino apami'niya kavafe'mo aeno kalafefa gemo hu'niya gemae

(Mt 25:14-30)

¹¹ Ani gemo aftageno'ae'mo Yulusalemu taoni haopale'mo ago uno ava'yi hu'niya'mofe'mo hemenitomo Goti'a yagaino ne'apateya kava'mo ago afole aigiye, hu'a apakesa afi'naya'mofe'mo Yesu'a ina gemo aeno kalafefa gemo huno hapa pai'niye.

¹² Mago yagaino ne'apateya nofi vayapati vekamo'a, Ala kini vekamo afagi kotega mai'niyategamo visugeno lekana paino natesige'na halate ai'na atagi ne'na e'na ala kini vekamo maiguve, huno agesa afi'niye.

¹³ Agaemo teni'a vaya'mo ali'ya'amo ne'aliya vaya'aife'mo ge hu'nige'a e'nageno'ae'mo magoke magoke monimo alino fako huno apamite apamite huno apamiteno'ae'mo, mani monileti'mo ali'ya'mo aligeno'ao akamelegati'mo mago'e monimo afole aino.

Ali'ya'mo alime alime ne'vige'na eno, huno hapa
pai'niye.

¹⁴ Hapa paiteno u'niya'monanafa
vaya'amogimo hosu apaipamo kali'a
atete'apae'mo mago vaya'mo apa'mo ali'a
apate'nage'a u'a Ala kini vekae'mo, ani
vekamo'mo yagaino latesiyafe'mo olahau'niye,
hu'a ha pai'nae.

¹⁵ Ha pai'naya'monanafa Ala kini vekamo'a
ge'apimo o'afino ala'apimo yagaino apatesiya
vekae, huno huteno lekana paino ate'nigeno
aino atagi neno eno hogoteno apamiteno
u'niya monileti'mo akamelega'amo na magi
monimo afole ai'nifi huno agesiyafe'mo muki
vaya'aife'mo ge hu'niye.

¹⁶ Mago vekamo hogoteno eno'ae'mo, Ala kava
nene, magoke monimo nami'nana monileti'mo
akamelega'amo teni'a monimo ali'nove, huno ha
pai'nigeno'ae'mo,

¹⁷ alagepa huka ali'ya'nimo ali'nane. Aise
yate'mo alagepa huka yagai'nana'mofe'mo
teni'a taonile'mo yagaisanafe'mo lekana pai'na
kate'nove, huno ha paitegeno

¹⁸ agae akamelegamo mago vekamo'a eno,
Ala kava nene, magoke nami'nana monileti'mo
akamelega'amo monimo faefu'amo ali'nove,
huno ha pai'nigeno'ae'mo,

¹⁹ faefu'a taonile'mo yagaisanafe'mo lekana
pai'na kate'nove, huno ha paitegeno

²⁰ anile mago vekamo'a eno, Ala kava
nene, nami'nana monimo afa'a ali'nove.
Hanipausifi'mo ai'na fala ki'na ali kate'nove.

²¹ Kagaemo lokiya kaipa vekamo mai'neka

mago vaya'mogi male'naya ya'mo alige
 mago vaya'mogi vai male'naya hoyafati'mo
 alige nehana'mofe'mo kagaefe'mo kolikamo
 hute'nae'mo fala ki'na ali'nove, huno ha
 pai'nigeno'ae'mo,

²² kagaemo hosu alilya'mo ali'nane. Kagaemo
 na ha pa'i'nana ge kaleti'mo agoti hu'na kate-
 gauve. Ago nage'nanana lokiya naipa vekamo
 mai'ne'na mago vaya'mogi male'naya ya'mo
 alige mago vaya'mogi hoyafati'mo alige hu'na
 mai'nogeka nage'nane.

²³ Nage'nana'mofe'mo na kava higeka
 moni'nimo monimo ne'malaya nopi'mo
 o'male'nane. Male'nanesinana akamelagati'mo
 mago'e monimo aluvesine, huno ha paiteno

²⁴ he ti'a mai'naya vaya'aife'mo, moni'amo
 alinita etapa teni'a monimo ali'niya vekamo
 amiyo, huno hapa pa'i'nige'apae'mo,

²⁵ Ala kava nene, teni'a monimo ago ali'niye,
 hu'a ha pa'i'nageno'ae'mo,

²⁶ lapa nepauve, ali'nisaya vaya'aina mago'e
 hu'na ali'na apamiguve. O'ali'nisaya vaya'ai
 apayapati'mo hapa falegauve, huno hapa pait-
 eno'ae'mo,

²⁷ inagi kame vaya'nimo agaemo yagaino late-
 siyafe'mo olahau'niye, hu'a hu'naya vaya'mo
 apavalelita etapa naulagale'mo kamiti apam-
 agiyo, huno hapa pa'i'niye, huno Yesu'a hapa
 pa'i'niye.

*Yesu'a Yulusalemu kotegamo ne'vige'apae'mo,
 ala kini vekae, hu'a hu'naya gemae*

(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Yo 12:12-19)

²⁸ Ani gemo hapa paiteno'ae'mo hogoteno Yulusalemu taoniflagamo ne'vaya kate'mo uno

²⁹ Metapesi taoni'e Metani taoni'e'mo hane'niya avemo agi'amo Alifi'aepa ave aiyafi'mo hane'niya kote'mo uno ava'y'i huteno ge'amo ne'afi'a vekala'anife'mo,

³⁰ lanaulagale'mo hane'niya taonifi'ina utana hai'ao. Utana ava'y'i hutetanae'mo agesa'ana mago aikeli hosimo ae'a ate'nisaya hosile'mo mago vekamo'a mai'neno alinitata osu'niya hosimo mai'nisigetana agetetanae'mo hatu maetana avalelitana e'ao.

³¹⁻³² Mago vekamo'a, na agufa kava hisa'afe'mo hatu maetana ne'ata'ae, huno lanafi gesigetanae'mo, Ala kava ne'mo'a ali'ya'amo alisiyafe'mo higeta'aene, hutana ha pail'ao, huno hana paiteno alino anate'nige'ana u'ana hana pail'niya kava'mo huno mai'nige'ana age'na'ae.

³³ Aikeli hosimo nofi'amo hatu mae'ana ne'ata'age'apae'mo hosimo afo'amogimo, na agufa kava'mo hisa'afe'mo hatu maetana ne'ata'ae, hu'a anafi ge'hage'anae'mo

³⁴ Ala kava ne'mo'a ali'ya'amo alisiyafe'mo higeta'aene, hu'ana hapa paite'ana

³⁵ Yesutegamo avaleli'ana e'na'ae. Kukena'animo asagi'ana aikeli hosile'mo yakai male'ne'ana Yesu'mo asaga hu'ana fai'ana ate'na'ageno

³⁶ mai'neno alinino ne'vige'apae'mo visiya kate'mo kukena'apimo asagi'a yakai'a ateme ateme u'nae.

³⁷ Yulusalemu haopalega Alifi'aepa aveleti'mo uno lamigefe nehige'apae'mo muki vaya'mo

ge'amo ne'afiya vaya'amogi aepa fai'a apamo-gaga aite'a himamu'leti'mo no'agaya agufa aune kava'mo hu'nige'a age'naya'mofe'mo alopa gefati'mo hute'a Goti agi'ale'mo ali'a asaga hume hume u'nae.

³⁸ Apakaemo,

Ala kava ne'mo agi'alefe'mo ne'eyanagi ha maeno. Goti'a lagaefe'mo aipamo'mo falu hino. Goti'a hogote vekamo anaga vekamo agi'ale'mo alitapa asaga hiyo,
hu'a huge huge hu'a mai'nae.

³⁹ Mago Falasi vaya'mo asole vaya'e'mo magokepi lokae'a u'naya vaya'mogimo, Tisao, gekamo ne'afiya vaya'aife'mo, ge osiyo, huka hapa paiyo, hu'a ha pai'nageno'ae'mo,

⁴⁰ lapa nepauve, ge osu'a afa'a maisayana yafa'mo'a age aigiye, huno hapa pai'niye.

*Yesu'a Yulusalemu taonifi'mo mai'naya
vaya'aife'mo avi'ya'mo hu'niya gemae*

⁴¹ Yulusalemu taonifi'mo uno ava'yi nehuno avi'ya huno'ae'mo,

⁴² Yulusalemu vaya'mogitapae, Lapakaemo Goti'a alino nanu aeno lapatesigetapa visaya ka'mo agesayafe'mo nahau'niya'monanafa aeno ati kaeno lapate'niyanagetapa afa'a o'agegae.

⁴³ Henaga'amo mago afina'mo afole aisige'apae'mo kame vayatapimogi e'a mopamo kafili u'a muki lapaune hetapa visaya kate'mo male'a akani malegaae.

⁴⁴ E'a ae'a halagape vaitalesageno mago yafate'mo akalo hu'a male'naya yafa'mo'a alu yafate'mo ohane'nisiya yafa'e vaya'e'mo

ali'a mopafi'mo yaga au'a atalegae. Goti'a lapa maesiyafe'mo emine'niyana agetapa aeto osu'naya'mofe'mo kame vayatapimo egae, huno hapa pai'niye.

*Yesu'a alopa mono nopi'mo maketi ne'malaya
vaya'mo alino hapafaino apatale'niya gemae*
(Mt 21:12-17; Mk 11:15-19; Yo 2:13-22)

⁴⁵ Agaemo Yu vaya'ai alopa mono nopi'mo haino aepa faino maketi ne'malaya vaya'mo alino hapafaino apatale'niye.

⁴⁶ Agaemo, avo'mo kae male'niya gemo'a huno'ae'mo, no'nie'mo, nunumu'mo nehaya none, hu'a hugae, huno avo'mo kae male'niya'monanafa lapakaemo kumaya vaya'mo e'a fala ki'a ne'maiya none, hutapa alita hamaletapa ate'nae, huno hapa pai'niye.

⁴⁷ Muki afina'mo mono nopi'mo alino apaya malege malege huno mai'nige'apae'mo mono hu'a ne'apataya vaya'aite'mo yagai'a ne'apataya vayanagi ke'aepa gemo avo'mo kae'a ali'a apaya ne'malaya vayanagi ala apaki vayanagi hu'a haesaya kafe'mo kahauya hu'a mai'nae.

⁴⁸ Hu'naya'monanafa muki afa vaya'mogi'e'mo ge'amo afisayafe'mo hapau'niya'mofe'mo haesaya ka'mo o'age'nae.

20

*Yesufe'mo, ina la'mo, yagaika apatesana vekae,
huno lekana paino kate'niye, hu'a afi ge'naya
gemae*

(Mt 21:23-27; Mk 11:27-33)

¹ Mago afina'mo Yesu'a Yu vaya'ai alopa mono nopi'mo haino alagepa faigoko gemo alino apaya ne'malege'apae'mo mono hu'a ne'apataya vaya'aite'mo yagai'a ne'apataya vayanagi ke'aepa gemo avo'mo kae'a ali'a apaya ne'malaya vayanagi vayatama vayanagi hu'a e'a,

² haiya agufa alagena yakamo yagaika apatesana ya'mo ali'nekae'mo mani kava'mo ne-hane. Ina la'mo mani kava'mo huvo, huno kaha pai'niye, hu'a afi ge'nageno'ae'mo,

³ inage'na nagae'e'mo mago gemo lapafi gesug-etapae'mo na ha paio.

⁴ Yoni'a ani'mo faleno apatesiyafe'mo Goti'a lekana paino ate'nifi vaya'mogi lekana pai'a ate'nae, huno apafi ge'nige'apae'mo

⁵ apakai'apimo ge huge afige hu'apae'mo, ge'ale'mo na agufa ge huta ha paisune. Goti'a lekana paino ate'niye, huta hisunana na kava hidgetapa ge'ae'mo lapakesa afitapa fatago osu'nae, huno laha paigiye.

⁶ Vaya'mogi lekana pai'a ate'nae, huta hisunana afa vaya'mogimo yafa kayoteti'mo lamagigae. Yoni'mo Gotitegati gemo alinino eno aeno hakalo huno hapa nepaiya vekae, hu'a apakesa ne'afiya'mofe'mae, hu'a hute'a

⁷ ge'ale'mo ae'a atagaina hu'a ha pai'apae'mo, o'afi'none, hu'a ha pai'nageno'ae'mo,

⁸ na ha opai'naya'mofe'mo haiya agufa alagena ya'mo yagai'a ne'apataya vaya'mogi ne'aliya agufa alagena ya'mo ali'ne'nae'mo mani kava'mo nehufi hu'na lapa opaiguve, huno hapa pai'niye.

Hosu vaya'mogimo hoyale'mo ne'yagaiya

*kavafe'mo aeno kalafefa gemo hu'niya gemae
(Mt 21:33-46; Mk 12:1-12)*

⁹ Yesu'a aepa faino aeno kalafefa gemo huno hapa paino'ae'mo, mago vekamo'a nofi hoyamo vai maleteno mago vaya'mogi yagai'a atesageno nofi alagamo afu lesigeno agaemo mago nofi alaga'amo alisige'apae'mo apakaemo mago nofi alaga'amo alisayafe'mo apavaleno apateteno afagi kotegamo uno yatala afina'mo mai'niye.

¹⁰ Nofi alagamo ago afu le'nigeno'ae'mo agaemo mago nofi alagamo alisiyafe'mo ali'ya'amo ne'aliya vekamo alino ate'nigeno u'niye. U'nige'apae'mo hoyo'ale'mo ne'yagaiya vaya'mogimo atafau'a amagite'apae'mo, afa'a ataleka uvo, hu'a ha pai'nageno o'alino afa'a ataleno e'niye.

¹¹ Agaemo alu vekamo ali'ya'amo ne'aliya vekamo alino ate'nigeno u'niyana ani agufa kava'mo hu'a amagite'a agaetegamo osisaya agufa kava'mo hute'a ali'a atalageno o'alino afa'a e'niye.

¹² Halate mago alu vekamo alino ate'nigeno u'nige'apae'mo lusi kava hu'a amagi'nageno kola'amo'mo hu'nige'a malaga alini u'a yaga au'a atale'nae.

¹³ Hoyamo afo'amo'mo, nagaemo na kava hisuve. Nahau nayamopafi'mo nahau'niya mafa'ne'nimo ali'na atesugeno visige'apae'mo ge'amo afa'a afigae, huno agesa afi'niye.

¹⁴ Hu'niya'monanafa hoyo'ale'mo ne'yagaiya vaya'mogi mafa'ne'amo e'nige'a agete'apae'mo apakai'apimo ge huge afige hu'apae'mo, ani

vekamo'mo afo'amo ya'mo aligiya'mofe'mo am-agigetao muki ya'amo lagaemo aligunanagi, hu'a hute'a

¹⁵ asagauli u'a malaga atale'ne'a kamiti amagi'nae. Hoyamo afo'amo'mo apakaetegamo na agufa kava'mo hugiye.

¹⁶ Eno hoyale'mo ne'yagaiya vaya'mo kamiti apamagiteno alino mago alu vaya'aina apamigiye, huno hapa pai'nige'a afite'apae'mo, ha'ao, fiku yanageno ani agufa kava'mo lagaetegamo afole aigiye, hu'a ha pai'nageno

¹⁷ Yesu'a aulu hapaeno apaketeno'ae'mo, mukufi'mo avo'mo kae male'niya gemo'a haiya agufa aepa'amo hane'niye. Ani gemo'a huno'ae'mo,

yafateti'mo no'mo nekiya vaya'mogimo mago no'mo nekiya yafafe'mo hu'apae'mo afa yafane, hu'a hute'a ali'a yaga au'a atale'nayana ani yafa'mo hogote yafa'mo alino afole aino ate'niye.

¹⁸ Haiya vaya'mogimo ani yafate'mo asagau'a ne'aisafigeno aino katali katalu huno apatalegaiya'monanafa ani yafa'mo'a haiya vaya'ai apakufale'mo asagauno aisifigeno aino lata paino aise aise huno atalegaiye, huno hu'niye, huno Yesu'a hapa pai'niye.

¹⁹ Ke'aepa gemo avo'mo kae'a ali'a apaya ne'malaya vaya'e mono hu'a ne'apataya vaya'aite'mo yagai'a ne'apataya vaya'mogi'e'mo, ani aeno kalafefa gemo lagaefefeke'mo hu'niye, hu'a hute'a ani afina'mo kalavusi hu'a ategefe'mo hu'naya'monanafa afa vaya'aife'mo koli hu'nae.

*Takesi monimo amisupiye, hu'a afi ge'naya gema'e
 (Mt 22:15-22; Mk 12:13-17)*

20 Kalavusi hu'a atesaya kavafe'mo yagai'a mai'ne'apae'mo apamasa hisaya vaya'mo ali'a apate'nage'a u'a mai'ne'apae'mo Yesu'a alagepa hu'a e'a mai'nae, huno apakesiyafe'mo aigofe kava'mo hu'a mai'ne'a ge'amo afi'nae. Ge'amo ne'afi'apae'mo, hosu gemo nehisigetae'mo atafauta kalavusi huta ateteta Lomu vekamo yagaino nelateya vekamo avaleta amigune, hu'a hu'nae.

21 Apakaemo, tisao, lagaemo ago kage'nonana lama gemo alagepa huka alika apaya ne'malane. Goti ge'amo akame hisaya kate'mo visaya kavafe'mo lama gekaleti'mo alika apaya ne'malanageta kage'none.

22 Lagaemo Goti ke'aepa ge'amo akame hisunafe'mo takesi monimo gamani vekamo yagaino nelateya vekamo Sisana amisupi o'amisune, hu'a afi ge'nageno

23 humi atesayafe'mo hu'naya gemo afiteno'ae'mo,

24 ani alaga monimo alinitetapa nave liyo. Ani'alaga monile'mo ina la augosa'e agi'e'mo avo'mo kae male'naya agimo hane'niye, huno apafi ge'nige'apae'mo, Sisa agi'e augosa'e'mo hane'niye, hu'a ha pai'nageno'ae'mo,

25 Sisa ya'amo Sisa'mo amitetapa Goti ya'amo Goti'mo amiyo, huno hapa pai'nige'a

26 afite'apae'mo hapau aite'a ge osu'a mai'nae. Apakaemo vaya'ai apaulagale'mo ge'ale'mo hu'a atafau'a ategefe hu'nayana hu'a atafau'a

o'ate'nae.

*Yesufe'mo vaya'mo falite'a he tisaya kavafe'mo
ge hu'a afi ge'naya gemae
(Mt 22:23-33; Mk 12:18-27)*

²⁷ Mago vaya'mogi, fali'naya vaya'aife'mo he otigae, hu'a nehaya vaya'ai apaki'apimo Satiyusi mono vaya'moge'a Yesutegamo e'nae.

²⁸ E'a Yesufe'mo, Tisao, Mosese'a lagaefe'mo avo'mo kaeno'ae'mo, mago vekamo'a a'mo aliteno mafa'nemo alino o'ateno falitesigeno'ae'mo konaga'amo'mo ani a kanomo aliteno agae aimu'yale'mo mafa'nemo alino apateno. Fiku yanage'a fali'niya vekamo nofi vaya'amo fali'a hano hugae, huno laha pai'niye.

²⁹ Mago afina'mo seveni'a konagamo mai'nae. Nepu'apimo'a a'mo aliteno mafa'nemo alino o'ateno ataleno falitegeno

³⁰ agana'amo'a kogu'amo aliteno ani kava'mo huno mafa'nemo alino o'ateno fali'niye.

³¹ Ani kava huno napa tali konaga'amo'a ani a kanomo aliteno fali'niye. Ani kava hu'a seveni'a konagamogimo ani a kanomo alite'a atale'a falite'a alite'a atale'a falite'a hu'naya'monanafa mafa'nemo ali'a o'ate'a fali'nae.

³² Henaga'amo ani a kanomo fali'niye.

³³ Seveni'a konagamogimo ani a kanomo ali'naya'mofe'mo fali'nayateti'mo he tisageno'ae'mo ani a kanomo ina late'mo maigiye, hu'a afi ge'nageno'ae'mo,

³⁴ ma mopafi vaya'mogimo a'mo alige a'mafa'nemogimo vele'mo maige nehae.

³⁵ Goti'a mago vaya'aife'mo, saufa afina'mo fali'nayategati'mo he ti'a maisaya vaya'mo

mai'nae, huno agesa ne'afiya vaya'mo he tisaya afina'mo a'mo o'alige vele'mo o'maige hugae.

³⁶ Ofali'a enisole vayakana hu'a maisayafeke'mo Goti mafa'ne'amo mai'naya'mofe'mo fali'nayateti'mo halate he tigayana alagi ofaligae.

³⁷ Mosese'a aise yosafi'mo ata le'niya kavafe'mo ava gemo huno avo'mo kae male'niyana fali'naya vaya'mo he tigae, huno avo'mo kae male'niye. Mosese'a huno'ae'mo, Ala kava ne'mo Emalehamu Goti'amo'mo maige Aisiki Goti'amo'mo maige Yekopu Goti'amo'mo maige huno mai'niye, huno avo'mo kae male'niye.

³⁸ Agaemo alagi fali'naya vaya'ai Goti'apimo'mo o'mai'nifa afa'a ne'maiya vaya'ai Goti'apimo'mo mai'niye. Muki vaya'amogimo Gotitefe'mo afa'a mai'nae, huno agesa ne'afiye, huno hapa pai'nige'apae'mo

³⁹ mago vaya'mo ke'aepa gemo avo'mo kae'a ali'a apaya ne'malaya vaya'mogimo, Tisao, ge'apile'mo alagepa huka aeka atagaina huka nehane, hu'a ha pai'nae.

⁴⁰ Apakaemo mago'e hu'a loka hu'a afi gesayafe'mo koli hute'a ge hu'a afi oke'a afa'a mai'nae.

Yesu'a Kalaisi nefe'mo ge huno apafi ge'niya gemae

(Mt 22:41-46; Mk 12:35-37)

⁴¹ Yesu'a, haiya agufa kava'mo huno Kalaisi vekamo'a Nevini akamelegati aginago veka'amo maigiye, hu'a nehae.

42-43 Nevini'a agai'amo Samu mukufi'mo huno'ae'mo,
 Ala kava ne'mo'a Ala kava ne'nie'mo, lamaga na-haopale'mo fai maime maime ne'uge'nao kame vayakamo apamagite'na ali'na kaiya afe'alumelaga apatesuge'a maigae,
 huno ha pai'niye.

44 Nevini'a ani gee'mo huno'ae'mo, Kalaisi vekae'mo Ala kava ne'nie, huno ha pai'niya'mofe'mo haiya kava huno Kalaisi vekamo'a Nevini akamelegati aginago'amo mai'niye, huno apafi ge'niye.

*Yesu'a ke'aepa gemo ali'a apaya ne'malaya
 vaya'aife'mo hu'niya gemae
 (Mt 23:1-36; Mk 12:38-40; Lu 11:37-54)*

45 Muki vaya'ai apaulagale'mo ge'amo ne'afiya vaya'aife'mo ina ge huno hapa pai'niye,

46 Ke'aepa gemo avo'mo kae'a ali'a apaya ne'malaya vaya'mogimo hosu kava'mo nehayanagi alagepa hutapa yagaiyo. Apakufamo avaleli'a haisayafe'mo yatala kukenamo ali'a vaite'a umenitata nehaya kavafe'mo hapau'niye. Maketi kumate'mo mai'naya vaya'mogi ge apamamaete'a amuse hu'a ne'apataya kavafeke'mo nehapaiye. Muki mono nopi'e nopi'e'mo hogote siate'mo maige yagita nehayategamo ala apaki vaya'mo ne'maiya yate'mo maige hisayafeke'mo hapau'niye.

47 Apakaemo kogu a'ne'aife'mo humi apatete'a kagemi ya'apimo kumaya alite'a aigofe yatala yatala gemo hu'a nunumu'mo nehae, huno hapa pai'niye.

21

*Kogu a kanomo'a ofalinimo male'niya
kavafe'mo hu'niya gemae
(Mk 12:41-44)*

¹ Yesu'a Yu vaya'ai alopa mono nopi'mo mai'neno'ae'mo alino maku huno apakeyana kagemi ya'apimo hane'niya vaya'mogi ofalini monimo fiku ne'atalaya kesifi'mo male'nageno apake'niye.

² Mago kogu a kanomo kagemi ya'amo alagi o'male'niya a kanomo'a eno lole asagalifa monimo male'nigeno ageteno'ae'mo,

³ lama gemo lapa nepauve, ani kagemi ya'amo o'male'niya kogu a'mo'a male'niya ofalinimo'a muki vaya'mogi male'naya ofalini monimo ago aeno aga se'niye.

⁴ Kagemi ya'apimo hane'niya vaya'mogi ali'ya'amo ohane'niya monimo male'naya'monanafa kogu a kanomo'a muki moni'amo ne'ya'amo miya faino nesiya moni'e'mo ago male'niye, huno hapa pai'niye.

*Yesu'a alopa mono no'mo he'a halagape
vaigae, huno hu'niya gemae
(Mt 24:1-2; Mk 13:1-2)*

⁵ Mago vaya'mo ge'amo ne'afiya vaya'mogi, alagepa yafa'letike'mo ki malete'a ofalini ne'malaya konali yateti'mo ali'a hu male'naya kanale no'mo hane'niye, hu'a hu'nageno'ae'mo,

⁶ hemenimo age'naya note'mo hane'niya yafa'mo akalo akalo huno hane'niyana muki yafa'amo ali'a halagape vai'a ali'a atagu fae'a atalegae, huno hapa pai'nige'apae'mo,

⁷ Tisao, hainu afina'mo ani kava'mo afole aigiye. Hogoteta na agufa alagena kava'mo agetesunageno'ae'mo afole aigiye, hu'a afi ge'nageno'ae'mo,

⁸ humi olapatesayafe'mo ehetapiye. Alagepa hutapa yagaiyo. Asole vaya'mogi e'a nagi'nimo aete'apae'mo, Kalaisi vekamo mai'nove, hu'a huge, ani afina'mo ago afole ai'niye, hu'a huge hisagetapae'mo apakame osiyo.

⁹ Mago vaya'mogi kame nehisaya kavafe'mo apava gemo huli'a ege lusi kaveta hisaya kavafe'mo apava gemo huli'a ege hisagetapae'mo koli osiyo. Ani agufa kavako'mo hogoteno afole aisidgetapae'mo hemenimo alagi ago hano hisiya afina'mo hogo nehiye, hutapa osiyo.

¹⁰ Mago nofi vaya'mogi alu nofi vaya'mo kame hapaeve mago gamani vaya'mogi alu gamani vaya'aina kame hapaeve hugae.

¹¹ Muki aupilagamo lusi imima'mo alige kafu hu kava'mo afole aige kaita hapau kava'mo'a aino atagu faeno uneno hisige'apae'mo asole vaya'mo lusi kaita'mo hapauge hugiye. Koku'nate alagena kava'mo agete'apae'mo lusi kava hu'a koli hugae.

¹²⁻¹³ Ani kava'mo afole o'ai'nisige'apae'mo hogote'a apaini hu'a lapatege kalavusi hu'a lapatege mono nokopi'mo agoti hu'a lapatete'a kalavusi hu'a lapatege hugae. Apakaemo nagi'nilefe'mo lapavaleli e'a ala'apimo yagai'a ne'apataya vaya'aitega'e gamani vaya'aitega'e'mo ali'a he ti'a lapatesagetapae'mo nagae nava gemo faigoko ge'nimo hapa paigae.

14 Lapakaemo hogotetapa lapakesa afitapae'mo nagaemo ge'apile'mo na agufa gemo ae'na atagaina hu'na hapa paiguve, hutapa lapakesa o'afiyo.

15 Nagai'nimo alagepa hu'a afite'a age'naya gemo ali'na lapamisugetapa hapa paisage'a afite'apae'mo getapile'mo afa'a hu'a ae'a ati kae'a ge osugae.

16 Itatapi afotapimogimo lapavaleli'a uge konagatapimogi lapavaleli'a uge vayatapimogi lapavaleli'a uge hu'a lapavaleli u'a agoti hu'a lapatesage'apae'mo mago vaya'amogi lapakaemo lapaesagetapa faligae.

17 Nakame nehaya'mofe'mo muki vaya'mogi apaini hu'a lapategaya'monanafa

18 alagepa hutapa maisageno magoke lapayoka'mo lageso osugiye.

19 Lapakaemo alagepa kate'mo o'ataletapa lokiya vaitapa maisayana maige maige hutapa maisaya ya'mo aligae.

Yesu'a, Yulusalemu taonifi'mo lusi hanageke ya'mo afole aigiye, huno hu'niya gemae

(Mt 24:15-21; Mk 13:14-19)

20 Lapakaemo apakesage'apae'mo ati vaya'mo e'a Yulusalemu taonifi'mo fai'a ku aisagetapa apaketetapae'mo, muki ani taonifi'mo mai'naya vaya'mo hapae'a hano hu'a apatalesaya afina'mo alagi hogo hiye, hutapa lapakesa afiyo.

21 Ani afina'mo Yutiya kotega mai'nisaya vaya'mo apaune hetale'a avelegamo haiyo. Alopa taonifi'mo mai'nisaya vaya'mo atale'a

Luki 21:22

cli

Luki 21:28

apaune he'a viyo. Malaga mai'nisaya vaya'mogimo Yulusalemu taonifi'mo ohaiyo.

22 Goti mukufi'mo avo'mo kae male'naya gemo afole aisiyafe'mo Goti'a ani afina'mo anona'apilefe'mo lusi kayo'mo apamigiye.

23 Goti'a ani vaya'aife'mo aipamo leno apateteno apakafu kisiya kayo'mo apamigiya'mofe'mo vaehae, apaipagu'e mai'nisaya a'ne'e mafa'nemo nu ne'apamisaya a'ne'efe'mo nahau hu'na ne'apatove.

24 Ati vaya'mogimo mago vaya'amo naipeleti'mo lugo'apimo he'a hatagaute'a mago vaya'amo kalavusi hu'a apatete'a muki nofi vaya'aitegamo apavaleli u'a apategae. Alu nofi vaya'mogimo e'a Yulusalemu taonifi'mo kame hute'a ali'a hosu hu'a ateme ateme ne'visageno kana'apimo alagi hano hugiye.

25 Koku'napi'mo alagena kava'mo yege lenagi kai lenagi kanefi tenagi huno aeto aeto agufa kava'mo afole aigiye. Solovala ani'mo'a aino holakau holakau huno uneno nehisige'apae'mo muki kotegamo mai'naya vaya'mogi haiya kava hisune, hu'a hute'a lusi kava hu'a koli hugae.

26 Koku'napi mai'naya apaune vaya'mo lokiya'apimo aino atagu faisige'apae'mo, na agufa kava'mo ma mopafi'mo afole aigefe nehifi, hu'a apakesa afite'apae'mo fali'naya vayakana hu'a maigae.

27 Ani kava'mo hutesigeno'ae'mo Vemo Mafa'nemo'a hiyate'mo himamu'a'e lusi ha le konali ya'a'e'mo eminesige'a agegae.

28 Ani kava'mo aepa faino afole aisigeta-

pae'mo hatu maeno lapatesiya afina'mo alagi hogo hugiya'mofe'mo alita maku hutapa ageteta-pae'mo lapamogaga aiyo.

²⁹ Agaemo aeno kalafefa gemo huno hapa paino'ae'mo, lapakaemo fiki yosa'e muki alu yosale'e'mo ageyo.

³⁰ Saufa anupamo malegetapa agetetapae'mo, ko'mo ne'aiya afina'mo alagi hogo hiye, hutapa nehae.

³¹ Ani kava huno ani kava'mo afole aisige-tapa agetetapae'mo, Goti'a yagaino apatesiya afina'mo alagi ago hogo hiye, hutapa hugae.

³² Lama gemo lapa nepauve, hemeni afina'mo mai'nisaya vaya'mo ofali'a afa'a mai'nisageno muki ani agufa kava'mo afole aigiye.

³³ Koku'na'e ma mopa'e'mo hano hugiya'monanafa ge'nimo alagi hano osuno afa'a hanege hanege huno hanegaiye.

³⁴ Lapakaitapile'mo alagepa huta yagaitapa lapatayo. Fiku yanagetapa lusi yagita huge lokiya ani'mo netetapa negi nagi gemo huge ma mopafi yafe'mo lapakesa ala'amo afige lapausoli huge nehisageno mani afina'mo malage huno kesi kateti'mo afole aigiye.

³⁵ Ma mopafi muki haopalegamо mai'naya vaya'aitegamo ane'ai'mo'a yagagafamo ne'atafaiya agufa kavakana huno apatafaugiyе.

³⁶ Inagi muki afina'mo kava yagaitapa maiyo. Muki afole aisiya kava'amo aetapa kasalo pae-tapa Vemo Mafa'nemo aulagale'mo he titapa maisayafe'mo nunumu hiyo, huno hapa pai'niye.

³⁷ Muki afina'ae afina'ae'mo alopa mono

nopi'mo alino apaya malege malege huno mai'nigeno hani'mo nehigeno'ae'mo Alifi'aepa avelegamo uno haino havaetale havaetale huno mai'niye.

³⁸ Muki afina'mo kotilamiyapi'mo muki vaya'mogimo ge'amo afisayafe'mo agaetegamo ege ege hu'a mai'nae.

22

Yutasi'a kutulu ya'mo ali'niya gemaе

(Mt 26:1-5,14-16; Mk 14:1-2,10-11; Yo 11:45-53)

¹ Lusi ne'ya'mo yagita nehaya hopa afina'mo aeno apafu noleya peleti mayamo ne'naya afina'mo agi'amo Pasova afina'mo ago afole aigefe hu'niye.

² Mono hu'a ne'apataya vaya'aite'mo yagai'a ne'apataya vaya'e ke'aepa gemo avo'mo kae'a ali'a apaya ne'malaya vaya'mogi'e'mo Yesu'mo haesaya kafe'mo kahauya hu'naya'monanafa vaya'aife'mo koli hute'a o'atafau'nae.

³ Ani afina'mo Satani'a Isakaliyoti kotega vekamo Yutasi'mo tuolofu'a vayapati vekamo aipafi'mo faleno haino mai'niye.

⁴ Yutasi'a apataleno uno mono hu'a ne'apataya vaya'aifenagi ati vaya'aite'mo yagai'a ne'apataya vaya'aifenagi huno hapa paino'ae'mo, haiya kava hu'na avale'na lapamisufi, huno hapa pai'nige'apae'mo ge huge afige hu'a mai'nae.

⁵ Yutasi'a hu'niya gemo afite'apae'mo apamo-gaga aite'a, mago monimo hageta kamigune, hu'a ha pai'nageno'ae'mo,

Luki 22:6

cliv

Luki 22:12

6 he, kanalene, huno huteno'ae'mo apataleno uno Yesu'a muki vaya'e'mo magokepi lokaeno o'maino agai'age'mo maisiya afina'mo avalelino uno apamisiyafe'mo yagaino mai'niye.

*Ge'amo ne'afi'a vekala'mo u'ana Pasova
ne'ya'mo alo hu'na'a gemaе*

(Mt 26:17-25; Mk 14:12-21; Yo 13:21-30)

7 Inagi hopa afina'mo aeno apafu noleya peleti mayamo ne'naya afina'mo Pasova ne'ya'mo nesayafe'mo aikeli sipisipimo ne'amagiya afina'mo afole ai'niye.

8 Yesu'a Pita'e Yoni'efe'mo, utana Pasova ne'ya'mo nesunafe'mo alo hi'ao, huno hana pai'nige'anae'mo,

9 haiya'ale'mo uta'a alo hisu'ae, hu'ana ge hu'ana afi ge'na'ageno'ae'mo,

10 afi'ao, alopa taonifi'mo haitana agesa'ana mago vekamo'mo ani ke'mo alinino ne'visigetanae'mo fotu huga'ae. Akame hutana utanae'mo haisiya nopi'mo hai'ao.

11 No aepa vekae'mo ina gemo hutana ge hutana afi ge'ao, tisa vekamo'a kaha paino'ae'mo, nagae'e ge'nimo ne'afiya vaya'e'mo Pasova ne'ya'mo nesunafe'mo haiya'afi'mo aeka anagi male'nane, hutana afi ge'ao.

12 Agaemo anaga aeno anagi male'niya nopi'mo hi'yalamu'e sia'e'mo hane'niyanageno alino lanaveligiye. Ani nopi'mo muki ya'mo alo hi'ao, huno hana pai'niye.

Luki 22:13

clv

Luki 22:20

13 Hana paiteno alino anate'nige'ana u'ana aga'ana hana pai'niya agufa kavake'mo huno hane'nige'ana agete'ana alo hu'na'ae.

Yesu'a kave'mo alino apami'niya kavafe'mo ava gemo hu'niya gemae
(Mt 26:26-30; Mk 14:22-26; 1Ko 11:23-25)

14 Ne'ya'mo nesaya afina'mo ago afole ai'nige'apae'mo Yesu'e ge'amo ne'afiya vaya'e'mo u'a hai'a hi'yalamute'mo mai'nae.

15 Agaemo hapa paino'ae'mo, nagafu kisiya kava'mo afole o'ai'ninage'na hogote'na lapakae'e'mo magokepi lokaeta ne'ya'mo nesunafe'mo lusi kava huno nahau'niye.

16 Lapa nepauve, halate Pasova ne'ya'mo o'ne'na maime maime ne'visugeno muki kava'mo afole aitesige'na negauve.

17 Kapumo alino nunumu huno hao ke heteno'ae'mo, alita fako hutapa neyo.

18 Mani afinateti'mo halate nofi alagafati ani'mo o'ne'na maime maime ne'visugeno Goti'a yagaino apatesiya kava'mo afole aisige'nae'mo negauve, huno hapa pai'niye.

19 Peleti mayamo alino nunumu huno hao ke heteno alino akaya heno apamiteno'ae'mo, manimona nagufa'niye. Lapakaetefe'mo Goti'a amuve. Mani afinateti'mo nagaefe'mo lapakesa afita ho hisayafe'mo ani kava'mo huge huge hutapa maiyo.

20 Ne'ya'mo nete'apae'mo ani kava huno kapumo ali'neno'ae'mo, mani kapufi ani'mo Goti'e lapakae'e'mo magokepi lokaetapa maisayafe'mo

saufa kotalakemo hu malete'na lapa maesiya
kola'nimo ai'na lakiguve.

21 Afiyo, nagae kutulu ya'mo ali'niya vekamo
aya'mo hi'yalamute'mo hane'niye.

22 Vemo Mafa'nemo'mo Goti'a lekana paino
ate'niya kate'mo afa'a ne'viya'monanafa vaehae
agaemo kutulu ya'mo ne'niya vekamo'a lusi kava
huno avovo huno yulagefa'mo aigiye, huno hapa
pai'nige'apae'mo

23 apakai'apimo ge huge afige hu'apae'mo, la-
gaepati'mo ina la'mo ani agufa kava'mo hugiye,
hu'a hu'nae.

*Ina la'mo lagaepati'mo hogote vekamo
mai'niye, hu'a hute'a ge vai'naya gemae*

24 Ge'amo ne'afiya vaya'mogi apakai'apimo,
lagaepati'mo ina la'mo hogote vekamo mai'niye,
hu'a hute'a ge vai'nae.

25 Yesu'a, ma mopafi vaya'ai ala'apimo
mai'ne'a yagai'a ne'apataya vaya'mogi ali'a
afepi apatesayafe'mo yagai'a ne'apatae. Muki
vaya'amogimo hu'apae'mo, alagepa hu'a
laha maete'a yagai'a nelataya vayane, hu'a
hisayafeke'mo hapau'niye.

26 Ani agufa kava'mo nehaya'monanafa
lapakaemo ani agufa kava'mo osiyo. Lapakaepati'mo hogote vekamo'a henaga
vekagana huno maino. Lapakaete'mo yagaino
lapatesiya vekamo kayokayo vekagana huno
maino. Hi'yalamute'mo fai mai'niya vekamo
hogote vekamo mai'nifi ne'ya'mo alino
ne'apamiya vekamo hogote vekamo mai'niye.

27 Hi'yalamute'mo mai'neno ne'ya'mo ne'niya vekamo hogote vekamo mai'niya'monanafa nagaemo ne'ya'mo alino nelapamiya vekagana hu'na mai'nove.

28 Namalageka nehagetapae'mo o'nataletapa nagae'e'mo magokepi'mo lokaetapa maime maime e'nae.

29 Afo'nimo'mo ala'apimo yagaika apatesana vekae, huno lekana paino nate'niya kava'mo hu'na yagaitapa apatesaya vayane, hu'na lekana pai'na lapate'nove.

30 Yagai'na apatesuva kote'mo hi'yalamu'nile'mo mai'netapa ne'ya'mo nege ani'mo nege hutapa mai'netapae'mo Isaleli vaya'mo tuolofu'a nofi vaya'aite'mo yagai'a ne'apataya vaya'ai siate'mo mai'netapa yagaitapa apatesayafe'mo lekana pai'na lapate'nove, huno hapa paiteno

31 Pitafe'mo, Saimoniyo, Saimoniyo, hu'na, Satani'a Gotife'mo, apakaemo apavaleka namige'nao haiya agufa kava'mo hisafige'na apamalageka hu'na apakeno, huno ha pai'niye.

32 Ha pai'niya'monanafa kagesa afika fatago nehana kavakamo hano osisiyafe'mo nunumu hu'na kate'nova'mofe'mo kaipamo alika afe letekae'mo konagakamogimo alika lokiya vaika apato, huno ha pai'nigeno'ae'mo,

33 Ala kava nene, ago alo hu'novanageta'a kagae'e'mo kalavusi huteta'a magokepi faligu'ae, huno ha pai'nigeno'ae'mo,

34 Pitao, nagaemo kaha nepauve, kokolemo'mo age o'ai'ninagekae'mo ani afina'mo lole'e mago'e afina'mo nagaefe'mo, o'age'nova vekae, huka

hugane, huno ha pai'niye.

*Yesu'a hosu afina'mo afole aigiyanagi alo hiyo,
huno hapa pai'niya gemae*

³⁵ Yesu'a, monitapigi kutapigi sutapigi hutapa alinitapa o'viyo, hu'na lapa paite'na ali'na lapate'nogetapa u'naya afina'mo mago yatapimo ohane'nifiye, huno apafi ge'nige'apae'mo, ha'ao, muki yatimo afa'a hane'niye, hu'a ha pai'nageno'ae'mo,

³⁶ hane'niya'monanafa hemenimo monitapi'e kutapi'e'mo hane'nisiya vaya'mogitapamo alo hiyo. Naipe'amo o'ali'nisiya vekamo'a yasi si-oti'amo alinino uno male'nisige'a miya faisageno moni aliteno naipe'amo miya faino.

³⁷ Lapa nepauve, Goti mukufi'mo avo'mo kae male'niya gemo'a huno'ae'mo, *ke'aepa gemo amagi'a ne'atalaya vayapi'mo mai'niya vekae, hu'a apakesa afi'nae*, huno nava gemo huno avo'mo kae male'niya gemo afole aigiye. Muki kava'amo nava gemo hu'a avo'mo kae male'naya gemo afole ne'aiye, huno hapa pai'nige'apae'mo,

³⁸ Ala kava nene, ago, lole naipela'mo hane'niye, hu'a ha pai'nageno'ae'mo, alagine, huno hapa pai'niye.

*Yesu'a Alifi'aepa avelega uno nunumu'mo
hu'niya gemae*

(Mt 26:36-46; Mk 14:32-42)

³⁹ Taonifati'mo ataleno uno Alifi'aepa avelegamo nunumu'mo nehiya aupilagamo ne'vige'apae'mo ge'amo ne'afiya vaya'mo akame hu'a u'nae.

40 U'a ava'yi hute'apae'mo, lapamalageka hisiya kavate'mo haitapa o'alisayafe'mo nunumu'mo hiyo, huno hapa paiteno

41 apataleno uno yafa kayo'mo yaga aunageno uno nehaneya agufa afafale uno ale'ya fai'neno nunumu'mo huno'ae'mo,

42 Afo, kapufi'mo atu ofa anikana huno hane'nigi o'nesuvafe'mo kahau'nisiyana alika atalo, hu'na huva'monanafa nagaemo nahau'niya kava'mo akame osuka kagaikamo kahau'nisiya kava'mo akame huvo, huno nunumu'mo hu'niye,

43 Mago enisole vekamo koku'napatil'mo emineno agaemo ayamufa huno ate'niye.

44 Lusi kava huno kana hau'nigeno aipafi'mo kaveta hugekana hu'nigeno mai'neno'ae'mo mago'e huno lokiya vaino nunumu'mo nehigeno'ae'mo amuko hauteno haisemo'mo kolakana huno alino hamaleteno lusi kava huno mopafi'mo lape tape huno asagauno ai'niye.

45 He tino eno apakeyana ge'amo ne'afiya vaya'ai apaipamo'mo kana hu'niya'mofe'mo apau kale'a mai'nageno eno apake'niye.

46 Agaemo, na kava hidgetapae'mo lapau kaledapa mai'nae. Lapamalageka hisiya kavate'mo haitapa o'alisayafe'mo he titapa nunumu hiyo, huno hapa pai'niye.

*Yesuna atafau'a kalavusi hu'a ate'naya gemae
(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Yo 18:3-11)*

47 Ani gemo hapa nepaige'apae'mo asole vaya'mo Yutasi'a tuolofu'a vayapati vekamo

akame hu'a e'nae. Agaemo Yesu'mo haeno nesiyafe'mo haopale'mo e'nigeno'ae'mo

48 Yesu'a, Yutasayo, Vemo Mafa'nemo kame vaya'amogi apayapi'mo avaleka atesanafe'mo haeka ne'napiye, huno ha pai'nige'apae'mo

49 agae'e'mo lokae'a mai'naya vaya'mogi agaetegamo na agufa kava'mo afole aisifi hu'a age'a mai'ne'apae'mo, Ala kava nene, naipetileti'mo apaisupiye, hu'a nehu'apae'mo

50 apakaepati'mo mono hu'a ne'apataya vaya'aite'mo yagaino ne'apateya vekamo ali'ya'amo ne'aliya vekamo agesamo heno lafe hutalegeno asagauno ai'niye.

51 Yesu'a, ani agufa kava'mo osutapa afa'a ataley, huno hapa paiteno agesale'mo ame aliteno halate alino alagepa huno ate'niye.

52 Yesu'a mono hu'a ne'apataya vaya'aite'mo yagai'a ne'apataya vaya'aifenagi mono note'mo ne'yagaiya vaya'aite'mo yagai'a ne'apataya vaya'aifenagi vayatama vaya'aifenagi huno hapa paino'ae'mo, vaya'mo apamagiteno kumaya ne'aliya vekamo kalavusi hu'a atesayafe'mo naipe alige kayo'mo alige huli'a ne'aya kava hutapa kalavusi hutapa natesayafe'mo ne'afiye.

53 Nagaemo lapakae'e'mo muki afina'ae afina'ae'mo alopa mono nopi'mo mai'nogetapae'mo o'natafau'naya'monanafa hemenimo lapakaemo ani kava'mo hisaya afina'e hani nehiya kavate'mo ne'yagaiya vekamo himamu'aleti'mo hisiya afina'e'mo ago afole ai'nigetapae'mo nehae, huno hapa pai'niye.

Pita'a Yesufe'mo o'age'nova vekae, huno

hu'niya gemae

(Mt 26:57-58,69-75; Mk 14:53-54,66-72; Yo 18:12-18,25-27)

⁵⁴ Apakaemo kalavusi hu'a atete'a avaleli u'a mono hu'a ne'apataya vaya'aite'mo yagaino ne'apateya vekamo nopi'mo haitageno Pita'a apasa hulino u'niye.

⁵⁵ No kumate'mo ata kaete'a loto hu'a mai'nageno'ae'mo Pita'a eno apakae'e'mo magokepi atale'mo loto hu'a mai'nae.

⁵⁶ Mago a kanomo aliya ne'aliya a kanomo'a eno ageyana atamo'mo aeno ha leya yate'mo Pita'a mai'nigeno aulu haeno ageteno'ae'mo, ani vekamo agae'e'mo magokepi lokaeno ne'maiya vekae, huno nehigeno'ae'mo,

⁵⁷ Ane, nagaemo o'age'nova vekae, huno ha pai'niye.

⁵⁸ Aise afina'mo utegeno alu vekamo'mo ageteno'ae'mo, kagaemo apakaepati vekamo mai'nane, huno nehigeno, ma vekae, nagaemo apakaepati vekamo o'mai'nove, huno ha pai'niye.

⁵⁹ Mago'e huno aise afina'mo utegeno mago alu vekamo'mo lokiya gefati'mo huno'ae'mo, ani vekamo Galeliya kotega vekamo mai'niya'mofe'mo agae'e'mo magokepi lokaeno ne'maiya vekae, huno ge huge huge huno mai'nigeno'ae'mo

⁶⁰ Pita'a, ma vekae, o'afuva agufa gemo nehanagi na agufa yane huka nehane, huno nehigeno'ae'mo kokolemo'mo age ai'nigeno'ae'mo

⁶¹ Ala kava ne'mo'a aino afe leno Pita'mo age'niye. Ala kava ne'mo'a hogoteno Pitafe'mo,

kokolemo'mo age o'ai'ninagekae'mo lole'e
 mago'e afina'mo nagaefe'mo, o'age'nova vekae,
 huka hugane, huno ha pai'niya gee'mo agesa
 afino ho huteno'ae'mo

⁶² kumatega lamino aipafati'mo atu haegekana
 hu'nigeno avi'ya hu'niye.

*Yesufe'mo kigi hu'a atete'a amagi'naya gemaе
 (Mt 26:67-68; Mk 14:65)*

⁶³ Yesu'a atafau'naya vaya'mogimo kigi hu'a
 ategi amagige hute'apae'mo

⁶⁴ lavolavoleti'mo aulagafi'mo ai'a ati kae
 male'ne'a e'a amagite amagite hute'apae'mo, ina
 la'mo kamagi'nifigi kaune gemo huka laha paiyo,
 hu'a afi ge'nae.

⁶⁵ Mago'e mago'e gemo hute'a hu'a faipa hu'a
 ate'nae.

*Kanisole vaya'mogimo agoti hu'a ate'naya
 gemaе*

(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Yo 18:19-24)

⁶⁶ Kotilamiyapi'mo kanisole vayanagi
 vayatama vayanagi mono hu'a ne'apataya
 vaya'aite'mo yagai'a ne'apataya vayanagi
 ke'aepa gemo avo'mo kae'a ali'a apaya
 ne'malaya vayanagi hu'a e'a ali'a anupa
 hute'apae'mo Yesu'mo kanisole vaya'aitegamo
 avaleli e'apae'mo,

⁶⁷ Kalaisi vekamo mai'nisanana laha paiyo,
 hu'a ha pai'nageno'ae'mo, lapa paisuvana la-
 pakesa afitapa fatago osugae.

⁶⁸ Loka hu'na lapafi gesuvana lapakaemo
 ge'nile'mo aetapa atagaina huta naha paiteta-
 pae'mo afi'a o'natalegae.

69 Ani afina'mo utesigeno Vemo mafa'nemo'a haino himamu'age vekamo Goti'a lamaga haopale'mo fai maigiye, huno hapa pai'nige'apae'mo

70 inagi kagaemo, Goti Mafa'ne'amo mai'nove, huka nehapiye, hu'a afi ge'nageno'ae'mo, lapakaitapimo ago alagi nehae, huno hapa pai'nige'apae'mo,

71 mago'e hu'a faigoko gemo hisageta afisuna gemo alagi ohane'niye. Agai'amo ani gemo avayafati'mo higeta alagi afune, hu'a hu'nae.

23

Yesu'mo Pailati aulagale'mo agoti hu'a ate'naya gemae

(Mt 27:1-2,11-14; Mk 15:1-5; Yo 18:28-38)

1 Muki kanisole vaya'amogi he ti'a avaleli'a Pailatitegamo u'nae.

2 Apakaemo aepa fai'a agoti hu'a ate'apae'mo, ani vekamo'a, Gamani vaya'ai gemo o'afiyo. Alat-apimo Sisa'mo takesi monimo o'amiyo. Nagaemo Kalaisi vekamo alatapimo kini vekamo mai'nove, huno laha pai'nigeta afi'none, hu'a ha pai'nageno

3 Pailati'a, Yu vaya'aite'mo ne'yagaina ala kini veka'apimo mai'napiye, huno afi ge'nigeno'ae'mo, he, kagaemo ani gemo alagi ago hane, huno ha pai'niye.

4 Pailati'a mono hu'a ne'apataya vaya'aite'mo yagai'a ne'apataya vaya'e muki vaya'efe'mo, agoti hu'na atesuva kava'mo o'agove, huno hapa pai'nige'apae'mo

⁵ lokiya gefati'mo hu'apae'mo, Galeliya kote-gati'mo aepa faino alino apaya maleme maleme eno manile Yutiya kotega'e'mo alino apaya maleno'ae'mo muki vaya'mogi hosu kava'mo hisayafeke'mo alino he tino ne'apate, hu'a ha pai'nae.

Heloti aulagale'mo agoti hu'a ate'naya gemae

⁶ Pailati'a ani gemo afiteno'ae'mo, Galeliya kotega vekamo mai'nifiye, huno apafi ge'nige'apae'mo,

⁷ he, hu'a ha pai'nageno'ae'mo, Heloti'a yagaino ne'apateya kote vekamo mai'niye, huno huteno Helotitegamo alino ate'nigeno u'niye. Ani afina'mo Heloti'a Yulusalemu taonifi'mo eno mai'niye.

⁸ Heloti'a Yesufe'mo ava gemo hu'nageno afiteno'ae'mo, mago no'agaya agufa aune kava'mo hisigeno agesiyafe'mo hau'nigeno yatala afina'mo agava huno mai'niya'mofe'mo Yesu'mo agetenoe'ae'mo amogaga ai'niye.

⁹ Inagi Yesufe'mo loka huno afi ge afi ge hu'niya'monanafa ge'ale'mo aeno atagaina huno ge osu'niye.

¹⁰ Mono hu'a ne'apataya vaya'aite'mo yagai'a ne'apataya vaya'e ke'aepa gemo avo'mo kae'a ali'a apaya ne'malaya vaya'mogi'e'mo he ti'a lokiya gefati'mo hu'apae'mo, ma agufa kava'mo hu'niye ina agufa kava'mo hu'niye, hu'a hosu faigoko gemo hu'a ate'nae.

¹¹ Heloti'e ati vaya'amogi'e'mo agi'ale'mo ali'a afepi ategē hu'a faipa hu'a ategē hute'a alagepa

kukenamo ali'a vai'a atete'apae'mo Heloti'a halate alino ate'nigeno Pailatitegamo u'niye.

¹² Hogote'ana Heloti'e Pailati'e'mo kame kame hu'ana mai'na'a'monanafa ani afina'mo ali'ana konaga he'na'ae.

*Pailati'a malipu yosale'mo nili aigeno falino,
huno hapa pai'niya gemae*

(Mt 27:15-26; Mk 15:6-15; Yo 18:39-19:16)

¹³ Pailati'a mono hu'a ne'apataya vaya'aite'mo yagai'a ne'apataya vaya'e Yu vaya'aite'mo yagai'a ne'apataya vaya'efe'mo ge hu'nige'apae'mo e'nageno hapa paino'ae'mo,

¹⁴ ani vekamo nagaetegamo avalelitetapa agoti hutapa atetetapae'mo, agaemo vaya'aife'mo, gamani vaya'ai gemo o'afiy, huno hapa paiteno apakesa nefaiye, hutapa naha pai'nage'nae'mo lapaulagale'mo ago ali'na fako hu'na ate'nove. Afiyo, hosu kava'mo hu'niye, hutapa hosu faigoko gemo hu'naya'monanafa ani hosu kava'mo hu'niye, hu'na o'agove.

¹⁵ Ani kava huno Heloti'a hosu kava'amo o'ageno alino ate'nigeno halate aino atagi neno lagaetegamo e'niye. Afiyo, kamiti amagisugeno falisiya agufa kava'mo osu'niya'mofe'mo

¹⁶ nofi kayoteti'mo amagite'na afa atesugeno ugije, huno hapa pai'niye.

¹⁷ Pailati'a hopa afina'mo kalavusifi'mo mai'naya vayapati'mo magoke vekamo hatu maeno atesigeno visiya vekamo mai'niye.

¹⁸ Mai'niya'monanafa muki vaya'amogi magokepi'mo ae'a lago hu'a alopa gefati'mo hu'apae'mo, ani vekamo amagiyo, amagiyo,

Malamasi'a hatu maeka ategeno lagaetegamo eno, hu'a hu'nae.

¹⁹ Malamasi'a ani taonifi'mo gamani vaya'aina apamagi'a ali'a hapafaitalegefe hu'naya afina'mo mago vekamo kamiti amagi'nigeno fali'niya'mofe'mo kalavusi hu'a ate'nae.

²⁰ Pailati'a Yesu'mo afa'a atesiyafe'mo huno'ae'mo halate ge huno apafi ge'niya'monanafa

²¹ malipu yosale'mo nili aiyo, nili aiyo, hu'a hu'nae.

²² Pailati'a halate napa tali afina'mo, na agufa kava'mo hu'nigetapaene. Haiya agufa hosu kava'mo hu'niye. Amagisugeno falisiya agufa hosu kava'amo o'agova'mofe'monofi kayoteti'mo amagite'na afa'a atesugeno ugiye, huno hapa pai'niya'monanafa

²³ mago'e mago'e hu'a alopa gefati'mo magokepi'mo hu'a ae'a lago hu'a hu'apae'mo, malipu yosale'mo nili aiyo, nili aiyo, hu'a huge huge hu'a mai'naya gemo'mo Pailati gemo ago hu'a ae'a ati kae'naya'mofe'mo

²⁴ Pailati'a ge'apimo afiteno hapau'niya kava'mo hu'niye.

²⁵ Gamani vaya'aina apamagino alino hapa fatalesiyafe'mo hu'niya afina'mo mago vekamo kamiti amagi'nigeno fali'niya'mofe'mo kalavusi hu'a ate'naya vekae'mo ato hu'a ha pai'naya vekamo hatu maeno ateteno hapau'niya kava'mo akame huno Yesufe'mo malipu yosale'mo nili aigeno falino, huno ati vaya'aife'mo hapa paiteno avaleno apami'niye.

*Malipu yosale'mo nili ai'naya gemae
(Mt 27:32-44; Mk 15:21-32; Yo 19:17-27)*

26 Avaleli'a ne'vageno'ae'mo Saimoni'a Sailini taonifi vekamo kahaufilagati'mo ne'ege'a fotu nehu'apae'mo atafau'ne'a malipu yosamo ali'a agi'nale'mo kofi'a ate'nageno alino koflino Yesu akame huno u'niye.

27 Asole vaya'mo akame hu'a u'nage'apae'mo a'ne anaga'mogimo yulagefa aige avil'ya huge huli'a akame hu'a u'nae.

28 Yesu'a aino afe leno'ae'mo, Yulusalemu a'ne anagane, avi'ya hutapa o'nateyo. Lapakaitapi'e mafa'netapi'efek'e'mo avi'ya hutapa lapateyo.

29 Na agufa kava'mo hugiya'mofe'mae. Afijo, mago afina'mo afole aisige'apae'mo, anamo a'negi mafa'ne ali'a no'apataya a'negi mafa'nemo nu no'apamiya a'negi hu'a alagepa hu'a ne'maiye, hu'a hugae.

30 Ani afina'mo alopa avee'mo, aika nakupaeka emikeka lagufale'mo asagauka aigeta falino. Aise avee'mo, eka aeka lati kao, hu'a ha paigae.

31 Hegafa yosale'mo ani kava'mo nehaya'mofe'mo vai'niya yosale'mo na agufa kava'mo hugae, huno hapa pai'niye.

32 Malipu yosale'mo agae'e'mo magokepi nili aite'a ali'a he ti'a anatesayafe'mo ke'aepa gemo amagi'ana atale'na'a vekala'e'mo apavaleli'a u'nae.

33 Mago aupilaga agi'amo Anu Ayamufagayagamo u'a ava'yi hute'a Yesu'e gamani ke'aepa gemo amagi'ana atale'na'a vekala'e'mo malipu yosale'mo nili aite'a ali'a he ti'a apate'nae. Mago vekamo ali'a lamaga haopale'mo he ti'a atete'a

mago vekamo ali'a hoga haopale'mo he ti'a ate'nae.

³⁴ Yesu'a, Afo, hu'na, na agufa kava'mo ne-hupi hu'a o'age'naya'mofe'mo hosu kava'mo anona'apimo afa'a alika atalo, huno nunumu'mo hu'niye. Kukena'amo ali'a fako hu male'ne'a yafateti'mo yokalo le'nae.

³⁵ Muki ve a'nemo he ti'a mai'ne'a aulu he'a age'a mai'nae. Yagai'a ne'apataya vaya'e'mo magokepi lokae'a mai'ne'a hu'apae'mo, vaya'ai apakufamo alino katino apate'niye. Kalaisi vekamo Goti'a lekana paino ate'niya vekamo mai'nisiyana agai'a agufamo afa'a alino katino ategaiye, hu'a hute'a hu'a faipa hu'a ate'nae.

³⁶ Ani kava hu'a ati vaya'mogi e'a atu ofa nofi alagafati ani'mo ali'a amite'apae'mo,

³⁷ Yu vaya'aite'mo ala kini veka'apimo mai'nisanana kagaika kagufamo alika katika kato, hu'a hute'a hu'a faipa hu'a ate'nae.

³⁸ Avo'mo kaeno'ae'mo,
 MANI VEKAMO YU VAYA'AITE'MO ALA KINI
 VEKA'APIMO'MAE,
 huno avo'mo kaeteno Yesu agenopalegammo malipu yosale'mo nili ai male'niye. Ani avo'mo kae'niya gemo Galiki gefati'mo kaege Latini gefati'mo kaege Himulu gefati'mo kaege huno avo'mo kae male'niye.

Mago vekamo ke'aepa gemo amagino atale'niya vekamo malipu yosale'mo Yesu'e'mo nili aite'a ali'a he ti'a ate'naya vekamo'a Yesufe'mo agesa afino fatago hu'niya gemae

³⁹ Mago vekamo ke'aepa gemo amagino atale'niya vekamo malipu yosale'mo Yesu'e'mo

nili aite'a ali'a he ti'a ate'naya vekamo'a ina ge hu'niye, Kalaisi vekamo mai'nisanana kagaika'e la'agae'e'mo lahau vaiyo, huno huteno huno faipa huno ate'niye.

40 Ate'nigeno mago vekamo'mo ge hauteno'ae'mo, agoti hu'a latete'apae'mo, hosu kava'mo hu'nayanage'a afa'a faligae, hu'a laha pai'nagetae'mo magokepi falisunafe'mo mai'nona'mofe'mo Gotife'mo koli nosapiye.

41 La'agaemo hosu kava'mo hu'no'a'mofe'mo anonati'alefe'mo kayo'mo nela'amiya'monanafa mani vekamo magoke hosu kava'mo alagi osu'niye, huno ha paiteno'ae'mo

42 Yesufe'mo, Ala kava nene, vaya'aite'mo alagi yagaika apatesana himamukamo alisana afina'mo nagaefe'mo kagesa afika ho huvo, huno ha pai'nigeno'ae'mo,

43 lama gemo kaha nepauve, hemenitomo Palanaisi kote'mo haisanageta'a nagae'e'mo maigu'ae, huno ha pai'niye.

Yesu'a fali'niya gemae

(Mt 27:45-56; Mk 15:33-41; Yo 19:28-30)

44 Felugakuku'mo muki ko'alegamo hani hulin-uno une'mo koti'niye.

45 Yegemo'mo aeno ha neleya ya'amo hano hu'nigeno'ae'mo alopa mono nopi'mo alapa'age lavolavo kitamo aeno apake aino lole hu'nigeno'ae'mo

46 Yesu'a alopa gefati'mo huno'ae'mo, afo'nimogae, hu'na, naune'name'mo ali'na kayapi'mo nekamuve, huno huteno fali'niye.

47 Ati vaya'aite'mo yagaino ne'apateya vekamo'a ani gemo afiteno'ae'mo, lama gemo nehuve, mani vekamo fatago vekamo mai'niye, huno hapa paiteno Goti agi'ale'mo alino asaga huno ate'niye.

48 Muki vaya'amogi muki kava'mo hisage'a agesayafe'mo e'a ali'a anupa hu'a mai'naya vaya'mogimo age'nage'a nili ai'nageno fali'nige'a agete'a atale'a hapaiflyamo amagite'a no'apilega u'nae.

49 Yesu ao vaya'e Galeliya kotegeati'mo magokepi lokae'a akame hu'a e'naya a'nemogi'e'mo afagi'ale'mo he ti'a mai'ne'a aulu he'a age'nae.

Yosefe'a Yesu agufa'amo alinino uno yafakapi'mo kino ate'niya gemae

(Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Yo 19:38-42)

50 Mago kanisole vekamo Yosefe'a Alamatiya taonimo Yu vaya'ai taonifi vekamo alagepa fatago vekamo mai'niye.

51 Agaemo Goti'a yagaino apatesiya kava'mo afole aisiya afinafeke'mo agava mai'niye. Agaemo alu kanisole vaya'mogi vege hute'a hu'naya kavatefe'mo, he kanalene, huno osu'niye.

52 Agaemo uno Pailatife'mo, Yesu agufa'amo aligesuve, huno afi ge'niye.

53 He, huno ha pai'nigeno eno malipu yosaleti'mo Yesu agufa'amo aino akailino emineno male'neno alagepa yaveyave lavolavoleti'mo agufale'mo hayaeno ateteno yafapi'mo ago kafi male'naya yafa kapi'mo mago vaya'mo

ki'a o'apate'naya yafakapi'mo alinino uno kino ate'niye.

54 Ani afina'mo ne'ya'mo nesaya ya'mo ali'a alu ne'aiya afina'mogeno Sapati afina'mo ago afole aigefe hu'niye.

55 A'ne anaga'mo Galeliya kotegeati Yesu'e'mo magokepi lokae'a e'naya a'nemogi Yosefe'a akame hu'a u'a agayana yafa ka'mo hane'nigeno Yesu kefa'amo kino ate'nige'a agete'apae'mo

56 atale'a no'apilega u'a alagepa atumo ne'aiya malasini'e uveli'e'mo alo hute'a Sapati afina'mo ke'aepa gemo akame hu'a mai'a falu hu'nae.

24

*Yesu'a ago he ti'niya gemaе
(Mt 28:1-10; Mk 16:1-8; Yo 20:1-10)*

1 Satepi'mo hogote afina'mo kotilamiyapi'mo a'ne anaga'mogi alagepa atumo ne'aiya malasinimo alo hu'naya malasinimo alini u'a

2 agayana ani yafa'mo ago alino heleve huno atale'nigeno yafa ka'mo aka hu'nige'a agete'a

3 u'a yafakapi'mo hai'a agayana kefa'amo ohane'nige'a age'nae.

4 Na kava hu'nifi, hute'a apakesa ala'amo ne'afige'anae'mo alave alave nehiya kukenamo vailifa vekala'mo hapaopale'mo afole aite'ana he ti'ana mai'na'age'apae'mo

5 koli hute'a ape hu'a mai'nage'anae'mo, na kava hidgetapa afa'a mai'niya vekamo kanolule'mo etapa kahauya nehae.

6 Manifi'mo o'mai'nifa ago he tino u'niye. Galeliya kotegamo mai'neno'ae'mo ago lapa paino'ae'mo,

7 Vemo Mafa'nemo avaleli u'a hosu vaya'ai apayapi'mo atesage'apae'mo malipu yosale'mo nili aite'a ali'a he ti'a atesageno faliteno lole'e mago'e afina'mo kanolufi'mo maiteno ago he tigiye, huno hu'niya gee'mo lapakesa afitapa ho hiyo, hu'ana hapa pai'na'age'apae'mo

8 apakesa afi'a ho hu'nae.

9 Yafa ka'mo atale u'a leveni'a vaya'e muki vaya'efe'mo ani kavafe'mo ava gemo hu'a hapa pai'nae.

10 Maliya'a Maganala kotega anagi Yovana'agi Maliya Yemisi ita'amo'agi mago'e a'ne anaganagi hu'a ani gemo apa vaya'aife'mo hapa pai'nage'a

11 afite'apae'mo afa'a aigofe nehae, hu'a apakesa afi'nae.

12 Apakesa afi'naya'monanafa Pita'a nagu nagu huno uno yafa kapi'mo ape huno ageyana hayaeno ate'niya lavolavo'age'mo hane'nigeno ageteno ataleno ne'eno'ae'mo, haiya agufa kava'mo hu'nifi, huno agesa afime afime no'alega u'niye.

*Lole vekala'mo Emeyasi kotega ne'vaya
kate'mo ne'va'ageno'ae'mo Yesu'a afole ai'niya
gemaе*

(Mk 16:12-13)

13 Ani afina'mo ge'amo ne'afi'a vekala'mo Emeyasi taonifi'mo ugefe'mo u'na'ae. Yulusalemu taonifati'mo Emeyasi taonimo ne'vaya

ka'mo aise afagi'ale'mo ina kava'mo huno leveni kilomitamo hane'niye.

¹⁴ Anakaemo ne'u'anae'mo afole ai'niya kavafe'mo ge huge afige hume hume ne'va'ageno

¹⁵ Yesu'a agai'age'mo eno anakame huno anakae'e'mo u'niye.

¹⁶ Anaulagale'mo mago ya'mo'a ago aino ati kae'nige'ana Yesu'mae, hu'ana o'age'na'ae.

¹⁷ Yesu'a, na agufa kavafe'mo ge huge afige hume hume ne'va'ae, huno anafi ge'nige'anae'mo anile'mo he ti'ana mai'ne'anae'mo anaipamo'mo kana huge hosu anaugosamo kalige hu'na'ae.

¹⁸ Ani vekalapati'mo mago vekamo agi'amo Kiliyopasi'a ge'ale'mo aeno atagaina huno ha paino'ae'mo, muki vaya'mo Yulusalemu taonifi'mo ete ete hu'a mai'naya vaya'mogi hemenimo afole ai'niya kavafe'mo ava gemo hu'a ne'afiya'monanafa kagaemo o'afika mai'napiye, huno afi ge'nigeno'ae'mo,

¹⁹ na agufa kava'mo afole ai'niye, huno anafi ge'nige'anae'mo, Yesu'a Nasalasa vekamo Gotite-gati gemo alinino eno aeno hakalo huno hapa nepaiya vekamo mai'neno Goti aulagale'e muki vaya'ai apaulagale'e'mo himamu'leti'mo lokiya kava'mo huge lokiya gemo hapa paige huno mai'niye.

²⁰ Mai'nige'apae'mo mono hu'a ne'apataya vaya'aite'mo yagai'a ne'apataya vaya'e yagai'a nelataya vaya'mogi'e'mo kamiti amagisayafe'mo gamani vaya'aitegamo avaleli u'a atete'a malipu yosale'mo nili aite'a ali'a he ti'a ate'nae.

21 Lagaemo, ani vekamo'a Isaleli vaya'mogita hatu maeno lategaiye, huta lagesa afitetae'mo laipafati'mo lamogaga ai'niye. Ani kava'mo ago afole ai'nigeno lole'e mago'e afina'mo ago u'niye.

22 Mago lagae'e'mo mai'naya a'nemogimo mago gemo laha pai'nagetae'mo lahau ai'none.

23 Apakaemo kotilamiyapi'mo yafakapi'mo u'a agayana kefa'amo ohane'nige'a agete'apae'mo atale'a ai'a atagi ne'e'apae'mo, enisole vekala'mo anake'nonage'anae'mo, kanolufati'mo ago he tino afa'a mai'niye, hu'ana laha pai'na'ae, hu'a laha pai'nae.

24 Lagaepati'mo mago lole vekala'mo u'ana a'ne anaga'mogi laha pai'naya kavafe'mo yafakapi'mo age'na'ana Yesu kefa'amo o'age'na'ae, hu'ana ha pai'na'ageno'ae'mo,

25 O negi vekalane, hu'na, lanakaemo muki ge'amo Gotitegati gemo alini e'a ae'a hakalo hu'a hapa pai'naya vaya'mogi hu'naya gee'mo lanakesa afitana fatago hisa'afe'mo ago lanake kani'nigetana vase vase hutana ne'afi'ae.

26 Apakaemo, Kalaisi vekamo hogoteno agafu kitesigeno'aeke'mo ala agi'amo aligiye, hu'a avo'mo kae male'naya gemo o'afi'na'afiye.

27 Agaemo Moses'e'a agaefe'mo ava gemo huno avo'mo kae male'niya gemo aepa faiteno aepa'amo alino anaya male'niye. Ani kava'mo huno muki vaya'mo Gotitegati gemo alini e'a ae'a hakalo hu'a hapa nepaiya vaya'mogimo agaefe'mo ava gemo hu'naya gemo aepa'amo alino anaya maleme maleme u'niye.

28 Anakaemo uta'a maigu'ae, hu'ana hu'na'a

taonimo haopale'mo u'a ava'yi hute'apae'mo
Yesu'a ago anataleno uno afagi hugekana
hu'nige'anae'mo

²⁹ lokiya gefati'mo hu'anae'mo, hemenimo ago
uneti'nigeno hani hugefe hiyanagi ataleka eka
la'agae'e'mo maiyo, hu'ana ha pai'na'ageno eno
nopi'mo haino anakae'e'mo lokaeno mai'niye.

³⁰ Hi'yalamute'mo anakae'e'mo magokepi
lokaeno mai'neno'ae'mo peleti mayamo alino
nunumu'mo huno hao ke heteno akaya heno
anami'niye.

³¹ Anami'nigeno'ae'mo anaulagamo
ayake'nige'ana Yesu'mae, hu'ana ageta'ageno
malage huno alino lageso hu'nige'ana mago'e
hu'ana o'age'na'ae.

³² Anakai'animo, kategamo ne'etae'mo
Goti Mukufati gemo aepa'amo alino la'aya
ne'malegeno'ae'mo la'aipafi'mo haga'age gemo
afole ai'nigeno la'aipamo'mo falu huteno
la'amogaga ai'niye, hu'ana hu'na'ae.

³³ Hute'anae'mo malage hu'ana he ti'ana
Yulusalemu taonifi'mo ai'ana atagi ne'ana
e'na'ae. E'ana ava'yi hute'ana apake'na'ana
leveni'a vaya'e mago apakae'e'mo lokae'a
mai'naya vaya'e'mo ali'a anupa hu'a
mai'ne'apae'mo

³⁴ apakaemo, alagi lama ge hu'a Ala kava ne'mo
ago he ti'niye. He titeno'ae'mo Saimoniteg-
amo ago afole ai'nigeno age'niye, hu'a hana
pai'nage'anae'mo

³⁵ kategamo afole ai'niya kavafe'mo ava gemo
huge peleti mayamo alino akaya he'nige'ana

Yesu'mae, hu'ana age'na'a kavafe'mo ava gemo
huge hu'ana hapa pai'na'ae.

*Yesu'a ge'amo ne'afiya vaya'ai folaga'apifi'mo
afole ai'nige'a age'naya gemae*

(Mt 28:16-20; Mk 16:14-18; Yo 20:19-23)

³⁶ Ani gemo hapa nepai'ageno'ae'mo Yesu'a agai'age'mo folaga'apifati'mo afole aiteno'ae'mo, lapaipamo'mo falu hino, huno hapa pai'nige'apae'mo,

³⁷ afene, hu'a hute'a hapau aite'a atete hu'nae.

³⁸ Agaemo, na kava higetapae'mo lapaipamo'mo kana hu'nigetapa lole lapakesa ne'afiy'e.

³⁹ Nayapi'e naiyafi'e'mo eta agetetapa name alitetapae'mo, agaemae, hutapa nageyo. Amega nagufa'e nayamufa'ni'e'mo hane'niyana afe'mo'a amega agufa'e ayamufa'e'mo ani kava huno ohane'niye, huno hapa paiteno

⁴⁰ aya'e aiya'e'mo alino apave li'nige'a

⁴¹ agete'apae'mo lusi kava hu'a apamogaga ai'naya'monanafa apakesa afi'a fatago osu'nafa lole apakesa afi'nae. Agaemo, mago ne'ya'mo manile hane'nifiye, huno apafi ge'nige'apae'mo

⁴² mago kae malefa noyame'e kevekeve anu'e'mo ali'a ami'nageno

⁴³ apaulagale'mo alino ne'niye.

⁴⁴ Neteno'ae'mo, mani kavafe'mo lapakae'e'mo mai'ne'nae'mo ago lapa pai'nae'mo, muki kavafe'mo nava gemo hu'a avo'mo kae male'naya gemo afole aigiye. Moses'e'a avo'mo kae male'niya nava gegi Gotitegati gemo alini e'a ae'a hakalo hu'a hapa

nepaiya vaya'mogi avo'mo kae male'naya nava
gegi Samu gefi'mo avo'mo kae male'naya nava
gemogi huno afole aigiye,

45 huno apakesa huno halo aino hapa paiteno
alino apaya male'niye.

46 Huno hapa paiteno'ae'mo, Kalaisi vekamo
agafu kisigeno faliteno'ae'mo napa tali afina'mo
kanolufati'mo he tigiye.

47 He tino mai'nisige'apae'mo Yulusalemu
taonifati'mo aepa faite'a hapa pai'apae'mo,
lapaipamo alita afe legeno'ao Goti'a Kalaisi
agi'aleti'mo hosu kavatapimo alino ataleno, hu'a
hana paite'apae'mo ani agufa gemo hu'a muki
nofi vaya'aife'mo ae'a hakalo hu'a hapa paisaya
kava'mo hane'niye, hu'a avo'mo kae male'nae.

48 Lapakaemo mani kava'mo ago
age'naya'mofe'mo ani kavafe'mo faigoko
ge'nimo hutapa hapa paisaya vaya'mo mai'nae.

49 Afiyo, Afo'nimo'mo, Naune'name'mo ali'na
lapamiguve, huno lapa pai'niyanage'na Goti
Auneme'amo ali'na atesugenno lapakaetegamo
emi'negaiye. Emi'negaiya'monanafa utapa Yu-
lusalemu taonifike'mo hogotetapa agava maime
maime ne'vigeno'ao Goti Auneme'amo'mo em-
ineno lokiya vaino lapategaiye, huno hapa
pai'niye.

*Goti'a Yesu'mo halate koku'napi'mo avalelino
hai'niya gemae*

(Mk 16:19-20; Apa 1:9-12)

50 Agaemo apavalelino Metani taoni haopaleg-
amo uno ava'yi huteno aya'mo alino asagauno

aeno hayo hu'neno'ae'mo, Goti'a alagepa huno
lapa maeno,

⁵¹ huno hapa nepaigeno'ae'mo Goti'a
koku'napi'mo avalelino hai'niye.

⁵² Nehaige'apae'mo agaefe'mo mono
hute'a ai'a atagi ne'a Yulusalemu taonifi'mo
ne'u'apae'mo lusi kava hu'a apamogaga aime
aime u'nae.

⁵³ Mai'ne'apae'mo muki afina'mo alopa mono
nopi'mo hai'a Goti agi'ale'mo ali'a asaga hu'a
atege atege hu'a mai'nae. He, lama ge.

**Saufa Kotalake Gemaе
The New Testament and Portions of the Old
Testament in the Keyagana Language of Papua New
Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Keyagana long
Niugini**

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Keyagana

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023
dec78c50-71b7-5d19-97bf-bf625abcf44